

Inhoud

Extra bijlagen (op www.minfin.nl/fjr2005)

1. Budgettaire kerngegevens	3
2. De uitgaven en niet-belastingontvangsten	6
3. De belasting- en premieontvangsten	10
4. EMU-saldo, EMU-schuld, sociale fondsen en financierings- behoeften	18
5. Belastinguitgaven	20
6. Monitor ombuigingen/intensiveringen	22
7. Administratieve lastenreductie voor het bedrijfsleven	42
8. Verticale Toelichting bij Financieel Jaarverslag Rijk 2005	47

1. Budgettaire kerngegevens

Tabel 1.1 Budgettaire kerngegevens (x € miljoen, min betekent uitgaven)

	MN 2005	FJR 2005	Vershil
1. Netto-uitgaven onder het kader RBG-eng	- 92 663	- 93 039	- 376
2. Netto begrotingsgefinancierde uitgaven SZA	- 15 481	- 14 939	542
3. Netto uitgaven niet relevant voor enig kader	- 12 093	- 12 352	- 259
4. Netto begrotingsgefinancierde uitgaven	- 120 207	- 120 330	- 123
5. Belastingen	109 114	120 746	11 632
6. Overig	386	85	- 301
7. EMU-saldo Centrale Overheid	- 10 707	501	11 208
8. EMU-saldo lokale Overheid	- 2 400	- 1 603	797
9. EMU-saldo Sociale Fondsen	926	- 252	- 1 178
10. EMU-saldo (- = tekort)	- 12 181	- 1 355	10 826
EMU-saldo in % BBP	- 2,6%	- 0,3%	2,3%
EMU-schuld	275 880	265 606	- 10 274
EMU-schuld in % BBP	58,1%	52,9%	- 5,2%
BBP (x € miljard)	474	502	28*

* Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft in 2005 de Nationale Rekeningen gereviseerd. De revisie heeft per saldo geresulteerd in een opwaartse bijstelling van het BBP. Zie de Miljoenennota 2006, pagina 66 (box 4.2.1).

In de tabellen 1.2 tot en met 1.4 wordt per uitgavenkader eerst de bepaling van de reële ijklijnen weergegeven. De reële ijklijnen worden bepaald door de meerjarencijfers (die relevant zijn voor de respectievelijke ijklijnen) ten tijde van de Voorjaarsnota 2003/Hoofdlijnenakkoord te defleren met de raming voor de prijsontwikkeling van de Nationale Bestedingen (NB-deflator) ten tijde van de Voorjaarsnota 2003/Hoofdlijnenakkoord. Vervolgens wordt weergegeven hoe de actuele raming van de uitgaven zich verhoudt tot de ijklijn in lopende prijzen. De ijklijn in lopende prijzen is te bepalen door de reële ijklijn te corrigeren voor de actuele raming van de deflator. Daarnaast wordt gecorrigeerd voor de overboekingen tussen enerzijds de sector Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt (SZA) en de sector Zorg, en anderzijds de Rijksbegroting in enge zin. Ook wordt gecorrigeerd voor statistische factoren.

Tabel 1.2 Uitgaventoetsing Rijksbegroting in enge zin (x € miljoen; min betekent overschrijding)

	MN 2005	FJR 2005	Vershil
1. Raming uitgavenkader bij Hoofdpijnen-akkoord 2003	98 291	98 291	0
2. pNB ten tijde van Voorjaarsnota 2003/MLT	1,0320	1,0320	0
3. Reële ijklijn	95 248	95 248	0
4. NB-deflator	1,0218	1,0210	- 0,0008
5. Overboekingen	1	37	36
6. Statistisch	- 2 819	- 2 744	75
7. Uitgavenkader RBG-eng (obv HA) in lopende prijzen	94 508	94 541	33
8. Actuele ramingen uitgaven	92 633	93 039	406
9. Over/overschrijding kader RBG-eng (9=8-7)	- 1 875	- 1 502	373

Tabel 1.3 Uitgaventoetsing Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt (x € miljoen; min betekent overschrijding)

	MN 2005	FJR 2005	Vershil
1. Raming uitgavenkader bij Hoofdpijnen-akkoord 2003	58 939	58 939	0
2. pNB ten tijde van Voorjaarsnota 2003/MLT	1,0320	1,0320	0
3. Reële ijklijn	57 114	57 114	0
4. NB-deflator	1,0218	1,0210	- 0,0008
5. Overboekingen	52	24	- 28
6. Statistisch	23	- 10	- 33
7. Uitgavenkader SZA (obv HA) in lopende prijzen	58 434	58 327	- 107
8. Actuele ramingen uitgaven	58 201	57 402	- 799
wv begrotingsgefinancierd	15 481	14 939	- 542
wv premiegefinancierd	42 720	42 462	- 258
9. Over/overschrijding kader SZA (9=8-7)	- 233	- 925	- 692

Tabel 1.4 Uitgaventoetsing Budgettaire Kader Zorg (x € miljoen; min betekent overschrijding)

	MN 2005	FJR 2005	Vershil
1. Raming uitgavenkader bij Hoofdpijnen-akkoord 2003	42 158	42 158	0
2. pNB ten tijde van Voorjaarsnota 2003/MLT	1,0320	1,0320	0
3a. Reële BKZ	40 853	40 853	0
3b. Reële Ijklijn Zorg	35 553	35 553	0
4. NB-deflator	1,0218	1,0210	- 0,0008
5. Overboekingen	- 52	- 61	- 9
6. Statistisch	41	41	0
7. BKZ in lopende prijzen	41 732	41 691	- 41
8. Actuele ramingen uitgaven	41 778	42 333	555
wv Particulier gefinancierd/WTZ	- 4 920	- 5 379	- 459
9. Over/overschrijding BKZ (9=8-7)	45	643	598
10. Ijklijn Zorg in lopende prijzen	36 817	36 393	- 424
11. Totaal netto uitgaven onder ijklijn Zorg	36 857	36 954	97
12. Over/overschrijding ijklijn Zorg (12=11-10)	40	561	521

Tabel 1.5 Uitgaventoetsing totaal Kader (x € miljoen; min betekent onderschrijding)

	MN 2005	FJR 2005	Verschil
1. Reële ijklijnen	187 915	187 915	0
2. NB-deflator	1,0218	1,0210	0,0008
3. Overboekingen	0	0	0
4. Statistisch	- 2 760	- 2 719	41
5. Uitgavenkader in lopende prijzen	189 760	189 262	- 498
6. Actuele raming uitgaven	187 692	187 396	- 296
7. Over/onderschrijding totaal uitgavenkader (7=6-5)	- 2 068	- 1 866	202

2. De uitgaven en niet-belastingontvangsten

Tabel 2.1 Uitgaven begrotingen* (x € miljoen)

		MN 2005	FJR 2005	Vershil
I	Huis der Koningin	6,3	5,7	- 0,6
II	Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin	202,7	203,8	1,1
III	Algemene Zaken	53,2	53,2	0,0
IV	Koninkrijksrelaties	152,2	166,5	14,3
V	Buitenlandse Zaken	10 343,1	10 746,4	403,3
VI	Justitie	5 333,4	5 577,8	244,4
VII	Binnenlandse Zaken en Koninkrijks- relaties	5 169,1	5 615,1	446,0
VIII	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	26 612,4	27 534,4	922,0
IXA	Nationale Schuld (Transactiebasis)	14 619,3	13 202,1	- 1 417,2
IXB	Financiën	3 893,5	14 019,4	10 125,9
X	Defensie	7 673,2	7 693,4	20,2
XI	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	3 129,1	3 494,3	365,2
XII	Verkeer en Waterstaat	6 482,3	6 918,2	435,9
XIII	Economische Zaken	1 582,4	1 864,9	282,5
XIV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	1 976,3	2 096,7	120,4
XV	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	23 869,5	24 120,6	251,1
XVI	Volksgesondheid, Welzijn en Sport	11 272,7	11 565,2	292,5
HGIS	Internationale Samenwerking	(4672,3)	(4948,6)	(276,3)
AP	Aanvullende Posten	1 702,8	0,0	- 1 702,8
GF	Gemeentefonds	11 699,6	11 996,2	296,6
PF	Provinciefonds	981,5	1 004,0	22,5
ISF	Infrastructuurfonds	5 789,6	6 075,4	285,8
FES	Fonds Economische Structuur- versterking	1 900,0	1 856,0	- 44
DGF	Diergezondheidsfonds	5,2	18,4	13,2
BCF	BTW-compensatiefonds	1 742,0	1 871,0	129,0
CON	Consolidatie	- 10 223,8	- 13 367,3	- 3 143,5

* In deze tabel zijn de uitgaven voor Internationale Samenwerking toegerekend aan de begrotingen waarop deze worden verantwoord. De totale uitgaven voor Internationale Samenwerking zijn tussen haakjes vermeld.

Tabel 2.2 Niet-belastingontvangsten* (x € miljoen)

	MN 2005	FJR 2005	Vershil	
II	Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin	5,0	6,2	1,2
III	Algemene Zaken	4,4	5,7	1,3
IV	Koninkrijksrelaties	19,0	26,4	7,4
V	Buitenlandse Zaken	572,5	610,8	38,3
VI	Justitie	989,3	1 091,1	101,8
VII	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	453,3	617,1	163,8
VIII	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	1 303,6	1 163,6	- 140,0
IXA	Nationale Schuld (Transactiebasis)	1 678,8	3 840,7	2 161,9
IXB	Financiën	2 919,3	7 256,1	4 336,8
X	Defensie	397,6	427,8	30,2
XI	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	130,0	299,8	169,8
XII	Verkeer en Waterstaat	118,8	112,7	- 6,1
XIII	Economische Zaken	2 927,3	7 541,5	4 614,2
XIV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	419,3	587,2	167,9
XV	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	532,1	758,9	226,8
XVI	Volksgesondheid, Welzijn en Sport	23,1	67,3	44,2
HGIS	Internationale Samenwerking	(117,2)	(125,1)	(7,9)
AP	Aanvullende posten	1 814,1	0,0	- 1 814,1
ISF	Infrastructuurfonds	5 709,2	6 164,3	455,1
FES	Fonds Economische Structuurversterking	2 258,4	3 071,9	813,5
AOW	AOW-spaarfonds	3 704,5	3 696,2	- 8,3
DGF	Diergezondheidsfonds	5,2	22,8	17,6
CON	Consolidatie	- 10 223,8	- 13 367,3	- 3 143,5

* In deze tabel zijn de niet-belastingontvangsten voor Internationale Samenwerking toegerekend aan de begrotingen waarop deze worden verantwoord. De totale niet-belastingontvangsten voor Internationale Samenwerking zijn tussen haakjes vermeld.

Tabel 2.3 Uitgaven niet-relevant voor enig kader (x € miljoen)

	MN 2005	FJR 2005	Vershil
Rijksbijdragen aan de Sociale Fondsen	13 114	13 605	491
Rentevergoeding aan de Sociale Fondsen	219	235	16
Gasbaten (niet FES)	- 2 478	- 3 849	- 1 371
Netto verstrekking studieleningen	917	1 057	140
FES-saldo	- 359	- 1 216	- 857
Netto-verkoop staatsbezit	- 1 625	- 940	685
BTW-compensatiefonds	1 742	1 871	129
BTW-OV	512	0	- 512
Rente-ontvangst AOW-spaarfonds	- 959	- 951	8
Investeringen Koninklijke Luchtmacht (JSF)	108	0	- 108
Heffings- en invorderingsrente + fiscale boetes	- 347	- 306	41
Netto kredietverlening (RWT's)	1 441	529	- 912
Mutatie saldo Rekening courant	- 39	- 1 997	- 1 958
Nominale ontwikkeling (loon- en prijsbijstelling)	44	0	- 44
Zorgtoeslag	0	196	196
Aankoop gasgebouw (VPB en BTW)	0	3 836	3 836
Overig (o.a. heffingen)	- 197	281	478
Totaal netto niet-relevante uitgaven	12 093	12 352	259

Tabel 2.4: Totaaloverzicht baten en lasten (x € miljoen)

Naam dienst die een baten-lastenstelsel voert	Moederminister	Ingesteld per	Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie	
			Baten 2005	Lasten 2005	Baten 2005	Lasten 2005
1 Dienst Publiek en Communicatie	AZ	2005	17,10	17,00	41,89	41,30
2 Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden	BUZA	1998	12,98	12,94	11,33	11,08
3 Immigratie- en Naturalisatiedienst	Justitie	1994	326,02	316,02	330,88	325,04
4 Centraal Justitiele Incasso Bureau	Justitie	1996	71,91	74,21	77,99	76,47
5 Dienst Justitiële Instellingen	Justitie	1995	1 797,61	1 797,61	1 841,50	1 813,00
6 Nederlands Forensisch Instituut	Justitie	2004	40,95	40,95	45,32	45,79
7 Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening	Justitie	2005	18,81	16,15	22,46	16,26
8 Raad voor de Rechtspraak	Justitie	2005	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
9 Korps Landelijke Politiediensten	BZK	1998	419,05	419,81	444,41	442,95
10 Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten	BZK	1999	48,20	48,20	67,96	59,96
11 Centrale Archiefselectiedienst	BZK	1997	7,07	7,07	7,67	7,36
12 IT-organisatie	BZK	1998	115,51	114,87	83,81	83,90
13 Informatievoorziening Overheidspersoneel	BZK	1995	17,22	18,21	14,51	14,64
14 Centrale Financiën Instellingen	OCenW	1996	47,37	47,37	75,88	75,12
15 Nationaal Archief	OCenW	1996	14,61	14,60	16,92	17,48
16 Defensie Telematica Organisatie	Defensie	1998	221,47	221,47	290,86	306,53
17 Dienst, Gebouwen, Werken en Terreinen	Defensie	1996	85,32	83,90	124,37	121,38
18 Paresto	Defensie	2005	118,85	117,57	120,61	128,88
19 Rijksgebouwendienst	VROM	1999	1 303,82	1 306,87	1 354,04	1 336,95
20 Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut	VenW	1995	40,55	40,56	44,98	44,88
21 Telecom	EZ	1996	29,87	31,34	32,01	28,92
22 Economische Voorlichtingsdienst	EZ	2001	37,45	36,83	39,26	39,22
23 Octrooicentrum Nederland	EZ	2002	14,21	14,15	14,03	13,54
24 SenterNovem	EZ	2006	92,76	90,77	100,40	99,94
25 Plantenziektenkundige Dienst	LNV	1994	27,09	28,53	30,01	31,21
26 Dienst Landelijk Gebied	LNV	2004	90,56	89,76	100,09	99,26
27 Voedsel en Waren Autoriteit	LNV	2006	182,34	183,88	193,61	196,50
28 Dienst Regelingen	LNV	2006	137,40	141,23	141,91	140,41
29 Algemene Inspectiedienst	LNV	2005	51,94	51,94	61,12	59,25
30 Agentschap SZW	SZW	2003	15,72	15,71	15,58	12,81
31 Inspectie Werk en Inkomen	SZW	2005	26,52	25,74	22,49	23,58
32 Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg	VWS	2003	9,40	9,40	18,84	18,44
33 Nederlands Vaccin Instituut	VWS	2006	88,47	88,47	98,28	95,27
34 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	VWS	2004	145,31	145,31	205,58	200,86
35 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	VWS	1996	18,33	18,27	22,27	23,08
Totaal			5 691,79	5 686,71	6 112,86	6 051,24

¹ Dit is de officiële ingangsdatum van het agentschap. Het is mogelijk dat een agentschap voor deze datum een tijdelijke status had.

Tabel 2.5: Beroep op de leenfaciliteit baten-lastendiensten (x € miljoen)

Naam dienst die een baten-lastenstelsel voert	Leningen		Aflossingen	
	2004	2005	2004	2005
1 Dienst Publiek en Communicatie	-	-	-	-
2 Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden	0,07	0,15	0,05	0,06
3 Immigratie- en Naturalisatiedienst	-	3,85	8,92	5,93
4 Centraal Justitieel Incasso Bureau	6,30	4,20	0,95	1,54
5 Dienst Justitiële Instellingen	-	-	28,62	13,27
6 Nederlands Forensisch Instituut	25,40	3,13	2,55	4,82
7 Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening	-	0,93	-	0,28
8 Raad voor de Rechtspraak	-	76,04	-	17,10
9 Korps Landelijke Politiediensten	22,64	-	11,42	3,76
10 Basisadministratie Persoons-gegevens en Reisdocumenten	-	1,64	-	-
11 Centrale Archiefselectiedienst	-	-	0,06	-
12 IT-organisatie	-	-	46,40	0,12
13 Informatievoorziening Overheidspersoneel	-	-	-	-
14 Centrale Financiën Instellingen	-	1,60	3,21	1,97
15 Nationaal Archief	0,98	-	0,21	0,99
16 Defensie Telematica Organisatie	69,90	55,00	16,97	4,20
17 Dienst, Gebouwen, Werken en Terreinen	6,97	3,72	2,31	2,40
18 Paresto	-	3,33	-	0,14
19 Rijksgebouwendienst	351,06	423,75	273,43	227,41
20 Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut	-	-	2,15	-
21 Telecom	4,50	-	2,13	6,71
22 Economische Voorlichtingsdienst	-	-	0,01	-
23 Octrooi centrum Nederland	-	-	0,17	-
24 SenterNovem	-	-	-	-
25 Plantenziektenkundige Dienst	0,90	0,30	1,25	1,07
26 Dienst Landelijk Gebied	14,11	6,06	5,96	2,54
27 Voedsel en Waren Autoriteit	3,69	3,20	4,91	3,31
28 Dienst Regelingen	9,27	19,42	7,56	6,27
29 Algemene Inspectiedienst	-	11,24	-	2,82
30 Agentschap SZW	-	-	0,54	0,45
31 Inspectie Werk en Inkomen	-	-	-	-
32 Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg	-	-	0,24	-
33 Nederlands Vaccin Instituut	1,65	4,35	-	0,26
34 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	9,39	-	3,66	2,86
35 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	-	-	-	-
Totaal	526,82	621,90	423,66	310,25

3. De belasting- en premieontvangsten

De belasting- en premieontvangsten op EMU-basis zijn in 2005 uitgekomen op 185,6 miljard euro. Dit is 10,6 miljard hoger dan de raming tijdens de ontwerpbegroting.

Tabel 3.1 Ontwikkeling van de opbrengst belastingen en premies op EMU-basis (x € miljard)

	Ontwerpbegroting 2005	FJR 2005	Vershil
Belastingen en premies volksverzekeringen	145,7	156,7	11,0
wv belastingen	109,4	121,4	12,0
wv premies volksverzekeringen	36,3	35,3	- 1,0
Premies werknemersverzekeringen	29,3	28,9	- 0,4
Totaal	175,0	185,6	10,6

In deze bijlage volgt een nadere toelichting op de ontwikkeling van de belasting- en premieontvangsten.

Ontwikkeling totale ontvangsten

Tabel 3.2 Ontwikkeling ontvangsten vanaf MN 2005 gesplitst naar oorzaak (x € miljard) op EMU-basis

	2005
Miljoenennota 2005	175,0
Totale mutatie	10,6
Doorwerking 2004	1,5
Autonoom	4,2
<i>wv. gasgebouw</i>	3,8
<i>wv. overig beleid</i>	0,4
Endogeen	4,2
<i>wv. omzetbelasting</i>	0,5
<i>wv. overdrachtsbelasting</i>	0,4
<i>wv. vpb</i>	2,3
<i>wv. spaareffect</i>	1,2
<i>wv. dividendbelasting</i>	0,8
<i>wv. successierechten</i>	0,2
Aansluiting naar EMU-basis	0,7
FJR 2005	185,6

De doorwerking van 2004 draagt voor 1,5 miljard bij aan de hogere ontvangsten in 2005. Verder is er sprake van een opwaartse bijstelling van de autonomen in 2005 van 4,2 miljard euro en is de endogene ontwikkeling ook 4,2 miljard hoger uitgekomen dan geraamd. De aansluiting van kasontvangsten naar de ontvangsten op EMU-basis verklaart ten slotte 0,7 miljard van de hogere realisaties. Deze aansluiting op EMU-basis betreft meevallende inkomsten in januari 2006, die nog relevant zijn voor het EMU-saldo 2005.

Doorwerking realisatie 2004

De raming 2005 in de Miljoenennota 2005 is gebaseerd op de raming van de ontvangsten van het dan nog lopende jaar 2004. Deze raming voor 2004 wordt aangeduid als de Vermoedelijke Uitkomsten. Indien de realisatie voor 2004 afwijkt van de Vermoedelijke Uitkomsten werkt dit, behoudens incidentele factoren, door in de raming van 2005. De doorwerking van 2004 naar 2005 is reeds toegelicht in het Financieel Jaarverslag over 2004 en bedroeg in totaal 1,5 miljard euro positief.

Autonome bijstellingen 2005

Autonome mutaties zijn het gevolg van fiscale maatregelen, nabetalingen of geplande wijzigingen in het uitvoeringsproces van de Belastingdienst. In de Ontwerpbegroting is het voorgenomen kabinetsbeleid verwerkt in de autonome mutatie. Nadien heeft voor 2005 een opwaartse bijstelling van de autonome mutatie plaatsgevonden van 4,2 miljard, als gevolg van een aantal maatregelen. Grootste post hierbij is de aankoop van het gasnetwerk in het kader van de herstructurering van het gasgebouw door het Rijk in 2005. Deze aankoop heeft geleid tot 3,8 miljard hogere opbrengsten in de vpb en omzetbelasting. Dit heeft echter geen invloed op de lasten of het EMU-saldo 2005 omdat deze belastingopbrengsten ook zijn verwerkt in de aankoopprijs van het gasgebouw, zoals uitgelegd in de Voorjaarsnota 2005. Daarnaast zijn nog enkele kleinere aanpassingen geweest, met name naar aanleiding van de Motie Verhagen en is de opslagpremie in de ZFW (die door verzekeraars wordt vastgesteld) verhoogd.

Endogene bijstellingen 2004

In de raming van de Ontwerpbegroting werd uitgegaan van een endogene groei van de ontvangsten van 1,3 miljard; deze zijn uiteindelijk uitgekomen op 5,4 miljard euro, 4,2 miljard hoger dan geraamd. Endogene bijstellingen zijn over het algemeen het gevolg van afwijkingen van de voorspelde economische groei of van veranderingen in de relatie tussen de economische ontwikkeling en de belastingontvangsten. Een hogere nominale economische groei zal gewoonlijk leiden tot hogere belastingontvangsten vanwege ondermeer hogere binnenlandse bestedingen, groeiende werkgelegenheid, hogere winsten en/of hogere lonen. Omgekeerd zal een lagere economische groei in de regel leiden tot lagere belastingontvangsten. Zoals blijkt uit de onderstaande tabel is de (nominale) groei van het BBP in 2005 hoger uitgekomen dan geraamd, en zijn ook andere factoren die belangrijk zijn voor de ontvangsten hoger uitgekomen. Daarnaast zorgde in 2005 de verhoging van de heffingsrente¹ ook voor tijdelijk hogere ontvangsten van 1,2 miljard. Op de endogene ontwikkeling van een aantal belastingsoorten wordt hierna nog nader ingegaan.

¹ Per 1-1-2005 werd de heffings- en invorderingsrente met 1,5% verhoogd, waardoor het niveau op 5% belandde. Omdat deze rente ook wordt vergoed door de Belastingdienst op te hoog opgelegde aanslagen, was het voor bedrijven aantrekkelijk om geld bij de Belastingdienst te laten staan. De precieze omvang van dit «sparen bij de Belastingdienst» is moeilijk te bepalen, maar wordt geraamd op 1,2 miljard euro in 2005.

Tabel 3.3 Macro-economische kernvariabelen MEV 2005 versus CEP 2006*

	Ontwerp- begroting 2005	FJR 2005	verschil
Nominale groei BBP	2,2%	2,7%	0,5%
Waardemutatie invoer	6,4%	9,0%	2,6%
Waardemutatie particuliere consumptie	1,2%	2,0%	0,8%
Bruto loonontwikkeling marktsector	0,3%	1,1%	0,8%
Werkgelegenheid markt	0,4%	-0,6%	-1,0%
Ontwikkeling pensioenpremies (incl. VUT)	3,7%	4,9%	1,2%
Arbeidsinkomensquote	79,4 (86,3*)	77,7	-0,2%

* als gevolg van de statistische herziening van cijfers door het CBS in 2005 is het cijfer voor de AIQ in de ontwerpbegroting niet vergelijkbaar met de uiteindelijk gerealiseerde cijfers. Wanneer daarvoor gecorrigeerd wordt zou de geraamde AIQ bij ontwerpbegroting circa 79,4 zijn. De raming voor revisie bij de MN2005 was 86,3.

** Bron: CBS.

Voor de ontwikkeling van de belastinginkomsten is een aantal factoren relevant. Het gaat dan met name om macro-economische factoren zoals de groei van het BBP, particulier consumptie en ontwikkeling van de werkgelegenheid en de loonsom. Zo hangt de ontwikkeling van de omzetbelasting af van de particuliere consumptie en de investeringen in woningen (over nieuwe woningen wordt immers omzetbelasting geheven in plaats van overdrachtsbelasting). De loonheffing hangt met name af van de loonontwikkeling, de ontwikkeling van de werkgelegenheid en factoren zoals de hoogte van de (aftrekbare) pensioenpremies.

Aansluiting naar EMU-basis

Voor de belastingontvangsten op EMU-basis is voor de meeste belastingsoorten de 1-maands verschoven kasontvangsten relevant. Daardoor wordt zoveel mogelijk aangesloten op de ontvangsten op transactiebasis met behulp van gerealiseerde kascijfers, zo snel mogelijk na afloop van het jaar. Dat betekent dat om van de belastingontvangsten 2005 op kasbasis te komen tot de belasting-ontvangsten op EMU-basis voor de meeste belastingsoorten wordt gekeken naar de kasontvangsten van februari 2005 tot en met januari 2006¹. Dit geldt ook voor de premies volksverzekeringen en werknemersverzekeringen.

Omdat de belastingontvangsten naar verwachting toenemen met het nominale BBP, zijn de geraamde ontvangsten op EMU-basis normaal gesproken hoger dan op kasbasis. In de Miljoenennota 2005 is een verschil tussen EMU-basis en kasbasis geraamd van 0,4 miljard euro, wat betekent dat de raming destijds ervan uitging dat de ontvangsten in januari 2006 ongeveer 3 procent hoger zouden liggen dan de ontvangsten in januari 2005. Het verschil in kasontvangsten tussen januari 2006 en januari 2005 is met 1,1 miljard echter substantieel hoger uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd en daarmee komt het verschil tussen de ontvangsten op kasbasis en op EMU-basis 0,7 miljard hoger uit dan in de Ontwerpbegroting. Inmiddels vallen voor het derde achtereenvolgende jaar de januari-ontvangsten mee, en lijkt er dus sprake te zijn van een verandering in het ontvangstenpatroon, dat zich vooral voordoet bij de loonheffing.

¹ Uitzondering hierop vormen de vennootschapsbelasting, dividendbelasting, inkomstenbelasting en successierechten, omdat hiervoor niet geldt dat de 1-maands-verschoven kasontvangsten een betere benadering vormen voor de onderliggende transacties.

Ontwikkeling van de ontvangsten

In de onderstaande tabel staan de belastingsoorten opgenomen waarvan de realisatie aanzienlijk afwijkt van de oorspronkelijke raming.

Tabel 3.4 Ontwikkeling ontvangsten 2005 vanaf ontwerpbegroting, gesplitst naar oorzaak (x € miljard)*

	Doorwerking 2004	autonome bijstelling	endogene bijstelling	Totaal
Omzetbelasting	0,1	1,6	0,5	2,2
Overdrachtsbelasting	0,2	0,0	0,4	0,5
Motorrijtuigenbelasting	0,0	- 0,3	- 0,1	- 0,4
Loon- en inkomensheffing	0,8	0,4	0,5	1,6
Vennootschapsbelasting	0,5	2,4	2,3	5,2
Dividendbelasting	0,1	0,0	0,8	0,9
Successierechten	0,0	0,0	0,2	0,3
Overig belastingen	0,0	- 0,2	0,2	0,0
Premies werknemersverzekeringen	- 0,2	0,4	- 0,6	- 0,4
Totaal belastingen en premies	1,5	4,2	4,2	9,9
aansluiting EMU-basis				0,7
Totaal belastingen en premies op EMU-basis	1,5	4,2	4,2	10,6
wv. sinds Vermoedelijke Uitkomsten (kasbasis)	0,0	0,0	3,8	3,8

* Als gevolg van afronding kan de som der delen 0,1 afwijken van het totaal

Autonome bijstellingen zijn er met name bij de omzetbelasting, de vennootschapsbelasting en de motorrijtuigenbelasting ten opzichte van de Miljoenennota 2005. De endogene mutaties zijn breder verspreid, en zijn deels terug te vinden bij de grotere belastingsoorten vpb, omzetbelasting en loonheffing, maar ook bij enkele kleinere belastingsoorten zoals de dividendbelasting, de overdrachtsbelasting en de successierechten. Deze belastingsoorten worden hierna nader toegelicht, waarbij met name wordt ingegaan op de autonome en de endogene bijstellingen. De doorwerking van 2004 is reeds toegelicht in het FJR 2004.

Omzetbelasting

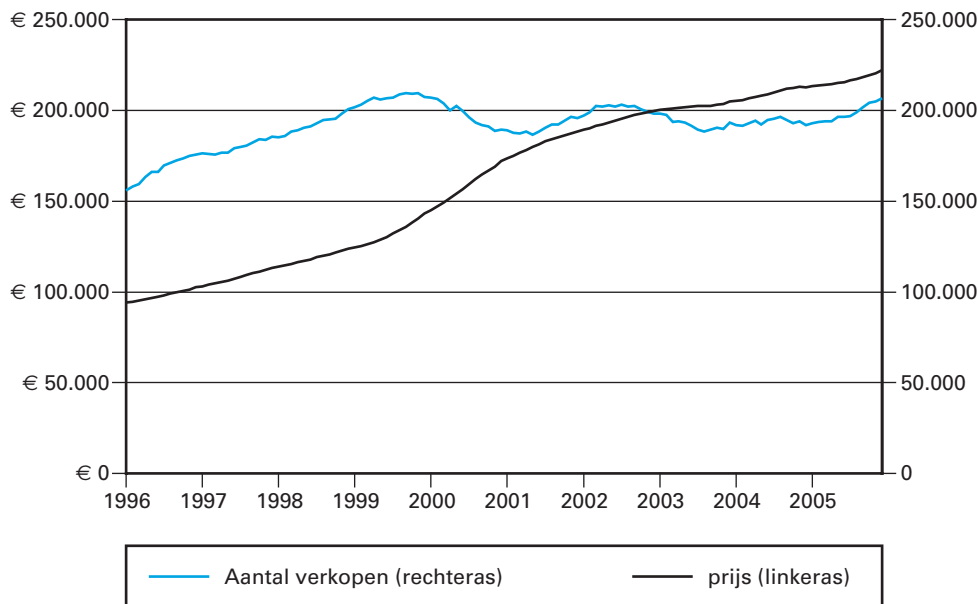
De realisatie van de omzetbelasting is in 2005 2,2 miljard hoger uitgekomen dan bij ontwerpbegroting was geraamd. Zoals zichtbaar bij de autonome ontwikkeling van de omzetbelasting is dit voor het grootste deel (1,6 miljard), het gevolg van de herstructurering van het Gasgebouw door het Rijk, waarover omzetbelasting is betaald. Zoals uitgelegd in de Voorjaarsnota 2005 heeft deze transactie geen gevolgen voor het EMU-saldo. De endogene ontwikkeling is in 2005 gunstiger uitgekomen dan geraamd; met name in de tweede helft van het jaar toen de particuliere consumptie aantrok en uiteindelijk 0,8 procentpunt hoger is uitgekomen dan oorspronkelijk gedacht.

Overdrachtsbelasting

De realisatie van de overdrachtsbelasting is 0,5 miljard hoger uitgekomen dan was geraamd in de Miljoenennota 2005. Hiervan is 0,2 miljard toe te schrijven aan de doorwerking van 2004, omdat de opbrengsten toen ook

al hoger uitkwamen. De overige 0,4 miljard is het gevolg van een fors hogere endogene ontwikkeling. Deze hangt samen met de ontwikkeling van het aantal verkopen en de huizenprijzen, die met 12,7% fors hoger is dan de geraamde ontwikkeling van 2,3%. Figuur 3.1 geeft de ontwikkeling weer van het aantal particuliere woningverkopen en de gemiddelde verkoopprijs. Er is te zien dat beide in 2005 zijn gestegen. Dit verklaart een groot deel van de hogere endogene ontwikkeling van de kasontvangsten. De kasontvangsten hangen daarnaast echter ook af van de verkopen van grond en zakelijk onroerend goed. Ook moet er rekening worden gehouden met een vertraging van ongeveer twee maanden tussen de aankoop van een huis en de afdracht van overdrachtsbelasting.

Figuur 3.1 Ontwikkeling huizenverkopen en gemiddelde verkoopprijs (12-maands voortschrijdend)

Motorrijtuigenbelasting

Bij de motorrijtuigenbelasting zijn de realisaties lager uitgekomen als gevolg van de wijzigingen die in het kader van de Motie Verhagen zijn aangebracht in het Belastingplan 2005 met betrekking tot de grijze kentekens.

Loon- en inkomensheffing

De loon- en inkomensheffing is 1,6 miljard hoger uitgekomen dan oorspronkelijk geraamd. Voor de helft (0,8 miljard) is dit het gevolg van de doorwerking van 2004. Verder zijn er nog beperkt (0,4 miljard) aan maatregelen doorgevoerd in 2005, het gaat dan met name om de beperking van de aftrek van gemengde kosten en het beperken van de verhoging van de zelfstandigenaftrek in het kader van de Motie Verhagen. De endogene ontwikkeling is 0,5 miljard positief, dit is met name verklaarbaar door de hogere brutoloon-ontwikkeling, hoewel de werkgelegenheid lager uit is gekomen dan geraamd.

Binnen de loon- en inkomensheffing (en daarom niet zichtbaar in de cijfers in tabel 3.1) is er ook nog sprake van nabetalingen tussen het premiedeel en het belastingdeel. Deze nabetalingen vinden jaarlijks plaats vanuit de inningssystematiek van de loon- en inkomensheffing, en zijn in 2005 2,6 miljard euro hoger uitgevallen dan geraamd. De nabetalingen

zijn een eindafrekening van de voorlopige verdeling van de loon- en inkomensheffing over belastingen en premies. Voor de inkomensheffing en loonheffing wordt na respectievelijk 4 en 2 jaar een definitieve verdeling vastgesteld tussen de belasting en premies op basis van de realisatiecijfers. De forse nabetaling in 2005 is met name het gevolg van de eindafrekening over 2001 van de inkomensheffing. Vanwege de invoering van IB 2001 is er een aanzienlijk verschil tussen de voorlopige verdeling destijds en de uiteindelijke verdeling op basis van de realisaties. Deze nabetalingen hebben geen invloed op het EMU-saldo.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting is 5,2 miljard hoger uitgekomen dan bij ontwerpbegroting geraamd was. Deels is dit het gevolg van de doorwerking van 2004 (0,5 miljard) en van enkele incidenten. De aankoop van het gasnetwerk in het kader van de herstructurering van het gasgebouw zorgde voor een incidenteel hogere ontvangst van 2,3 miljard bij de autonome ontwikkeling. Zoals uitgelegd in de Voorjaarsnota 2005 is deze ontvangst niet EMU-relevant en heeft ook geen doorwerking naar 2006.

Daarnaast zorgde de verhoging van de heffingsrente met 1½ procentpunt per 1 januari 2005 voor een onbedoeld effect in de endogene ontwikkeling. Deze maatregel ten tijde van de Motie Verhagen verhoogde de heffings- en invorderingsrente tot 5%. Bij dit rentepercentage werd het erg aantrekkelijk voor bedrijven om geld langer dan noodzakelijk te laten staan bij de Belastingdienst. De omvang van dit «spaareffect» is met grote onzekerheid omgeven maar wordt ingeschat op 1,2 miljard euro. Inmiddels is deze rente weer verlaagd per 1 januari 2006 naar het oude niveau van 3½ procent, waardoor het minder aantrekkelijk wordt voor bedrijven die hiervan gebruik hebben gemaakt. Daardoor wordt in 2006 een tijdelijke tegenvaller verwacht.

De totale endogene ontwikkeling is 2,3 miljard, zonder het effect van de heffingsrente is deze nog steeds 1,1 miljard positief. Dit is beduidend meer dan op basis van de economische groei werd verwacht en lijkt gerelateerd aan de voorspoedige winstontwikkeling van met name grote, beursgenoteerde ondernemingen.

Dividendbelasting

De ontwikkeling van de dividendbelasting is in 2005 opvallend. De endogene meevaller is aanzienlijk meer dan op grond van de economische groei verwacht zou worden. Het merendeel van de meevaller is geconcentreerd bij de dividenduitkeringen van beursgenoteerde ondernemingen en beleggingsfondsen. Daarbij is het wel belangrijk om op te merken dat de dividendbelasting voor het merendeel een voorheffing is op inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting, welke in 2006 met deze belastingen verrekend zal worden. Alleen voor buitenlandse bedrijven geldt dat de dividendbelasting ook een eindheffing is. Op dit moment zijn voor 2005 geen cijfers voorhanden over de verdeling van de dividendbelasting tussen deze categorieën. In voorgaande jaren werd circa een derde deel van de betaalde dividendbelasting toegerekend aan buitenlandse bedrijven.

Successierechten

Bij de successierechten is ook sprake geweest van een hoge endogene ontwikkeling, 0,2 miljard hoger dan geraamd. Dit is het gevolg van een gerichte actie bij de Belastingdienst om ontstane voorraden aanslagen te

verwerken, waardoor incidenteel in 2005 meer ontvangen is. Omdat de voorraad aanslagen inmiddels is weggewerkt heeft dit geen effect op de ontvangsten in 2006.

Premies werknemersverzekeringen

Bij de premies werknemersverzekeringen was sprake van een licht negatieve (- 0,2 miljard) doorwerking vanuit 2004. Daarnaast hebben beleidsmaatregelen de ontvangsten 0,4 miljard hoger doen uitkomen, het betreft hier premiemutaties in de zorg, waaronder een verhoging van de opslagpremie op de ZFW (deze wordt door verzekeraars vastgesteld). Tot slot bleef de endogene ontwikkeling bij de werknemersverzekeringen 0,6 miljard achter bij de verwachtingen, waardoor de totale ontvangsten 0,4 miljard lager zijn uitgekomen dan geraamd.

Doorwerking naar 2006

Voor de doorwerking van de inkomstenraming naar 2006 worden de uiteindelijke realisaties van 2005 vergeleken met de Vermoedelijke Uitkomsten in de Miljoenennota 2006 en zijn ten opzichte daarvan 3,8 miljard hoger uitgekomen. Voor een deel heeft dit ook gevolgen voor de inkomstenraming voor 2006. Van deze 3,8 miljard is 1,2 miljard het gevolg van «het sparen bij de Belastingdienst» door een verhoging van de heffingsrente per 1-1-2005. Omdat deze verhoging voor 2006 weer ongedaan is gemaakt betekent dit voor 2006 dat de meevaller omslaat in een tegenvaller van 1,2 miljard omdat naar verwachting bedrijven dit geld zullen «ontsparen». Daarnaast is er sprake van een incidenteel effect van 0,2 miljard bij de successierechten wat zich in 2006 niet meer zal voordoen. Tot slot is er bij de WAZ 0,1 miljard meer binnengekomen in 2005 dan geraamd. Omdat deze inmiddels is afgeschaft, werkt dit ook niet door naar 2006. In totaal is de doorwerking naar 2006 1,1 miljard positief.

Tabel 3.5 Doorwerking 2005 naar 2006* (x € miljard)

	Realisaties 2005	Doorwerking naar 2006
Totale mutatie 2005 tov. Vermoedelijke Uitkomsten	3,8	
vv. meerjarige doorwerking	2,3	2,3
vv. tijdelijk: heffingsrente	1,2	- 1,2
vv. incidenteel: successierechten	0,2	0
vv. incidenteel: WAZ	0,1	0
Totale doorwerking naar 2006		1,1

* Als gevolg van afronding kan de som der delen 0,1 afwijken van het totaal

Tabel 3.6 Ontvangsten op EMU-basis in 2005 (x € miljoen)

	Ontwerp- begroting	FJR 2005	Vershil
Belastingopbrengsten op kasbasis			
Kostprijsverhogende belastingen	62 079	64 269	2 189
Invoerrechten	1 591	1 620	29
Omzetbelasting	35 940	38 134	2 194
Belasting op personenauto's en motorrij- wielen	3 362	3 198	- 164
Accijnzen	9 500	9 383	- 117
- Accijnzen van lichte olie	3 954	3 935	- 19
- Accijnzen van minerale oliën, anders dan lichte olie	2 576	2 645	69
- Tabaksaccijnzen	2 051	1 886	- 165
- Alcoholaccijnzen	373	368	- 5
- Bieraccijnzen	317	315	- 2
- Wijnaccijnzen	230	234	4
Belastingen van rechtsverkeer	4 651	5 158	507
- Overdrachtsbelasting	3 664	4 176	512
- Assurantiebelasting	725	754	29
- Kapitaalsbelasting	261	229	- 32
Motorrijtuigenbelasting	2 793	2 399	- 394
Belastingen op een milieugrondslag	3 981	4 116	134
- Grondwaterbelasting	169	168	- 1
- Afvalstoffenbelasting	117	124	7
- Regulerende energiebelasting	3 584	3 713	129
- Waterbelasting	111	114	3
- Brandstoffenheffingen	0	- 3	- 3
Verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en andere producten	147	149	2
Belasting op zware motorrijtuigen	113	111	- 2
Belastingen op inkomen, winst en vermogen	47 000	56 427	9 427
Inkomstenbelasting	667	3 651	2 983
Loonbelasting	27 213	27 207	- 6
Dividendbelasting	3 348	4 262	914
Kansspelbelasting	160	180	20
Vennootschapsbelasting	14 142	19 358	5 216
- Gassector	1 550	1 770	220
- Niet-gassector	12 592	17 588	4 996
Vermogensbelasting	15	60	45
Successierechten	1 455	1 709	254
Niet nader toe te rekenen belasting- ontvangsten	27	47	20
Totaal belastingen op kasbasis	109 106	120 743	11 635
KTV belastingen (aansluiting naar EMU-basis)	329	653	324
Premies volksverzekeringen op kasbasis	36 199	34 866	- 1 333
KTV premies volksverzekeringen (aanslui- ting naar EMU-basis)	96	437	341
Premies werknemersverzekeringen op EMU-basis	29 304	28 913	- 391
Belastingen en premies EMU-basis	175 035	185 609	10 575

4. EMU-saldo, EMU-schuld, sociale fondsen en financieringsbehoefte

Tabel 4.1 EMU-saldo en financieringsbehoefte (x € miljoen en in % geharmoniseerd BBP)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1 Feitelijk financierings-saldo Rijk (in % geharmoniseerd BBP)	-8 671	-9 455	-3 786	1 256	-10 426	-4 335	-5 020	-1 496	-5 815	-2 934	-3 587	-8 002	-12 327	-9 277	-76
2 Financiële transacties	-3,40%	-3,50%	-1,4%	0,4%	-3,4%	-1,4%	-1,5%	-0,4%	-1,6%	-0,7%	-0,8%	-1,7%	-2,6%	-1,9%	0,0%
3 Kas-transactiever verschillen (incl. derdenrekeningen en overig)	177	-1 321	-5 499	-8 943	1 166	-617	-2 382	-2 471	-964	464	2 764	1 030	-1 278	-646	174
4 Saldo Rijk (4=1+2+3)	716	-748	2 876	-1 748	-1 652	245	559	-257	3 881	1 384	268	2 147	214	1 356	155
5 Saldo centrale overheid, niet-Rijk	-7 778	-11 524	-6 409	-9 435	-10 912	-4 707	-6 843	-4 224	-2 898	-1 086	-555	-4 825	-13 391	-8 567	253
6 Saldo centrale overheid (6=4+5)	33	54	-13	8	-9	-8	-17	208	180	427	-377	-23	-145	-12	246
7 Saldo lokale overheid (in % geharmoniseerd BBP)	-7 745	-11 470	-6 422	-9 427	-10 921	-4 715	-6 860	-4 016	-2 718	-659	-932	-4 848	-13 536	-8 579	499
8 Saldo sociale-verzekeringsfondsen (in % geharmoniseerd BBP)	-3,00%	-4,30%	-2,30%	-3,3%	-3,6%	-1,5%	-2,1%	-1,1%	-0,7%	-0,2%	-0,2%	-1,0%	-2,8%	-1,8%	0,1%
9 EMU-saldo (9=6+7+8)	202	213	215	316	790	709	3 200	321	541	315	-379	-2 255	-1 471	-1 328	-1 603
10 Financieringsbehoefte (in % geharmoniseerd BBP)	0,10%	0,10%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	1,0%	0,1%	0,1%	0,1%	-0,1%	-0,5%	-0,3%	-0,3%	-0,3%
11 (waarvan aflossingen)	718	48	-1 546	-819	-2 423	1 739	-54	990	4 653	6 525	235	-2 079	99	624	-251
12	0,30%	0,00%	-0,6%	-0,3%	-0,8%	-0,5%	0,0%	0,3%	1,2%	1,6%	0,1%	-0,5%	0,0%	0,1%	-0,1%
13	-6 825	-11 209	-7 753	-9 930	-12 554	-5 745	-3 714	-2 705	2 476	6 181	-1 076	-9 182	-14 908	-9 283	-1 355
14	-2,70%	-4,20%	-2,8%	-3,5%	-4,2%	-1,8%	-1,1%	0,8%	0,7%	1,5%	-0,2%	-2,0%	-3,1%	-1,9%	-0,3%
15	21 279	22 357	17 454	18 843	23 640	16 223	13 638	20 643	55 200	29 572	22 945	31 153	38 091	30 882	36 364
16	(12 607)	(12 902)	(13 668)	(20 099)	(13 213)	(11 888)	(8 600)	(19 147)	(49 385)	(29 325)	(19 358)	(25 398)	(23 791)	(18 864)	(26 862)

¹ Exclusief de opbrengsten van de UMITS-veiling van 0,7% BBP.

Tabel 4.2 EMU-schuld (x € miljoen en in % geharmoniseerd BBP)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Geharmoniseerd BBP	243 174	256 308	266 754	274 088	287 749	302 233	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	447 731	465 214	476 349	488 642	501 921
Staatsschuld (conform EMU-definitie)	145 644	153 690	162 646	168 372	167 817	181 319	185 256	185 601	189 819	191 279	182 671	185 293	193 863	205 998	215 270	222 786
(in % geharmoniseerd BBP)	59,9%	60,0%	61,0%	61,4%	58,3%	60,0%	58,8%	55,6%	53,6%	51,1%	45,4%	41,4%	41,7%	43,2%	44,1%	44,4%
Schuld overige overheden (in % geharmoniseerd BBP)	38 970	40 385	41 771	44 706	46 969	52 047	51 763	47 722	46 646	44 741	42 058	41 713	41 068	41 233	41 549	42 820
(in % geharmoniseerd BBP)	16,0%	15,8%	15,6%	16,3%	16,3%	17,2%	16,4%	14,3%	13,2%	12,0%	10,5%	9,3%	8,8%	8,7%	8,5%	8,5%
EMU-schuld (in % geharmoniseerd BBP)	184 614	194 075	204 417	213 078	214 786	233 366	237 019	233 323	236 465	236 020	224 729	227 006	234 931	247 231	256 819	265 606
(in % geharmoniseerd BBP)	75,9%	75,7%	76,6%	77,7%	74,6%	77,2%	75,2%	69,9%	66,8%	63,1%	55,9%	50,7%	50,5%	51,9%	52,6%	52,9%

Tabel 4.3 Staatsschuld naar instrument (x € miljard)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1. Gevestigde schuld (0-5 jaar)	152	161,6	165,9	163,5	174,2	177,4	178,6	181,7	184,6	174,2	174,4	172,0	182,4	197,1	202,4
(5-10 jaar)	-	61,4	61,8	67,6	75,2	84,9	93,7	92,5	94,7	91,9	91,7	94,6	95,5	111,2	119,0
(10-25 jaar)	-	81,4	80,7	69,7	69,5	67,7	71,2	68,9	67,7	63,1	63,9	59,3	68,9	67,9	59,4
(25-40 jaar)	-	18,5	18,4	19,1	22,4	17,8	5,4	13,4	13,3	10,3	9,9	9,2	18,0	17,9	17,9
2. Vlottende schuld (DTC's)	0	0,2	5,1	7,1	7,1	7,0	8,3	6,9	8,9	8,9	8,9	8,9	0,0	0,1	6,1
3. Overig (o.a. munten)	1,7	1,0	1,1	0,9	1,4	0,9	1,5	1,3	1,5	3,0	5,1	5,8	20,4	17,8	18,1
Totale staatsschuld	153,7	162,6	168,4	167,8	181,3	185,3	185,6	189,8	191,2	182,7	185,3	193,9	206,0	215,3	222,8
4. (conform EMU-definitie)															
Gemiddeld resterende looptijd vaste schuld (in jaren)	-	6,3	6,8	6,9	6,9	6,4	5,9	6,5	6,5	6,3	6,2	6,2	6,2	5,6	6,1
Gemiddelde couponrente (in %)	8,0	7,8	7,7	7,6	7,6	7,5	7,5	7,3	6,6	6,1	5,7	5,6	5,3	4,8	4,4

5. Belastinguitgaven

De informatieverstrekking van belastinguitgaven is met ingang van het begrotingsjaar 2002 geïntegreerd in de VBTB-verantwoordingsystematiek. Dit houdt in dat de budgettaire en meer algemene informatie over de belastinguitgaven wordt opgenomen in de Miljoenennota en het Financieel Jaarverslag van het Rijk. Meer specifieke informatie over belastinguitgaven wordt opgenomen in de begrotingen en jaarverslagen van de verscheidene vakdepartementen. Van een beperkt aantal belastinguitgaven zijn op dit moment voorlopige realisatiegegevens beschikbaar over 2005, namelijk van de afdrachtverminderingen in de loonbelasting en van de investeringsfaciliteiten in de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting waarvoor een aanmeldingsverplichting geldt. Deze realisaties worden vermeld in het FJR 2005. Voor de overige belastinguitgaven zal in de MN 2007 een aangepaste raming 2005 worden opgenomen op basis van de meest recente gegevens van dat moment.

Afdrachtverminderingen in de loonbelasting

Tabel 5.1 bevat voorlopige realisatiegegevens over de afdrachtverminderingen in de loonbelasting over het jaar 2005.

Tabel 5.1 Gegevens afdrachtverminderingen 2005 (stand 1 maart 2006 x € miljoen)¹

Afdrachtvermindering	Raming MN 2005	Raming MN 2006	Realisatie FJR 2005
Afdrachtvermindering lage lonen (SPAK)	194	181	186
Afdrachtvermindering langdurig werklozen (VLW)	42	44	39
Afdrachtvermindering onderwijs (incl. WVA starters)	220	185	187
Afdrachtvermindering zeevaart	99	93	88
Afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof	68	50	51

¹ Voor de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk is nog geen realisatiecijfer beschikbaar, omdat de definitieve aangifte over 2005 pas in mei 2006 behoef te worden ingeleverd.

Investeringsfaciliteiten

Tabel 5.2 bevat voorlopige realisatiegegevens over het jaar 2005 voor de investeringsfaciliteiten waarvoor een aanmeldingsverplichting geldt.

Tabel 5.2 Gegevens investeringsfaciliteiten 2005, geïnvesteerde bedragen (stand 1 maart 2006 in € mln)¹

Regeling	Investeringsplafond	Realisatie 2005
Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL)	1 025	494
Energie-investeringsaftrek (EIA)	580	807
Milieu-investeringsaftrek (MIA)	2 85 ¹	176

¹ Bij de milieu-investeringsaftrek (MIA) wordt in plaats van een investeringsplafond een investeringsaftrekplafond gehanteerd.

De investeringsplafonds zijn opgesteld uitgaande van de feitelijk voor de regeling kwalificerende investeringsbedragen (dat wil zeggen: na technische controle). De in de tabel opgenomen voorlopige realisatiecijfers betreffen ongecontroleerde meldingen, waarbij rekening is gehouden met een percentage investeringen dat als gevolg van intrekking van een aanmelding dan wel een controle van het totale investeringsbedrag kan worden afgetrokken. Ervaringscijfers leren dat dit percentage 20 tot 25 is.

Uit tabel 5.2 blijkt dat er in 2005 van de fiscale investeringsfaciliteiten, met uitzondering van de EIA, aanzienlijk minder gebruik is gemaakt dan op grond van het investeringsplafond als maximum is toegestaan. In het kader van de motie Verhagen is het budget voor de EIA in 2005 ten opzichte van 2004 verlaagd van 177 miljoen euro naar 77 miljoen euro. Deze forse verlaging van het budget en daarmee het investeringsplafond, is slechts gedeeltelijk gerealiseerd.

De realisaties van de MIA en VAMIL zijn daarentegen achtergebleven bij de geraamde plafonds. In 2005 is het Vpb-tarief gedaald. Bij een ongewijzigd budget leidt dit tot een verruiming van het investeringsplafond. Geconstateerd kan worden dat de groei van de investeringen niet in de pas heeft gelopen met de verruiming van het plafond. Verder zijn in 2005 extra middelen toegevoegd aan de MIA voor euro 4 en 5 motoren. Het aanbod van deze motoren op de markt is echter pas in het laatste kwartaal van 2005 op gang gekomen.

6. Monitor ombuigingen/intensiveringen

Strategisch Akkoord, Hoofdlijnenakkoord, Aanvullende pakketten en besluitvorming, 2002, 2003, 2004 en 2005

Leeswijzer:

Deze bijlage bevat een overzicht van de intensiveringen en ombuigingen van de kabinetten Balkenende I en II. In de onderstaande tabel staan totaal cijfers die in achterliggende tabellen (12) nader naar maatregelen zijn gespecificeerd. Realisatie van de diverse posten wordt kwalitatieve zin toegelicht in de kolom «stand van zaken». In de jaarkolommen staan de oorspronkelijk opgenomen bedragen. In alle tabellen zijn de bedragen in miljoen €.

Totaal Ombuigingen en Intensiveringen [1]					
	2003	2004	2005	2006	2007
Intensiveringen Strategisch Akkoord	10	860	1 690	2 520	2 520
Intensiveringen Hoofdlijnenakkoord		860	1 400	1 910	2 600
Intensiveringen Aanvullend Pakket 2003		118	256	266	300
Intensiveringen Aanvullend Pakket 2004		310	704	479	489
Intensiveringen 2005			1 245	1 750	1 584
<i>Totaal Intensiveringen</i>	<i>10</i>	<i>2 148</i>	<i>5 295</i>	<i>6 925</i>	<i>7 493</i>
Ombuigingen Strategisch Akkoord	2 491	3 829	5 155	5 954	5 954
Ombuigingen Aanvullend Pakket 2002	474	600	641	620	620
Ombuigingen Hoofdlijnenakkoord		4 127	8 073	10 300	12 245
Ombuigingen Aanvullend Pakket 2003		950	1 428	1 445	1 790
Ombuigingen Aanvullend Pakket 2004		1 742	2 245	2 185	2 156
Ombuigingen 2005			67	426	534
<i>Totaal Ombuigingen</i>	<i>2 965</i>	<i>11 248</i>	<i>17 609</i>	<i>20 930</i>	<i>23 299</i>

¹ De totaalstelling in deze tabel komt niet exact overeen met de tabellen in het Hoofdlijnenakkoord en Strategisch Akkoord, omdat technische posten zoals de doorwerking naar het Gemeente- en Provinciefonds niet in de monitor zijn meegenomen.

Tabel 1: Intensiveringen Strategisch Akkoord

Intensivering	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
Envelop zorg		170	350	520	De middelen zijn ingezet om verwachte productiegroei in de zorg mogelijk te maken.
Envelop onderwijs		120	230	340	Deze envelop is (samen met de envelop uit HA) verdeeld in vier prioriteiten (deregulering, autonomie en rekenschap; innovatie en versterking (top)kennisinfrastructuur; meer mensen werkzaam in onderwijs; naar een maximale participatie). Intensiveringen zijn verwerkt in concrete beleidsvoorstellen en voor zover het niet de oploop betreft uitgewerkt in subsidies en regelgeving.
Envelop veiligheid		230	470	700	De middelen van deze veiligheidsenvelop worden ingezet voor de volgende onderwerpen. De politie wordt uitgebreid met 4000 fte. De sterkte van de politie, inclusief de meegetelde inzet van aspiranten, stabiliseerde zich in 2005 op het niveau van het voorgaande jaar. Er zijn maatregelen genomen met als beoogd structureel effect een invulling van circa 6000 sanctie-plaatsen-equivalenten, waarvan 600 plaatsen uitzetcentrum en 1000 plaatsen voor veelplegers. De modernisering van de sanctietoepassing ligt goed op koers, daarbij zijn er in 2005 geen «incidenteel versneld ontslagen» geweest. De justitiële keten (OM-ZM) wordt versterkt voor de aanpak van 40 000 extra rechtbankzaken. De kwaliteit van de politie wordt versterkt en voor politieonderwijs, rampenbeheersing, Douane, Kmar en de aanpak van de doorlooptijden bij de rechtbanken zijn extra middelen beschikbaar.
Sociale veiligheid en mobiliteit		140	270	410	De extra middelen voor Veiligheid en Mobiliteit zijn toegevoegd aan de begroting van Verkeer en Waterstaat en het Infrastructuurfonds, ten behoeve van de aanleg van bijvoorbeeld spitsstroken en ten behoeve van benuttingsprojecten. Ook zijn hieruit maatregelen ter bevordering van externe en sociale veiligheid bekostigd. In 2003 zijn onder meer bij een tweetal spooreplacements de externe veiligheidsproblemen opgelost en zijn er twee extra teams spoorwegpolitie aan de slag gegaan. Naast de voorbereiding van regelgeving m.b.t. externe veiligheid is in 2004 ook een aantal concrete knelpunten opgelost, zoals die rond het ammuniekvervoer over de Westerschelde en enkele spoorgoederenplacements. In 2005 is de pilot met de OV-chipkaart van start gegaan.
Europees veiligheids- en defensiebeleid	10	30	40	50	De middelen zijn bestemd voor de versterking van Europese militaire capaciteiten. In 2004 heeft het EVDB beleid een belangrijke impuls gekregen. In 2005 heeft Defensie de beschikbare middelen besteed aan de toezeggingen die Nederland heeft gedaan in het kader van de Prague Capabilities Commitment waaronder de verwerving van NBC-middelen en de vergroting van de capaciteit voor politiemissies. Daarnaast heeft op diverse terreinen een versterking plaatsgevonden van de samenwerkingsverbanden met Duitsland (opleidingen en trainingen) en Frankrijk (ontwikkeling nieuw materieel).
Uitgavenreserve		170	330	500	De uitgavenreserve is ten tijde van het HA ingezet ter verbetering van het EMU-saldo.

Tabel 2: Ombuigingen Strategisch Akkoord

Ombuiging	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
<i>Openbaar bestuur</i>	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
Volume/efficiëncytaakstelling	152	305	457	608	Deze taakstelling is verwerkt in de departementale begrotingen. Het ministerie van BZK heeft de realisatie van de volumetaakstelling gemonitord. Uit de tweede voortgangsrapportage is gebleken dat op één na alle ministeries ruimschoots onder de maximale streefbezetting 2005/2006 blijven. De volumemonitor is hiermee afgerond.

Tabel 2: Ombuigingen Strategisch Akkoord

Ombuiging	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
Inhuur externen	105	105	105	105	De taakstelling inhuur externen is naar rato verdeeld over de diverse begrotingen. De minister voor BVK rapporteert in het Sociaal Jaarverslag Rijk over de uitgaven externen.
Incidentele loonontwikkeling	58	115	172	230	Het kabinet heeft het budget voor de Incidentele Loonontwikkeling (ILO) voor de tranches 2003 tot en met 2006 neerwaarts bijgesteld van 0,6% naar 0,5%. De korting is verwerkt in de budgetten van de overheidswerkgevers en van de zorg.
Ziektekosten overheids-personeel		40	80	80	In de aanloop naar een nieuw zorgstelsel zijn de ziektekostenregelingen voor het overheidspersoneel versoepeld en op marktconform niveau gebracht.
Premie-inning werknemers-verzekering			65	65	De Belastingdienst heeft per 1 januari 2005 de inning van de premies van de werknemersverzekeringen overgenomen van het UWV. Omdat de implementatiekosten niet waren meegenomen in het Strategisch Akkoord en omdat er sprake is van additionele besparingen, wijkt de totale opbrengst af van de bij Strategisch Akkoord ingeboekte opbrengst.
Griffierechten/ kostendekkendheid leges/ rechtsbijstand	25	50	50	50	Naar aanleiding van het Strategisch Akkoord heeft een verhoging van de griffierechten en de leges plaatsgevonden.
<i>Sociale Zekerheid en arbeidsmarktbeleid</i>					
WAO	100	300	500	700	In 2005 is de Wet WIA aangenomen. Verlenging van de loondoorbetaling en het aankondigingseffect WIA vormen de belangrijkste componenten van de besparingsreeks. De besparingsreeks is bijgesteld voor aanpassing van de partnertoets en het criterium geringe kans in de IVA. De besparing in 2007 bedraagt € 680 mln.
Feitelijk vs fictief arbeids-verleden		15	30	50	De maatregel is uitgesteld naar 2005. In het SA werd uitgegaan van invoering van de maatregel bij de WAO en WW; thans alleen bij de WW.
Sollicitatieplicht 57+ en premievrijstelling	80	100	150	150	Bij de kamerbehandeling van de WWOW is het amendement van het lid Aptroot aangenomen, waardoor de boete voor werkgevers die ouderen ontslaan, wordt vervangen door positieve prikkels bij het in dienst nemen en in dienst houden van ouderen. Deze maatregel levert minder op dan het oorspronkelijke voorstel
Beperken vervolguutkeringen	70	150	150	150	Het oorspronkelijke wetsvoorstel ging uit van het beperken van de vervolguutkering met 1 jaar. Uiteindelijk is er voor gekozen om de vervolguutkering voor iedereen die op of na 11 augustus 2003 werkloos is geworden volledig af te schaffen. Voor 2003, 2004 en 2005 heeft dit geleid tot besparingsverliezen ten opzichte van het SA, voor latere jaren tot besparingswinsten. De definitieve besparingsreeks is als volgt: 2004 € 22 miljoen, 2005 € 110 miljoen, 2006 € 223 miljoen, 2007 € 312 miljoen, structureel € 502 miljoen.
Anticumulatie gouden handdrukken		100	150	150	Met de invoering van het wetsvoorstel WW en ontslagrecht per 1 oktober 2006 en het wetsvoorstel aanpassing wekenseis per 1 april 2006 is de invoering van de anticumulatie gouden handdrukken komen te vervallen.
Woonlandbeginsel	16	18	18	18	De invoering van het woonlandbeginsel in de AKW vindt geen doorgang.
Handhaving en controle	10	40	80	120	In de SZW-handhavingsprogramma's 2003 en 2004 zijn concrete maatregelen uitgewerkt ter invulling van de taakstelling. De verschillende maatregelen kennen in de praktijk een aanlooptijd alvorens het beleid z'n vruchten afwerpt. Hierdoor is in 2003 de taakstelling slechts voor € 1,5 mln. van de € 10 mln. gerealiseerd. De capaciteit van de Arbeidsinspectie is uitgebreid op basis van het amendement Verburg (28 600 XV nr. 40). Ook in 2004 is de taakstelling niet gerealiseerd. Het besparingsverlies bedraagt €11 mln. Voor 2005 en 2006 wordt een verder besparingsverlies verwacht van € 35 mln. en € 39 mln. Dit wordt met name veroorzaakt door vertraging in het ID-fraude project.
Vrij besteedbaar reïntegratiebudget	650	750	850	850	De Wet Werk en Bijstand is per 1 januari 2004 in werking getreden, hiermee is het flexibel reïntegratiebudget voor gemeenten tot stand gebracht. De taakstelling op reïntegratiebudget van UWV en SZW is volledig verwerkt.

Tabel 2: Ombuigingen Strategisch Akkoord

Ombuiging	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
Decentraliseren financiering bijstand		150	200	250	Door inwerkingtreding van de Wet Werk en Bijstand per 1 januari 2004 is het bijstandsbudget volledig gebudgetteerd. De beoogde efficiencywinst is doorvertaald in de aan gemeenten toegekende definitieve budgetten 2004 en 2005 en het voorlopig vastgestelde macrobudget 2006.
Herziening alimentatie-beleid		50	90	190	Vertraging in het wetgevingstraject heeft ertoe geleid dat eerder geraamde besparingen in 2004 en 2005 niet gerealiseerd zijn, en dat het structurele niveau van de besparingen op een later moment gehaald worden. Een herziening van de geraamde besparingen heeft tevens geresulteerd in een verlaging van de structurele besparing vanaf 2007 naar € 160 mln.
Afschaffen categoriaal inkomensbeleid		70	70	70	Het categoriaal inkomensbeleid is afgeschaft (met uitzondering van het categoriaal inkomensbeleid voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten). Dit heeft vorm gekregen in de Wet Werk en Bijstand die per 1 januari 2004 is ingevoerd.
<i>Zorg</i>					
Geneesmiddelen	280	280	280	280	Het toenmalige kabinet heeft ervoor gekozen om de taakstelling niet via pakketverkleining te realiseren, maar in te grijpen op de prijzen van geneesmiddelen en de kortingen en bonussen voor de apothekers. Daartoe is begin 2004 een convenant gesloten om de prijzen van generieke geneesmiddelen (multisource) met 40% te verlagen.
Efficiencykorting			50	100	Deze ombuiging hangt samen met de introductie van het nieuwe zorgstelsel. Omdat die introductie met een jaar is uitgesteld wordt rekening gehouden met een besparingsverlies van € 50 mln. in zowel 2005 als 2006.
Eigen risico			150	150	De no-claimwet is ingevoerd per 1 januari 2005.
<i>Onderwijs</i>					
Onderwijs in allochtone talen		29	71	72	Het Onderwijs in allochtone levende talen (OALT) is beëindigd. De wetgeving is aangenomen, met de onderwijsbonden is eind 2003 een akkoord bereikt over het flankerend beleid voor OALT-leraren.
Rijksbijdrage publieke omroep		30	30	30	Deze bezuinigingen worden – samen met de maatregelen uit het HA – gerealiseerd door verlaging van de wettelijke rijksomroepbijdrage over de periode 2004–2007. Het wetsvoorstel dat de omroepaankstellingen regelt, is inmiddels in werking getreden. Daarmee zijn de bezuinigingen in financieel opzicht gerealiseerd.
<i>Mobiliteit, ruimtelijke ordening, milieu en economie</i>					
Subsidies VROM		10	110	120	Volledig ingevuld, met name op het Investeringsbudget voor stedelijke vernieuwing, het budget voor bodemsanering en de budgetten voor vermindering van uitstoot van broeikasgassen.
Subsidies EZ	75	125	175	200	De subsidietaakstelling van het Strategisch Akkoord is grotendeels ingevuld binnen het subsidie-instrumentarium, verdeeld over de beleidsterreinen innovatie, ondernemingsklimaat, doelmatige en duurzame energie en exportbevordering. Voor het overige is invulling gevonden in het fiscale instrument Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO).
Minder aankoop meer agrarisch/particulier natuurbeheer	70	80	90	90	Door bij de aanleg van nieuwe natuur in de Ecologische Hoofdstructuur minder grond te verwerven en meer landbouwgrond op een natuurvriendelijke manier te laten beheren worden, met behoud van de natuurdoelstellingen, kosten bespaard.
Niet doorgaan spitstarief				50	De middelen die waren geraamd voor de invoering voor het spitstarief in 2006 zijn, nu dit programma geen doorgang heeft gevonden, vrijgevallen.
<i>Buitenland en asiel</i>					
Asielbeleid	170	250	290	300	In 2002 was een versnelde afname van de bezetting bij de opvang van asielzoekers zichtbaar. Inmiddels is gebleken dat deze daling zich minder snel heeft voltrokken dan geraamd, met name vanwege een minder snelle uitstroom dan verwacht. Hierdoor is de ramingsbijstelling voor een groot deel teniet gedaan.

Tabel 2: Ombuigingen Strategisch Akkoord

Ombuiging	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
ODA-toerekening asielzoekers	93	93	93	93	De toerekening van de kosten van de 1e jaarsopvang van asielzoekers aan ODA is gebaseerd op de werkelijke kosten, de precieze hoogte van de toerekenbare kosten zijn herijkt. De totale toerekening is sinds SA wel met circa € 100 mln. afgenomen, vanwege de dalende asielinstroom.
Negatieve ODA Antillen/Aruba	24	25	25	25	De aflossingen van leningen aan de Nederlandse Antillen en Aruba vallen niet meer binnen het ontwikkelingsamenwerkingsplafond. Het plafond is hiervoor bijgesteld.
<i>Overig</i>					
Generieke subsidie-taakstelling	29	57	86	115	De generieke subsidietaakstelling is naar rato over de diverse begrotingen verdeeld.
Prijsbijstelling 2002	427	435	431	436	De prijsbijstellingstranche 2002 is voor 75% ingehouden.
Intertemporeel effect ESF	32	32	32	32	De terugbetaling aan Brussel uit hoofde van de oude ESF-programmaperiode heeft in 2002 plaatsgevonden. Hierdoor zijn de geraamde terugbetalingen in de jaren 2003-2006 vrijgevallen.
Geïntegreerd middelen-beheer	25	25	25	25	Ondanks dat de invoering van het wetsvoorstel is vertraagd is de ombuiging (meer dan) gerealiseerd. Omdat in de praktijk geïntegreerd middelenbeheer met RWT's reeds wordt toegepast in de vorm van pilots, is het mogelijk geweest reeds in 2003 circa 50 miljoen te besparen.

Tabel 3: Ombuigingen Aanvullend pakket 2002

Ombuiging	2003	2004	2005	2006	Stand van zaken
Beperking contract-loonstijging	261	345	345	345	De beperking van de contractloonstijging 2002 is in de verschillende CAO's verwerkt en daarmee ook budgettair gerealiseerd.
Incidentele loonontwikkeling op 0% tranche 2003	108	108	108	108	Het kabinet heeft het budget van de overheidswerkgevers voor incidentele loonontwikkeling (ILO) voor de tranche 2003 verlaagd van 0,5% naar 0%. De korting is budgettair verwerkt.
Versnelling volumetaakstelling SA	34	34	34		De volumetaakstelling uit het SA is in het Aanvullend Pakket versneld. Deze versnelling is in de departementale begrotingen verwerkt.
Versnelling subsidie-taakstelling SA	29	29	29		De subsidietaakstelling uit het SA is in het Aanvullend Pakket versneld.
Aanvullende subsidie-taakstelling	42	84	125	167	De subsidietaakstelling uit het SA is in het Aanvullend pakket verhoogd.

Tabel 4: Intensiveringen Hoofdlijnenakkoord

Intensivering	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Kennis: onderwijs en onderzoek	200	300	400	700	Deze envelop is (samen met de envelop uit SA) verdeeld in vier prioriteiten (deregulering, autonomie en rekenschap; innovatie en versterking (top)kennisinfrastructuur; meer mensen werkzaam in onderwijs; naar een maximale participatie). Intensiveringen zijn verwerkt in concrete beleidsvoorstellen en uitgewerkt in subsidies en regelgeving. Voor een aantal maatregelen geldt dat de meerjarige oploop indicatief is en deze middelen zijn beleidsmatig gereserveerd.

Tabel 4: Intensiveringen Hoofdlijnenakkoord

Intensivering	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Veiligheid: justitie/politie	150	250	300	350	<p>Uit de Kennisenvolpe wordt via de begroting van Economische Zaken € 75 mln. ter beschikking gesteld. Hiervan is een bedrag oplopend tot € 50 mln. vanaf 2007 bestemd voor een programatisch instrument dat beoogt de aansluiting van publieke kennisontwikkeling op de kennisvraag van bedrijven te verbeteren. € 25 mln. is bestemd voor ondersteuning van innovatieve starters.</p> <p>15% van dit bedrag (ruim € 50 miljoen) is uitgetrokken voor knelpunten bij de politie. Dat bedrag wordt via een bijzondere bijdrage aan de korpsen beschikbaar gesteld. Aan deze bijdrage zijn sterkteafspraken per korps gekoppeld.</p> <p>In 2003 is een start gemaakt met het nieuwe stelsel van bewaken en beveiligen. Structureel is hiervoor circa € 21 miljoen uitgetrokken. Dit bedrag is bestemd voor het uitvoeren van dreigingsanalyses en voor uitbreiding van de capaciteit voor het bewaken en beveiligen van personen en objecten.</p> <p>Er is ruim € 193 miljoen beschikbaar voor het creëren van meer sanctieruimte. Het beschikbare bedrag is structureel ingezet voor de volgende uitbreidingen: ca. 2000 plaatsen in het gevangeniswezen, 374 plaatsen in jeugdinstellingen, 180 plaatsen tbs, ca. 6400 taakstraffen en 850 «Halt-afdoeningen».</p> <p>Ruim € 20 miljoen is beschikbaar voor meer reclasseringstaken. Hieronder vallen 10 022 adviesrapporten, 7904 toezicht- en begeleidingstrajecten en 9934 diagnoses. Een groot deel hiervan is noodzakelijk in verband met de tenuitvoerlegging van extramurale sancties. Voor versterking van de het openbaar ministerie en de rechterlijke macht is ruim € 30 miljoen beschikbaar. Hiermee wordt zeker gesteld dat het OM de 40 000 extra zaken door de politie ter afdoening aangeboden in behandeling kan nemen. Voorts wordt voor het OM aanvullend € 10 miljoen uitgetrokken voor de opzet van het geïntegreerd processysteem. Voor de overige justitiële ketenpartners (o.a. rechtsbijstand, raad voor de kindbescherming, slachtofferhulp) is circa € 20 miljoen beschikbaar.</p>
Veiligheid: defensie	30	50	80	100	<p>De middelen zullen worden aangewend voor de versterking van strategische en tactische transportcapaciteit, de implementatie van hoogwaardige commandovoering, de verbetering van zelfbescherming en van de logistieke ondersteuning. In 2005 is een derde DC-10 transportvliegtuig aangeschaft en is verder gewerkt aan de uitbreiding van de pantserinfanteriecapaciteit met drie compagnieën, de verbetering van de inzetbaarheid van transporthelikopters en de implementatie van het Soldier Modernisation Program.</p>
Veiligheid: preventie/jeugdzorg	30	50	80	100	<p>De jeugd en preventie enveloppe is verdeeld over de begrotingen van VWS (€ 65 mln.) en Justitie (€ 35 mln.). Vanuit het VWS-deel is in 2004 € 12 mln. besteed aan de Wet op de Jeugdzorg, € 2,4 mln. aan opvoedingsondersteuning en € 1,2 mln. aan huiselijk geweld/vrouwenopvang. Daarnaast is er € 2,4 mln. uitgegeven aan maatschappelijke opvang en € 1,5 mln. aan heroïne-experimenten. De impuls bij Justitie komt vooral ten gunste van de jeugdbescherming en de jeugdreclassering.</p>
Zorg	250	500	750	1 000	<p>De toegekende middelen zijn ingezet om verwachte productiegroei in de zorg mogelijk te maken.</p>
Kinderopvang (WBK)	100	100	100	100	<p>De intensivering in 2004 is komen te vervallen; voor latere jaren is de € 100 mln. aan het kinderopvangbudget toegevoegd. De WK (Wet op de Kinderopvang) is per 1-1-2005 ingevoerd.</p>
EHS en reconstructie	100	150	200	250	<p>De intensivering van € 700 mln. is bestemd voor reconstructie en voor het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur, inclusief particulier en agrarisch natuurbeheer.</p>

Tabel 5: Ombuigingen Hoofdlijnenakkoord

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
<i>Verantwoorde arbeidsvoorwaardenruimte</i>					
Loonontwikkeling collectieve sector	550	1 100	1 650	2 200	Met deze maatregel beoogde het kabinet de arbeidsvoorwaardenruimte in de publieke sectoren te begrenzen met 1%-punt per jaar ten opzichte van de prognose MLT juni 2003. Sinds deze HA-maatregel zijn er verschillende aanvullende maatregelen doorgevoerd op het gebied van de arbeidsvoorwaardenruimte in de collectieve sector (o.a. nullijn). Per saldo zijn deze bij de huidige ramingen strenger dan de in het HA geraamde percentages. Voor de tranches 2004 en 2005 is deze taakstelling dus budgettair gerealiseerd. Gezien de ramingen voor 2006 en 2007 ziet het er naar uit dat de taakstellingen eveneens voor deze jaren wordt gerealiseerd.
Incidentele loonontwikkeling	130	250	380	510	Het kabinet heeft het budget voor de Incidentele Loonontwikkeling (ILO) voor de tranches 2004 tot en met 2007 neerwaarts bijgesteld van 0,5% naar 0,3%. Voor de tranches 2004, 2005 en 2006 is dit reeds verwerkt in de budgetten van de overheids-werkgevers en van de zorg.
<i>Bevorderen arbeidsparticipatie</i>					
WW-maatregelen		130	240	290	Het WW-pakket uit het HA akkoord bestond uit het afschaffen van de kortdurende uitkering, het volledig afschaffen van de vervolguitkering en het aanscherpen van de wekeneis van 39 uit 52 weken in plaats van 26 uit 39 weken. Van dit pakket is uiteindelijk alleen het afschaffen van de vervolguitkering tot stand gekomen per 11 augustus 2003. Daarnaast is op advies van de SER besloten om de wekeneis weliswaar aan te scherpen, maar minder dan voorzien (wordt 26 uit 36 weken). Voorts blijft de kortdurende uitkering bestaan, maar zal de duur van de WW worden ingekort (van 5 jaar naar 38 maanden). Bovendien zal de kortdurende uitkering in de eerste 2 maanden worden verhoogd van 70% naar 75% van het laatstverdiende loon. De aanscherping wekeneis is per 1 april 2006 ingevoerd, het overige SER-pakket per 1 oktober 2006.
Doorwerking WW-maatregelen	10	20	40	50	Door een andere berekeningsmethode en het verkorten van de uitkering nav. het SER advies is het saldo van de doorwerking WW-maatregelen bij overheidswerkgevers neerwaarts bijgesteld. Voor 2006 bedraagt het saldo 1 mln., voor 2007 2 mln., oplopend tot 36 mln. voor 2012.
WAO-maatregelen Afbouw REA		80 130	140 250	140 250	Zie tabel 9 <i>Sociaal Akkoord</i> . In de Miljoenennota 2004 zijn reeds concrete maatregelen aangekondigd zoals afschaffing subsidies 2e spoor en stopzetten REA-uitkering bij proefplaatsing en scholing. Met deze maatregelen wordt een structurele besparing van € 227 mln. gerealiseerd.
Afschaffen WAZ		50	70	130	Het afschaffen van de WAZ heeft plaatsgehad per 1 juli 2004. Dit levert een beperkt besparingsverlies op.
Ontwikkeling uitkeringen	630	1 430	2 180	2 910	De uitkeringen zijn in het HA gekoppeld aan de stijging van de ambtenarensalarissen. In 2004 en 2005 geldt een nullijn voor de collectieve sector en de uitkeringen. Vanaf 2006 wordt weer de oorspronkelijke WKA-koppeling toegepast.
Beperken gemeentelijk minimabeleid	150	150	150	150	Ter verkleining van de armoedeval en in lijn met het streven inkomensbeleid primair bij het Rijk neer te leggen is het budget voor gemeentelijk minimabeleid ingeperkt. In 2004 is de ombuiging verkleind doordat € 80 mln. is toegevoegd aan het budget bijzondere bijstand. Van deze € 80 mln. heeft € 50 mln. betrekking op het amendement Verburg c.s. (29 200 XV nr 29). Mede op grond van de motie Weekers (29 200 XV nr 53) is vanaf 2005 € 25 mln. structureel toegevoegd aan het budget bijzondere bijstand.

Tabel 5: Ombuigingen Hoofdlijnenakkoord

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
RWI	40	70	70	70	De afschaffing van de subsidieregeling van de Raad voor Werk en Inkomen (RWI) is ter hand genomen door een verplichtingenstopp per 1 september 2003. Hiermee wordt de HA-maatregel budgettair ingevuld. Op basis van een evaluatie heeft het kabinet besloten de adviestaken van de RWI niet over te hevelen naar de SER, maar de RWI als zelfstandig advies- en overlegorgaan te handhaven. Vanwege terugbrenging van het aantal taken is het beschikbare budget ten opzichte van het HA verlaagd met € 1 mln. in 2005 en € 1,6 mln. structureel.
Aanpak illegaliteit	20	30	40	40	Uitwerking van maatregel aanpak illegale tewerkstelling en huisjesmelkers is opgenomen in de Illegalennota, die in april 2004 naar de Kamer is gestuurd. De ingeboekte besparing 2004 is in de Miljoenennota 2004 voor de helft teruggedraaid. Dit omdat de wijziging van de Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV) bestuurlijke boeten pas per 2005 mogelijk maakt.
Versobering IHS		110	190	210	Deze maatregel is ingevuld met een verhoging van de eigen bijdrage van de huursubsidieontvangers.
Verlofknip	100	200	200	200	De levensloopregeling wordt een fiscale regeling. De middelen voor de Verlofknip zijn daarom overgeheveld naar de fiscaliteit. Per 1 januari 2006 is de fiscale levensloopregeling in werking getreden.
<i>Buitenland, defensie en asiel</i> Schuldkwijtschelding	300	300	300	300	Bij Voorjaarsnota 2005 zijn de ramingen voor schuldkwijtscheldingen meerjarig neerwaarts bijgesteld, omdat niet verwacht werd dat kwijtschelding plaats zou vinden. Door de onverwachte kwijtschelding van de schulden van Nigeria zijn de ramingen bij Miljoenennota weer opgehoogd. Door de spreiding van de kwijtschelding van Nigeria over 2005–2007 is er in 2005 per saldo sprake van een besparingsverlies.
Reëel constant houden non-ODA	40	80	110	150	De non-ODA-uitgaven zijn met ingang van Miljoenennota 2003 reëel constant gehouden op het niveau van 2003.
Asiel/inburgering/ immigratie	50	100	100	100	De helft van de taakstelling heeft betrekking op asiel en is ingevuld met diverse maatregelen. De andere helft betreft de invoering van het nieuwe inburgeringsstelsel. Dit nieuwe stelsel wordt nu naar verwachting per 1-7-2006 ingevoerd. Voorafgaand aan de invoering wenden gemeenten in 2005 additioneel hun opgebouwde inburgeringsreserves aan voor de uitvoering van de inburgeringscursussen.
Beëindiging remigratieregeling	12	13	15	15	Het kabinet heeft afgezien van het afschaffen van de remigratieregeling. Hierdoor treedt een besparingsverlies op ter hoogte van de ingeboekte bedragen bij VJN 2005.
Financiële perspectieven EU 2007				50	De daling van de geraamde BNP-afdrachten in 2007 is verwerkt in de begroting.
<i>Beperken bureaucratie en regelgeving</i> Inhuur externen	150	200	200	200	De taakstelling inhuur externen is naar rato verdeeld over de diverse begrotingen. De minister voor BVK rapporteert in het Sociaal Jaarverslag Rijk over de uitgaven externen.
Professionele inkoop	20	30	50	50	De tranches 2003 en 2004 van de Rijksbrede taakstelling Professionele Inkoop en Aanbesteding (PIA), in totaal structureel 30 mln., zijn in 2004 verdeeld over de departementen. Het restant is bij Voorjaarsnota 2005 toegedeeld.
Additionele efficiency-taakstelling	50	100	150	240	In het HA is bovenop de taakstellingen uit het SA een aanvullende efficiencytaakstelling afgesproken.
Efficiency publieke omroep	10	30	40	50	Deze bezuinigingen worden – samen met de maatregelen uit het SA – gerealiseerd door verlaging van de wettelijke rijksomroepbijdrage over de periode 2004–2007. De benodigde wijziging van de Mediawet is inmiddels door de Tweede Kamer aanvaard. Daarmee zijn de bezuinigingen in financieel opzicht gerealiseerd.
Aanpak ziekteverzuim zorg, onderwijs, politie, Openbaar Vervoer	35	70	105	140	In de sectoren zorg, onderwijs en politie is door effectief verzuimbeleid sinds 2002 sprake van een daling van het ziekteverzuim. Naar verwachting betreft dit een structurele daling.

Tabel 5: Ombuigingen Hoofdlijnenakkoord

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Arbeidsmarktbeleid VWS en Rijk	70	150	150	150	De uitvoering ligt op schema, er worden geen besparingsverliezen verwacht. Er zijn in 2003 gesprekken gevoerd met sociale partners over de toekomst van de sectorfondsen. Dit heeft geresulteerd in afspraken over de voortzetting van het arbeidsmarktbeleid door sociale partners. De subsidierelatie van VWS met de sectorfondsen is met ingang van 1 januari 2005 beëindigd.
Waardering Onroerende Zaken (WOZ) taxaties			60	60	In 2005 is van de taakstelling € 36 miljoen structureel als besparingsverlies verwerkt (dus afgeboekt van de € 60 mln. voor 2006 e.v.) vanwege niet realiseerbare besparingen bij andere partijen dan het rijk. Wel is al vanaf 2005 (dus een jaar eerder dan verwacht) een besparing gerealiseerd van € 4 mln., die structureel doorwerkt. De resterende € 20 mln. (€ 60–€ 36–€ 4 mln.) taakstelling voor 2006 is doorgeschoven naar 2007 e.v. (dus voor 2006 maar € 4 van de € 60 mln. realisatie, vanaf 2007 e.v. moet het € 24 mln. worden).
Efficiency inning waterheffingen		100	100	100	Het betreft hier perceptiekosten van waterheffingen die niet voor rekening van het rijk komen. Daarom valt er voor het rijk geen efficiencywinst te realiseren. De ombuiging zal niet gerealiseerd worden.
Affromen accres € 45,38-regeling	100	100	100	100	De taakstelling voor 2004 en verder is gerealiseerd. Het gemeentefonds is met de omvang van de taakstelling verlaagd. Er zullen geen besparingsverliezen optreden.
Differentiatie justitiële keten	40	70	70	70	€ 40 miljoen wordt ingevuld door maatregelen in het gevangeniswezen. Het maakt deel uit van een omvangrijke heroriëntatie van DJI gericht op een soberder en meer functionele tenuitvoerlegging van intramurale sancties. De versoering heeft geleid tot een aanpassing van de penitentiaire maatregel. Tevens is voorgesteld de activiteiten van de reclassering meer toe te spitsen op de «kansrijke doelgroepen». Hierdoor wordt een groter effect van de werkzaamheden van de reclassering verwacht, doordat de werkzaamheden zich slechts richten op personen waarvan daadwerkelijk verwacht kan worden dat zij openstaan voor een goede terugkeer naar de maatschappij.
Efficiency politie	30	50	50	50	De invulling van de taakstelling efficiency politie vindt vooral plaats via de vorming van een landelijk samenwerkingsverband voor de gezamenlijke inkoop van goederen en diensten en het verder standaardiseren van de ICT. In de junicirculaire van 2003 aan de korpsen is deze taakstelling al deels verwerkt in de zgn. normvergoeding voor 2004 en volgende jaren. De algemene bijdragen aan de regiokorpsen en aan het KLPD zijn verlaagd met het restant van de efficiencytaakstelling en de ziekteverzuimtaakstelling in de decembercirculaire 2003. De eerder gedeeltelijk in de junicirculaire van 2003 verwerkte taakstelling, is volledig verwerkt in de decembercirculaire 2004.
<i>Beperken overheidssubsidies en vergroten profijtbeginsel</i>					
Onderwijsachterstandenbeleid	50	100	100	100	De ombuiging op het onderwijsachterstandenbeleid is d.m.v. de motie Verhagen c.s. bij de Algemene Politieke Beschouwingen 2004 teruggedraaid. De middelen worden geherprioriteerd binnen het onderwijsachterstandenbeleid. Besparingsverliezen tot 1/8/2005 zijn ingevuld d.m.v. incidentele maatregelen.
Beperken subsidies EZ	80	150	170	170	De subsidietaakstelling van het Hoofdlijnenakkoord is grotendeels fiscaal ingevuld met de gefaseerde afschaffing van het nultarief in de Regulerende Energiebelasting (REB) voor groene stroom. Daarnaast is invulling gevonden binnen het subsidie-instrumentarium. Het restant wordt ingevuld met het niet doorgaan van de First Mover Faciliteit (FMF), het niet inzetten van resterende energiemiddelen uit 2003.
Beperken subsidies VROM	80	150	150	150	Volledig ingevuld, met name op het Investeringsbudget voor stedelijke vernieuwing (€ 66 mln.), het budget voor bodemsanering (€ 29 mln.) en de energiepremieregeling (€ 23 mln.).

Tabel 5: Ombuigingen Hoofdlijnenakkoord

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Beperken uitgaven VenW	50	100	100	100	Deze taakstelling is deels op de begroting van VenW ingevuld en deels op het infrafonds, via het schrappen of verminderen van subsidies, het verminderen van apparaatsuitgaven en het faseren van projecten.
Concessie/verbruiksvergoeding NS			30	60	In het HA is vastgelegd dat de gebruiksvergoeding die de vervoerders aan de beheerder betalen in 2006 € 30 mln. hoger wordt en in 2007 en latere jaren € 60 mln. per jaar.
Beperken uitgaven LNV	20	40	40	40	LNV heeft deze taakstelling inmiddels volledig ingevuld op diverse posten op de begroting, waaronder landelijke natuur, gebiedenbeleid en diergezondheid.
Diverse subsidies (BZK, OCW, Fin, Def, VWS)	80	160	160	190	De uitvoering van het aandeel van VWS in deze reeks ligt op schema. In 2003 verscheen het rapport «Kennis Innovatie Meedoen» over het nieuwe subsidiebeleid van VWS. Op basis van duidelijke criteria zijn de subsidierelaties van VWS heroverwogen en zijn enkele structurele relaties beëindigd. BZK heeft alle subsidieregelingen doorgelicht. Een beperkt aantal subsidies wordt geschrapt. De subsidies die blijven bestaan zijn belast met een kortingspercentage van 5% (29 200 VII nr.59).
Verkoop gronden			50	100	De afstoting van deze landbouwgronden door Domeinen is in de planning opgenomen.
Niet-belastingontvangsten	60	130	190	250	De taakstellende ombuiging op meevallende niet-belastingontvangsten is in de Miljoenennota verhoogd naar € 250 mln. per jaar. Deze taakstelling is geparkeerd op de Aanvullende Post Algemeen.
<i>Beheerste ziektekosten</i>					
Pakketverkleining	1 000	1 000	1 000	1 000	De pakketaanpassingen waartoe bij de begroting 2004 is besloten zijn per 1 januari 2004 doorgevoerd.
Eigen risico's		900	900	900	De no-claimwet is ingevoerd per 1 januari 2005.
Volume-effect pakket en eigen risico	170	200	210	210	Deze maatregel is in Miljoenennota 2004 komen te vervallen. De reeks vanaf 2005 is grosso modo geïntegreerd in de reeks no-claim

Tabel 6: Ombuigingen Aanvullend Pakket 2003

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
ILO op 0 tranche 2004-2005	180	360	360	360	Het kabinet heeft het budget voor de Incidentele Loonontwikkeling (ILO) voor de tranches 2004 en 2005 in het aanvullend pakket 2003 teruggebracht van 0,3% tot 0%. De korting is verwerkt in de budgetten van de overheidswerkgevers en van de zorg.
Specifieke maatregelen SZW	60	180	305	440	In de AKW is afgezien van de eerder aangekondigde bijzondere verhoging voor het eerste kind. De indexering van de AKW is voor 2004 en 2005 in lijn gebracht met de indexering van de uitkeringen. De herbeoordelingen in de WAO volgens het nieuwe schattingsbesluit worden volgens een aangepast plan uitgevoerd. De inkomensreferentie-eis/beperking van de loonaanvulling in het 2e ziektejaar tot 70% zal in het kader van het Najaarsakkoord door sociale partners worden uitgevoerd.
Doorwerking SZA-maatregelen op loonkosten		25	50	50	De maatregel betreft de beperking tot 70% van de loonaanvulling in het (eerste en) tweede ziektejaar in de collectieve sector. Deze zal in het kader van het Sociaal Akkoord betrokken worden in de onderhandelingen met de sociale partners. Er is t.a.v. deze maatregel slechts in een enkele sector overeenstemming bereikt. Hierdoor zal er een besparingsverlies ontstaan t.o.v. het HA.
Doorwerking premieschuif	80	80	80	80	De premieschuif WGF/WAO waartoe bij aanvullend pakket 2003 besloten was, hield een meevaller in t.a.v. de vergoeding van de sociale lasten voor overheidswerkgevers (werking van het referentiemodel). De meevaller is destijds ingeboekt en daarmee ook gerealiseerd.

Tabel 6: Ombuigingen Aanvullend Pakket 2003

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Specifieke maatregelen zorg	200	300	300	300	De verschillende maatregelen, waaronder prijsmaatregelen op het geneesmiddelen dossier, zijn ingezet. Naar de huidige inzichten wordt de verwachte opbrengst gerealiseerd.
Versnellen huursubsidie-maatregel	55				De verhoging van de eigen bijdrage van de huursubsidieontvangers uit het HA is met een half jaar versneld.
Verruimen huurbeleid			250	250	Het wetsvoorstel Betaalbaarheidshoofddoel huurwoningen is eind 2005 ingediend.
Stroomlijning studie-financiering		28	365	455	Deze ombuiging (voor EMU-relevante uitgaven) wordt gerealiseerd door het prestatiebeursregime in de BOL voor jongeren vanaf 18 jaar in niveau 3 en 4 in te voeren en de prestatienorm voor 1e jaars in het HO aan te scherpen met ingang van schooljaar 2006-2007. De benodigde wetwijzigingen zijn door de eerste en tweede kamer goedgekeurd.
Milieudrukcompensatie/ energie-premiereregeling	40	40	40	40	Deze maatregel is ingevuld door versobering van de energie-premiereregeling (EPR).
Heffings- en invorderings-rente	20	30	55	55	De heffings- en invorderings-rente is in lijn gebracht met de rente die in de particuliere markt gebruikelijk is. De maatregel is daarmee gerealiseerd.
Intertemporele compensatie ICES/KIS 3	75	25			In samenwerking met de betrokken departementen is een nieuw verdelingsvoorstel overeengekomen.
Intertemporele compensatie infrastructuur	200	300	- 300	- 200	De intensivering voor infrastructuur in het HA is getemporeerd.
Intertemporele compensatie natuur	40	60	- 60	- 40	De intensivering voor EHS en reconstructie in het HA is gefaseerd. De provincies hebben zich bereid verklaard de aankopen t.b.v. de EHS in 2004 en 2005 voor te financieren.

Tabel 7: Intensiveringen Aanvullend Pakket 2003

Intensivering	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Tegemoetkoming chronisch zieken	90	90	100	105	De tegemoetkoming buitengewone uitgaven (TBU) is in 2004 in werking treden.
BANS	50	50	50	50	Van de BANS-gelden is € 30 miljoen toegevoegd aan het gemeente- en provinciefonds in het kader van de dualisering. De overige € 20 miljoen is toegevoegd aan de begroting van BZK en zal besteed worden aan veiligheid in het kader van het GSB.
Intensivering REA	25	25	25	25	De toegevoegde middelen worden ingezet voor extra reïntegratietrajecten voor verminderd arbeidsgeschikten.
Getemporeerde afschaffing REB	- 47	91	91	120	Het nul-tarief van de Regulerende Energiebelasting op groene stroom wordt gefaseerd afgeschaft. Het hierdoor ontstane tekort in 2004 wordt door EZ via de begroting ingevuld.

Tabel 8: Ombuigingen Aanvullend Pakket 2004

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Doelmatig aanbesteden bouw	196	195	208	224	De bouwbudgetten worden structureel gecorrigeerd voor de mogelijkheden voor de doelmatiger aanbesteden. Deze taakstelling is verdeeld over de departementen.
Opbrengsten procedures bouwbedrijven	20	40	40		Aanbestedingsresultaten in het Infracfonds dienen voor € 20 mln. per jaar in 2004, 2005 en 2006 als dekking bij wijze van achtervang voor de post procedures bouwbedrijven, welke betrekking heeft op geschatte opbrengsten van juridische procedures voor in het verleden te veel betaalde kosten. Het kabinet heeft besloten de resterende € 40 mln. via juridische procedures te realiseren.

Tabel 8: Ombuigingen Aanvullend Pakket 2004

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
ILO op nul tranche 2006 en 2007			67	103	Het kabinet heeft het budget voor incidentele loonontwikkeling (ILO) voor de tranche 2006 en 2007 teruggebracht van 0,3% naar 0%. De korting van de tranche 2006 is reeds in de budgetten van de overheidswerkgevers en van de zorg verwerkt.
Efficiëncytaakstelling Rijk/PIA		161	195	355	Er is een efficiëncytaakstelling Rijk, efficiëncytaakstelling ZBO's en taakstelling op overheidsvoorlichting in het kabinet afgesproken.
w.v. taakstelling adviesraden		5	5	5	Deze taakstellingen zijn verwerkt op de departementale begrotingen. De taakstelling adviesraden zijn verdeeld over de departementen. De taakstelling PIA is bij Voorjaarsnota 2005 toegedeeld, tezamen met het restant van de taakstelling van het Hoofdlijnenakkoord.
w.v. PIA		35	50	100	
Doorschrijven India	317	- 101	- 101	- 100	De extra uitgavenruimte voor ODA uit hoofde van de aflossing door India wordt verspreid over de jaren 2005-2007. Dit is verwerkt in de begroting.
<i>Zorgmaatregelen:</i>					
- meeropbrengst no claim regeling		360	360	360	Het no-claim bedrag is per persoon verhoogd van €200 per jaar naar €255 per jaar.
- beheerste groei ziekenhuizen		240	240	240	Met de algemene en academische ziekenhuizen zijn convenanten gesloten waarin is overeengekomen om een doelmatigheidswinst van €240 mln. euro per jaar te realiseren. Door het CTG wordt een korting op de budgetten doorgevoerd. Voor de algemene ziekenhuizen vindt de korting gedifferentieerd plaats. Onoelmatige ziekenhuizen leveren meer in dan doelmatige algemene ziekenhuizen.
- verkleining verzekerd pakket curatieve zorg		70	70	70	Door het CVZ is een uitvoeringstoets uitgebracht over de beoogde verkleining van het pakket. Het CVZ schat de opbrengst van de maatregel lager in dan geraamd. Invoering van de maatregel (ministeriële regeling) is voorzien op 1 januari 2005.
- beheerste groei AWBZ		490	606	494	Om de ingezette lijn van beheerste groei voort te zetten, zijn voor de jaren 2005 tot en met 2007 in een convenant afspraken gemaakt met de brancheorganisaties binnen de AWBZ.
Maatregelen Zorg		88	204	92	Dit betreft diverse maatregelen waaronder het uit het pakket halen van zelfzorgmiddelen en het niet langer vergoeden van sterilisaties.
Dividendbijstelling en winstafdracht DNB	575	37	1	- 8	Er zijn afspraken gemaakt met DNB over de aanpassing van de dividendsystematiek.
Betuwerroute/Coentunnel	235	- 50	- 50	- 50	De regio Amsterdam draagt haar bijdrage in het project 2e Coentunnel in 2004 bij, terwijl de uitgaven voor dit project eerst in 2008 zullen plaatsvinden. Bij de gunning van de Betuwerroute worden middelen uit 2004 naar 2005 en verder geschoven. Deze beide maatregelen zijn in de begroting verwerkt.
Boetes NMa	25	110	65	30	De ontvangsten uit boetes die opgelegd worden door de NMa komen binnen op de begroting van Economische Zaken. Hiervoor is een raming opgenomen. De mogelijke beroepsprocedures kunnen leiden tot vertraging.
Subsidies ondernemers			53	104	Ten behoeve van de Vpb-verlaging is vanaf 2006 een ombuigings-taakstelling op subsidies van ondernemers geparkeerd op de EZ-begroting. In 2005 is besloten dat de taakstelling deels wordt verdeeld over de departementen en deels wordt ingevuld op de begroting van EZ.
Materieel investeringen defensie	125	100	- 100	- 125	Het Kabinet heeft besloten dat Defensie zijn investeringsbudgetten zal faseren.
Justitie: boetes	43	43	48	48	Voor 2004 en 2005 is een besparingsverlies opgetreden van € 22 mln. In latere jaren is ook een besparingsverlies te verwachten, omvang is nog niet bekend.
WW-deel IOAW: leeftijd verhogen van 50 naar 55 jaar		12	22	36	Zie het SER-pakket.
Efficiënte inkoop SZW, incl. reïntegratie		25	25	25	Voor 2005 is deze ombuiging ingevuld op de terugontvangsten WIW. Voor latere jaren is dit ingevuld op overige meevallers.

Tabel 8: Ombuigingen Aanvullend Pakket 2004

Ombuiging	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Huursubsidie (vln. meer-ontvangsten)	57	52	48	46	De bij Voorjaarsnota 2004 per saldo opwaarts aangepaste raming van de huursubsidie-uitgaven en -ontvangsten is aan ontvangstenzijde voor 2004 met € 30 mln. neerwaarts bijgesteld als gevolg van een vertraging in de restituties, onder meer van eerder onterecht verstrekte voorschotten. Deze € 30 mln. zal naar verwachting in latere jaren grotendeels alsnog worden gerealiseerd.
Kasvertraging ISV		125	0	- 35	Het kabinet heeft besloten om de kasuitgaven in het kader van ISV II met € 125 mln. te vertragen van 2005 naar 2007-2010.
Lagere indexatie huren		20	40	40	Het Kabinet heeft besloten om over te gaan op de inflatie van het afgelopen jaar als basis voor het huurbeleid in plaats van gebruik te maken van een vijfjaarsgemiddelde. Hiervoor is de raming van de huursubsidie-uitgaven verlaagd.
EHS andere beleidsmix			15	15	Vanaf 2007 wordt de ombuiging ingevuld door een lagere grondprijis. Indien deze daling niet of in onvoldoende mate optreedt, zal worden gekeken hoe het prijspeil alsnog voor 2007 e.v. in de begroting kan worden gerealiseerd.
HBO-fraude		26	22		Van de oorspronkelijk geraamde € 48 mln. die in 2005 zou worden teruggevorderd is in 2005 slechts € 26 mln. ontvangen. Het totale bedrag ad € 48 mln. kan uiteindelijk wat lager uitvallen door enkele beleidsmatige uitzonderingen. De inning van een gedeelte vindt een jaar later plaats in verband met mogelijke beroepsprocedures. Ten slotte wordt bezien of er voor een aantal instellingen een gespreide betaling mogelijk is vanwege de forse terugvorderingomvang in verhouding tot de instellingsomzet.
Overschot Lerarentekort		8			Ter dekking van de motie Verhagen zijn de arbeidsmarktmiddelen in 2005 verlaagd.
Additionele verkoop (land-)bouwgronden	149	129	- 33	- 33	Het Kabinet is overeengekomen om in 2004-2005 het gehele areaal niet-strategische erfpachtgronden te verkopen. Op deze verkoop zijn in mindering gebracht de daardoor gederfde pacht-opbrengsten en de uitgaven voor anticiperende aankopen in de komende jaren i.v.m. planologische onzekerheden. Bij MN 2005 is dit gewijzigd met in 2004 een verlaging van € 50 mln. en 2005 en 2006 een verhoging van € 25 mln. De realisatie loopt conform het aangepaste schema.
Verhogen heffingsrente en uitbreiding tijdvlak naar 1/7		25	85	120	Deze maatregel wordt meegenomen in het Belastingplan 2005.

Tabel 9: Intensiveringen Aanvullend Pakket 2004

Intensivering	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Uitvoeringskosten inkomensafhankelijke regelingen (inc. zorgtoeslag)	34	110	56	56	Projecten m.b.t. inkomensafhankelijke regelingen zijn in uitvoering. Tevens is de intensivering invordering belastingdienst ingezet (Vinkenslag e.d).
Intensiveringen zorg	57	26	26	26	Alsnog middelen (40 mln.) voor zorgvernieuwing beschikbaar gesteld na herziening maatregel. Er is een besparingverlies van 26 mln. op taakstelling de Beer doordat vanaf 2004 de vergoedingen voor tandarts en fysiotherapie uit het pakket zijn gehaald.
Indicatiestelling AWBZ (RIO's)		68	51	39	De RIO's worden per 1/1/2005 gecentraliseerd. De intensiveringsgelden zijn bedoeld om deze centralisatie zo goed mogelijk vorm te geven.
Intensiveringen zorg begroting	25	92	59	46	Belangrijke intensiveringen betreffen een versterking van de infectieziektebestrijding en een impuls voor nieuwe opleidingen in de zorg.

Tabel 9: Intensiveringen Aanvullend Pakket 2004

Intensivering	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
Energiepremieregeling (EPR)	74	- 22	- 23	- 14	Voor de energiepremieregeling (EPR) is veel meer budget nodig gebleken dan voorzien door het groter aantal aanvragen, mede als gevolg van de sluiting van de EPR oktober 2003. De doelstellingen van de EPR worden dientengevolge eerder gerealiseerd dan aanvankelijk gedacht. Naast het budget dat in 2004 reeds beschikbaar was voor de EPR en de door een herschikking van milieubudgetten vrijgespeelde middelen worden derhalve ook de EPR-budgetten uit de jaren 2005–2008 voor de dekking van deze overschrijding ingezet. Bovendien wordt er ruimte in 2009 binnen de VROM-begroting ingezet in 2004.
Vogelpest/slachtpremie MKZ	21				In 2004 zijn de laatste uitgaven in verband met de vogelpestcrisis in 2003 (uitvoeringskosten, schadeloosstellingen, bijdrage Noodfonds) en de MKZ-crisis in 2001 gedaan (slachtpremie).
Uitvoering EU-beleid landbouw	18	50	96	71	Om te voldoen aan de Nitraatrichtlijn van de EU dient een nieuw systeem voor het mestbeleid te worden opgezet (gebruiksnormen i.p.v. verliesnormen). Dit vergt extra kosten, deels vanwege ICT-investeringen en extra handhaving. Voor de uitvoering van het hervormde gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) dienen extra uitgaven te worden gedaan. Deze uitgaven hebben onder meer betrekking op ICT-investeringen, ontwikkelingskosten, extra handhavingskosten en bezwaarschriften. Er is voorts extra budget nodig voor de verplichte uitvoering en handhaving van diverse nieuwe EU-vordeningen. Het gaat vooral om apparaatskosten voor de Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA) en de Algemene Inspectie Dienst (AID).
Asiel	31	136	57	59	Door internationale ontwikkelingen (Irak, Darfur, etc.) en vertraging in de algehele terugkeer van uitgeprocedeerden in afwachting van de uitvoering van de eenmalige regeling, is de krimp bij het COA naar achteren geschoven en in de tussentijd zijn dus t.o.v. de eerdere raming de benodigde extra capaciteitsplaatsen gecreëerd.
Veiligheid: Jeugdzorg en Preventie		12	12	12	In lijn met de strekking van de motie Verhagen (TK, 29 800, nr. 4) worden de taakstellingen ad € 12 mln. die in voorgaande jaren zijn opgelegd aan de Bureau's Jeugdzorg ongedaan gemaakt.
Veiligheid: veiligheidsdip wegnemen		10	10	10	Bij brief van 10 december 2004 is aan de Tweede Kamer gemeld welke afspraken er zijn gemaakt om de «dip» in de sterkteontwikkeling bij de politie weg te nemen. Hiertoe zijn met enkele korpsen maatwerkafspraken gemaakt voor de periode 2005–2007. Daarnaast worden de korpsen o.a. in de gelegenheid gesteld om voor een beperkte categorie de 36-urige werkweek om te zetten in een 38-urige werkweek.
Cultuur en Film		15	10	10	Door middel van de motie Verhagen is vanaf 2005 een bedrag van € 10 mln. aan het budget voor cultuur toegevoegd. In 2005 wordt ook € 5 mln. voor de fiscale regeling voor de film (film-cv) ingezet voor subsidie in plaats van als fiscale faciliteit.
Onderwijsachterstandenbeleid		42	75	100	De ombuiging op het onderwijsachterstandenbeleid is d.m.v. de motie Verhagen c.s. bij de Algemene Politieke Beschouwingen 2004 teruggedraaid. De middelen worden geherprioriteerd binnen het onderwijsachterstandenbeleid. Besparingsverliezen tot 1/8/2005 zijn ingevuld d.m.v. incidentele maatregelen.
Compensatie negatieve arbeidsvoorwaarden ruimte 2004	50				Door sterk gestegen pensioenpremies hebben overheidswerkgevers te maken gekregen met een negatieve arbeidsvoorwaardenruimte. Deze negatieve ruimte is voor 2004 gecompenseerd. Om deze compensatie te dekken is tegelijk een efficiencytaakstelling opgelegd.
<i>Sociaal akkoord:</i>					

Tabel 9: Intensiveringen Aanvullend Pakket 2004

Intensivering	2004	2005	2006	2007	Stand van zaken
WAO (aanpassing criterium «geringe» kans; herkeuringsleeftijd verlagen naar 50)			30	60	In het Sociaal Akkoord is aangegeven dat de herkeuringsleeftijd zal worden verlaagd van 55 naar 50 jaar. Tevens is afgesproken dat de sociale partners de loondoorbetaling in de eerste 2 ziekte-jaren tezamen beperken tot maximaal 170% van het laatst verdiende loon. Hierdoor hoeft deze maatregel niet wettelijk (wetsvoorstel BALTZ) te worden opgelegd. In 2005 is gebleken dat de implementiekosten van de WIA hoger zijn dan eerder verwacht. Hierdoor treedt een extra besparingsverlies op.
WW: Anticumulatie		25			Met de invoering van het wetsvoorstel WW en ontslagrecht per 1 oktober 2006 en het wetsvoorstel aanpassing wekeneis per 1 april 2006 is de invoering van de anticumulatie gouden hand-drukken komen te vervallen. 1 oktober 2006.
WW: Aanhouden KDU		110			Het WW-pakket uit het HA bestond uit het afschaffen van de kortdurende uikering, het volledig afschaffen van de vervolguikering en het aanscherpen van de wekeneis van 39 uit 52 weken in plaats van 26 uit 39 weken. Van dit pakket is uiteindelijk alleen het afschaffen van de vervolguikering tot stand gekomen per 11 augustus 2003. Daarnaast is op advies van de SER besloten om de wekeneis weliswaar aan te scherpen, maar minder dan voorzien (wordt 26 uit 36 weken). Voorts blijft de kortdurende uitkering bestaan, maar zal de duur van de WW worden ingekort (van 5 jaar naar 38 maanden). Bovendien zal de kortdurende uitkering in de eerste 2 maanden worden verhoogd van 70% naar 75% van het laatstverdiende loon. De aanscherping wekeneis zal per 1 april 2006 worden ingevoerd, het overige SER-pakket per 1 oktober 2006.
WW: Aanhouden wekeneis		30	20	14	Zie toelichting bij WW Aanhouden KDU

Tabel 10: Intensiveringen besluitvorming 2005

Intensivering	2005	2006	2007	Stand van zaken
Veiligheidsplan Nederlandse Antillen	8	14		Uitvoering van het plan heeft enige vertraging opgelopen in 2005; verwachting is dat de beoogde maatregelen toch hun beslag krijgen in de planperiode.
Schuldsanering Nederlandse Antillen	5	3	3	Schuldsanering is uitvloeisel van de afspraken die zijn gemaakt tussen de Nederlandse en Antilliaanse regeringen in het kader van het Samenwerkingplan ter uitvoering van het zgn. urgentieprogramma.
Terrorismebestrijding (incl. bestuurlijke evaluatie AIVD)	66	107	133	De intensivering betreft uitbreiding van een aantal uitvoerende diensten die actief zijn in het kader van de terrorismebestrijding en uitbreiding n.a.v. de bestuurlijke evaluatie van de AIVD. Bij Justitie gaat het vooral om het OM (landelijk parket, alsmede middelen voor telefoontaps en tolken) en strafrechtketen. Wat BZK betreft gaat het in het bijzonder om de AIVD, de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging, de regionale inlichtingendiensten en de regionale politiekorpsen voor het beveiligen van objecten. De uitbreiding van de AIVD heeft in 2005 vertraging opgelopen; het hiermee corresponderende bedrag (€ 7,5 mln.) wordt benut voor andere problematiek op het beleidsterrein veiligheid. Voor Defensie gaat het o.a. om extra capaciteit voor de Koninklijke Marechaussee (KMar) waaronder de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB).
Sanctiecapaciteit/TBS	29	39	50	De uitvoering van het veiligheidsprogramma vergt gezien de autonome ontwikkelingen die zich voordoen (o.a. langere vrijheidsstraffen) meer sanctiecapaciteit. Daarnaast heeft de verstopping in de TBS-keten tot een uitspraak van het Europees Hof geleid. Hierdoor is de bouw van nieuwe TBS/longstay-afdelingen onafwendbaar geworden .

Tabel 10: Intensiveringen besluitvorming 2005

Intensivering	2005	2006	2007	Stand van zaken
Gezinsvoogdij	6	7	9	Het Deltaplan gezinsvoogdij wordt landelijk ingevoerd. Hierdoor wordt de kwaliteit verbeterd door de invoering van een nieuwe methodiek en verlaging van de caseload. Tevens wordt de toetsende taak van de RvdK bij de beëindiging OTS (onder toezicht stelling) en uithuisplaatsing ingevoerd.
Veelplegers (ISD)	2	9	14	In oktober 2004 is de strafrechtelijke maatregel ISD -de maatregel voor plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders- in werking getreden. Een deel van deze maatregel wordt extramuraal (buiten de penitentiaire inrichting) ten uitvoer gelegd, met het oog op reïntegratie.
Groei beschermings- en strafzaken (RvdK)	3	7	7	Het aantal beschermings- en strafzaken bij de RvdK (Raad voor de Kinderbescherming) blijft stijgen. Dit is een gevolg van de aanzuigende werking van bureau jeugdzorg en de bekendheid van de meldpunten kindermishandeling.
Opvang asielzoekers, AMA's en ex-AMA's	50	157	99	Door vertraging in de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers en AMV's in afwachting van de uitvoering van de eenmalige regeling, is de krimp bij het COA naar achteren geschoven en in de tussenliggende tijd zijn dus t.o.v. de eerdere raming extra capaciteitsplaatsen nodig en meer capaciteit in de keten.
ODA-toerekening 1e jaars asielopvang	24	21	15	Vanwege de kortere opvangduur bij nieuwe instroom van asielzoekers, worden de bedragen die aan ODA worden toegerekend, verlaagd.
Voortzetten remigratiewet	7	11	13	De maatregel om de remigratiewet af te schaffen, zal niet worden uitgevoerd. Remigranten kunnen bij remigratie gebruik blijven maken van de vertrekpremie en de uitkering. De eerder ingeboekte besparing dient nu te worden teruggedraaid.
Extra integratietrajecten allochtone vrouwen (PaVEM)		23	23	Ten behoeve van de extra inburgeringstrajecten van allochtone vrouwen (PaVEM) wordt in 2006 en 2007 € 22,5 mln. geïntensiveerd.
Intensiveringen integratie en vreemdelingenbeleid	26	12	7	Ten behoeve van verschillende maatregelen op het vreemdelingen- en integratiedossier, waaronder het terugkeerbeleid en de integratiecaravan, worden extra middelen door herprioritering beschikbaar gesteld.
Referendum Europese Grondwet	27			Om gemeenten te compenseren voor de kosten van de organisatie van het referendum over de Europese grondwet is in 2005 € 27,1 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen zijn bestemd voor compensatie van de uitvoeringskosten, communicatiekosten, subsidies en project- en organisatiekosten.
Biometrie (reisdocumenten)	4	56	35	Er worden extra middelen uitgetrokken voor de investeringen van het Rijk om de invoering van biometrische kenmerken op de Nederlandse reisdocumenten mogelijk te maken; o.a. voor het aanpassen van de centrale productiefaciliteiten bij de SDU. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar gesteld om aan jongeren die 14 jaar worden de eerste identiteitskaart gratis te verstrekken. Bovendien wordt de identiteitskaart in 2006 en 2007 niet duurder dan in 2005.
Elektronische overheid (PAO)	5	17	19	De kosten van een tweetal PAO-projecten in het kader van de elektronische overheid die van essentieel belang zijn voor een efficiëntere dienstverlening en de vermindering van de administratieve lasten van burgers en bedrijven worden bij Voorjaarsnota 2005 verdeeld over de departementen. Het gaat om de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie en het opnemen van de e-functionaliteit op de Nederlandse identiteitskaart
Democratische vernieuwingsagenda	3	7	3	De intensivering betreft de bekostiging van de activiteiten uit de democratische vernieuwingsagenda (naar aanleiding van het Paasakkoord), waaronder het bevorderen van burgemeestersreferenda, de spreiding van raadsverkiezingen, het instellen van een burgerforum over het kiesstelsel en het bijeenroepen van een nationale conventie.
Leerlingen- en studenten-aantallen	84	179	209	Volgens de meest recente inzichten zal de deelname aan het onderwijs hoger uitpakken dan verwacht. Stijgingen zitten voornamelijk in MBO voltijd, HBO en WO.

Tabel 10: Intensiveringen besluitvorming 2005

Intensivering	2005	2006	2007	Stand van zaken
Vervangingsfonds	45	75	75	Het Vervangingsfonds had onvoldoende middelen om vervanging van leraren op te vangen. Dit werd veroorzaakt door procentueel toenemende vervanging van leraren (mogelijk geworden door het gedaalde lerarentekort) onder gelijktijdige daling van de inkomsten van het Fonds. D.m.v. compensatie stijgt de vervangingsgraad in het Primair en Voortgezet Onderwijs, waarmee het aantal leraren toeneemt.
Participatiefonds	14	20		De komende jaren daalt naar verwachting het aantal I/D-banen in het onderwijs. De kosten van de werkloosheidsuitkeringen worden gedragen door het Participatiefonds, waar een tekort ontstaat. Dit is gecompenseerd.
Studiefinanciering	- 53	19	- 60	Aanpassing van verwachte uitgaven aan bestaande studiefinancieringsarrangementen o.a: een herberekening van de effecten van de prestatiebeurs BOL, en de meerjarige doorwerking van de realisaties over 2004.
Collectie Ritman	9			Dit betreft een reeds toegezegde generale mutatie ter verwerving van collectie Ritman.
Restitutie oorlogskunst (commissie Ekkart)	2	0	0	N.a.v. de aanbevelingen van de commissie Ekkart zullen kunstwerken uit de Tweede Wereldoorlog worden gerestitueerd aan de oorspronkelijke eigenaren.
Beheer rijkscollectie/ Archiefselectie	2	3	2	Voor het wegwerken van achterstanden bij beheer van rijkscollectie van kunstwerken, respectievelijk 130 km archief bij verschillende departementen worden twee projectorganisaties opgericht uit een generale bijdrage. OCW heeft op beide terreinen een coördinerende rol.
Afschaffen lesgeld 16/17-jarigen	87	165	160	Het lesgeld voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs (m.u.v. Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO)) en 16-17 jarigen in het middelbaar beroepsonderwijs wordt afgeschaft. Daarmee vervalt ook de tegemoetkomingsregeling voor dit lesgeld (via de WTOS) voor minder draagkrachtige ouders.
Detectiepoorten Douane Rotterdam	10	6		De aanschaf van 40 detectiepoorten voor het opsporen van nucleair materiaal.
100% Drugscontrole Schiphol	13,5	16,5	16,5	De controles om invoer van verdovende middelen binnen het Nederlandse grondgebied via de luchthaven Schiphol terug te dringen worden geïntensiveerd. Voor het uitvoeren van de extra werkzaamheden is de formatie van de KMar en de Douane uitgebreid. In 2004 zijn daarnaast vanuit het veiligheidsplan middelen toegevoegd op de begroting van Justitie voor extra sanctiecapaciteit.
Huursubsidie	47	71	27	De uitgaven voor de huursubsidie vallen hoger uit, met name door een tegenvallende inkomensontwikkeling en als gevolg van de compensatie van de koopkrachteffecten van de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen.
Huursubsidie (kanbepaling)	31	55	56	In 2005 worden de normhuren – het deel van de huur de huurder zelf moet betalen – geïndexeerd met het percentage van de bijstandontwikkeling (- 0,6%). Dit betekent een verlaging van de eigen bijdrage van de huurder met ongeveer 4 euro per maand.
Vpb-subsidietaakstelling		17	44	Het EZ-deel van de taakstelling ter dekking van de VPB-herziening is middels ondernemerssubsidies reeds verwerkt in de begroting. (Zie ook tabel 8.)
NMa	3	1	1	De afhandeling van clementieverzoeken in het kader van de bouwfraude vereist tijdelijk extra capaciteit bij de NMa gedurende een periode van 18 maanden.
Destructiekosten		16		De overheid draagt in 2006 € 16 mln. bij aan de kosten van de destructie van dierlijk afval (kadavers).
Implementatie natuurregelgeving	23	19	22	De uitvoering van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet leidt mede door een aantal wijzigingsvoorstellen van de Tweede Kamer tot hogere uitvoeringskosten dan oorspronkelijk geraamd. Deze hebben betrekking op het verlenen van vergunningen, ontheffingen en het opstellen van beheersplannen in het kader van de Natuurbeschermingswet alsmede op tegemoetkomingen in schade in het kader van de Flora- en Faunawet.

Tabel 10: Intensiveringen besluitvorming 2005

Intensivering	2005	2006	2007	Stand van zaken
Overtekening subsidie-regeling agrarisch natuur-beheer		10	7	De Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) is overte-kend. Dat leidt voor een periode van zes jaar tot hogere uitgaven.
Dierlijke EU verordeningen		7	6	De implementatie en uitvoering van Europese regelgeving op het gebied van diergezondheid en voedselveiligheid leiden tot hogere uitgaven.
Oorlogsgetroffenen	19	24	27	In 2005 bestond € 8,1 mln. onderuitputting bij de Wetten Wuv en Wubo. Ontwikkelingen die in 2004 tot een onverwacht tekort hebben geleid, hebben zich in 2005 niet of in mindere mate voor-gedaan.
AMK's (Algemene Meld-punten Kindermishande-ling)	6			Om lange wacht- en doorlooptijden te verminderen zijn voor het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling extra middelen beschik-baar gesteld aan de provincies.
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	52	7		Deze middelen zijn bestemd voor de invoering van de Wet Maat-schappelijke Opvang in 2005 en 2006. De implementatiekosten werden geraamd op 7,0 mln. euro in 2005 en 2006. Hiervan is in 2005 4,3 mln. uitgegeven, het restant komt in 2006 en 2007 tot besteding. De invoeringskosten ad 45 mln. zijn overgeheveld naar het gemeentefonds.
Infectieziektenbestrijding	26	44	46	De uitgaven aan infectieziektenbestrijding zijn bedoeld voor het invoeren van de pneumokokkenvaccinatie in het rijksvaccinatie-programma en voor de voorbereiding op een mogelijke griep-pandemie.
Kwaliteit in verpleeghuizen	5	8		Deze middelen zijn aangewend voor consulenteenteams en verbetertrajecten. Niet alle kwaliteitsmiddelen (vanuit premie, Motie Vietsch) zijn benut.
Elektronisch kinddossier	25			Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor de invoering van het elektronisch kinddossier (EKD). Vanaf 1 januari 2007 krijgen alle nieuwgeborenen een EKD in de jeugdgezondheidszorg.
Preventie vrouwelijke geni-tale verminking		1,5	1,5	Voor de bestrijding van vrouwelijke genitale verminking is in 2006 en 2007 € 1,5 mln extra beschikbaar gesteld.
Integratie van allochtone jongeren door sport		12	12	In het kader van de Operatie JONG worden extra middelen beschikbaar gesteld om uitval van risicogroepen tegen te gaan en hun maatschappelijke betrokkenheid te bevorderen.
Versnelde uithuis-plaatsingen	5	33	33	De criteria voor uithuisplaatsingen zijn verscherpt. Hierdoor hebben provincies en stadsregio's te maken met een stijging van het aantal kindbeschermingsmaatregelen en een groter beroep op de jeugdzorg.
Motie Verburg	101	143	147	Met ingang van 2005 is een jaarlijkse AOW-toeslag van 100 euro (per persoon per jaar) ingevoerd voor verbetering van de koopkracht van ouderen, ook in verband met de zogenoemde verzilveringsproblematiek. Vanaf 2006 wordt de AOW-toeslag wederom met 15 euro p.p.p.j. verhoogd.
Kinderopvang inburgering		20	20	Het nieuwe inburgeringsstelsel heeft ook invloed op het gebruik van kinderopvang. Hiervoor is ruim 20 mln. toegevoegd aan het kinderopvangbudget.
Intensivering kinderopvang	7	188	202	In het kader van de augustusbesluitvorming is besloten € 200 mln. te intensiveren in de kinderopvang vanaf 2006. Hiervan zit o.a. € 130 mln. in de WKO.
Investerings-verpleeghuizen/GGZ		40	40	Vanaf 2006 is € 80 mln. beschikbaar voor zorgzwaartefinanciering en kwaliteitsverbetering in verpleeghuizen. De helft van dit bedrag is gereserveerd binnen de groeirimte AWBZ, de andere helft is extra beschikbaar gesteld.
Zorgzwaarte-financiering AWBZ		40	40	Zie onder <i>Investerings verpleeghuizen/GGZ</i> . Dit betreft middelen die binnen de groeirimte AWBZ zijn gereserveerd.
Praktijkondersteuning Huis-artsen		20	20	Vanaf 2006 zijn extra middelen beschikbaar voor de praktijk-ondersteuning van huisartsen.
Compensatie negatieve ruimte 2005	416			Door sterk gestegen pensioenpremies hebben overheidswerkge-vers te maken gekregen met een negatieve arbeidsvoorwaarden-ruimte. Deze negatieve ruimte is voor 2005 gecompenseerd.

Tabel 11: Ombuigingen besluitvorming 2005

Ombuiging	2005	2006	2007	Stand van zaken
Ramingsbijstelling boetes en transacties e.a.	14	26	29	Ten behoeve van de dekking van enkele intensiveringen in veiligheid vindt Justitie ruimte op de eigen begroting. Hiervoor zijn o.a. de nog niet belegde Van de Haak-middelen ingezet, en heeft een ramingsbijstelling van de boeten en transacties plaatsgevonden.
Vreemdelingenketen (IND, VK's, rechtsbijstand, Hcv-S, OCW)		6	14	Door een daling van de instroom van vreemdelingen en AMV wordt de ketencapaciteit naar beneden bijgesteld.
Maatregelen integratie en vreemdelingenbeleid	15	21	22	Door verschillende maatregelen op het V&I terrein (o.a. doorberekenen proceskosten in de leges) wordt er geherprioriteerd ten gunste van nieuw beleid (o.a. inburgering).
Vrijval nieuw kiesstelsel en gekozen burgemeester	6	9	8	Als gevolg van het intrekken van de voorstellen voor een nieuw kiesstelsel en de gekozen burgemeester, is het restant van de middelen die voor deze projecten waren gereserveerd ingezet voor de democratische vernieuwingsagenda.
Robuuste verbindingen faseren		12	12	De implementatie van de robuuste verbindingen komt later tot stand dan oorspronkelijk gepland. Derhalve is besloten een fase-ring aan te brengen in het budget voor robuuste verbindingen.
Leningcontractie EHS	4	13	20	Bij Voorjaarsnota 2004 is het besluit genomen om grondverwerving ten behoeve van de EHS door particuliere terreinbeherende organisaties als Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen niet langer rechtstreeks uit de begroting te financieren, maar gebruik te maken van leningen met een lange looptijd. Dit levert een additionele besparing op.
Maatregel geneesmiddelen		50	50	Bij VJN/KB 2005 heeft VWS zich gecommitteerd aan het ophalen van nog eens 50 mln euro structureel, te realiseren door nieuwe afspraken met de partijen in de geneesmiddelenbranche. In het nieuwe tweejarige convenant 2006–2007 wordt deze (extra) opbrengst gehaald.
Doelmatiger voorschrijven huisartsen		20	20	Deze ombuiging zou worden gerealiseerd door doelmatiger voorschrijfgedrag. Inmiddels is dit bedrag alternatief gedekt via het convenant geneesmiddelen.
Maatregel hulpmiddelen		29	29	Recente realisatiecijfers van het CVZ laten zien dat deze ombuiging plaats gevonden heeft.
Maatregel eigen bijdrage AWBZ		125	125	In zomer 2006 is nagegaan welke mogelijkheden er waren de eigen bijdrage tegenvaller te compenseren, aan de hand van een analyse van de oorzaak van de overschrijding. Gebleken is dat het lastig is een passende maatregel te nemen. De maatregel wordt vooralsnog niet gerealiseerd, (het uitgavenkader wordt mede hierdoor overschreden)
Besparingsverlies pakket-maatregel cure	35	35	35	De opbrengst van de per 1 januari 2005 ingevoerde pakketmaatregelen curatieve zorg (onder andere behandelingen bij snurken, borstprothesen anders dan bij amputatie, correcties van de oorstand, bovenoogleden en buikwand) levert € 35 mln. minder op dan geraamd (70 mln).
Maatregel pakket cure: besnijdenissen	4	4	4	Per 1 januari 2005 worden besnijdenissen niet langer via de ziekenfondswet vergoed.
Convenant ziekenhuizen	- 240	- 240	- 240	In het convenant ziekenhuizen is afgesproken dat doormiddel van doelmatigheidsverbetering meer zorg zal worden geleverd met gelijkblijvende middelen.
Incidentele loonontwikkeling tranche 2006 en 2007		86	176	Het kabinet heeft het budget in de zorg voor incidentele loonontwikkeling (ILO) in 2006 en 2007 op 0% gesteld. De korting wordt verwerkt in de budgetten.
Nullijn 2005	229	230	230	Het kabinet heeft het budget voor contractloonstijging voor de tranche op 0% gesteld. De korting is verwerkt in de budgetten van overheidswerkgevers.

Tabel 12: Aangenomen motie APB OB2006

Intensivering en dekking moties APB	2006	2007	Stand van zaken
<i>Intensiveringen</i>			
Preventief jeugdbeleid gemeenten	10	10	Deze middelen zullen worden verdeeld via de tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg. De regeling moet hier nog voor worden aangepast.
Maatschappelijke stages voortgezet onderwijs	5	5	Uitbreiding van de maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs.
Verkleinen klassen Zeer Moeilijk Lerende Kinderen	15	15	Voor de verkleining van de klassen voor zeer moeilijk lerende kinderen (so) wordt vanaf 2006 structureel € 15,0 miljoen aan de begroting toegevoegd.
Kwaliteitsimpuls sport-accommodaties scholen en buurten	10		Er wordt overleg gevoerd met OC&W. Intentie is om deze middelen te betrekken bij de FES-regeling brede scholen. De regeling richt zich dan enerzijds op de multifunctionaliteit van brede scholen (inclusief opvang en sport) en anderzijds op de multifunctionaliteit van sportaccommodaties (inclusief onderwijs en opvang). Tevens wordt bij de besteding van de middelen aansluiting gezocht met het amendement Van der Sande/Verbeet en met de motie Atsma (30 300 XVI, nr. 74) over de wijk- en buurt-functie van sportaccommodaties.
Leerlinggebonden financiering gehandicapten (mbo)	7	7	Voor de versterking van de leerlinggebonden financiering gehandicapten (mbo) wordt vanaf 2006 structureel € 6,5 miljoen aan de begroting toegevoegd.
Voorkomen achterstand rechterlijke macht	10	10	Om te voorkomen dat er voorraden ontstaan bij de rechterlijke macht is €10 mln. extra budget beschikbaar gesteld. Het is de verwachting dat de doorlooptijden hierdoor op een acceptabel niveau blijven.
Eenmalige impuls topsport-faciliteit	10		Er is overleg gevoerd met de beleidspartners NOC*NSF en NebasNSG over de invulling van de motie. NOC*NSF heeft programmavoorstellen gedaan om de sporttechnische wedstrijd- en trainingsprogramma's in de aanloop naar de Olympische en Paralympische Spelen in Beijing te versterken. De middelen zullen zoveel mogelijk worden ingezet op faciliteiten met een duurzaam effect.
Amsterdamse vestiging van de Hermitage	9		Voor een bijdrage aan de financiering van de Amsterdamse vestiging van de Hermitage wordt voor 2006 € 9,0 miljoen aan de begroting toegevoegd. Een deel hiervan (€ 2,5 mln.) wordt gefinancierd uit FES-middelen voor monumentenzorg.
Versnelde inrichting Groene Hart als Nationaal Landschap	12	18	De extra impuls voor de versnelde inrichting van het Groene Hart wordt vastgelegd op 30 mln. euro, verdeeld over 2006 en 2007.
Bovenformatief aanstellen jonge afgestudeerde leerkrachten	12	17	Om de jonge afgestudeerde leerkrachten voor het onderwijs te behouden en scholen in staat te stellen om deze leerkrachten bovenformatief aan te stellen tot het moment dat de uitstroom van het huidige lerarenbestand op gang is gekomen wordt voor 2006 € 12,0 miljoen en voor 2007 € 17,0 miljoen aan de begroting toegevoegd
Verhoging basisbeurs studenten met € 150 ter compensatie zorgstelsel	4	2	Ter compensatie van koopkrachteffecten voortvloeiende uit het nieuwe zorgstelsel is de basisbeurs met € 150 opgehoogd per 1 januari.
<i>Dekking</i>			
Diverse (efficiency) taakstellingen, dividend staatsdeeln. en incidentele FES-bijdragen.	87	67	Diverse uitgaven maatregelen zijn ingezet ter dekking van intensiveringen.
Uitgavenreserve	200	200	De algemene uitgavenreserve is structureel ter dekking van de intensiveringen ingezet.

7. Administratieve lastenreductie voor het bedrijfsleven

7.1 Inleiding

Deze bijlage bevat een toelichting op de gerealiseerde administratieve lastenreductie tot en met 2005. Op basis van het totale pakket aan reductiemaatregelen dat in april 2005 is vastgesteld en dat in 2007 moet leiden tot een afname van de lasten met een kwart, wordt de gerealiseerde verlaging in 2005 gepresenteerd.

Stand van zaken uitvoering reductieplannen

In 2005 is er ruim een half miljard euro aan extra administratieve lastenreductie gerealiseerd, eind 2005 staat de teller op een reductie van in totaal 1,5 miljard euro. In het begrotingsjaar 2005 zijn enkele nieuwe toenames in beeld gebracht en zijn ook een aantal geplande maatregelen vertraagd. De netto reductie is daardoor in 2005 iets achtergebleven bij de planning.

Het Kabinet is er alles aan gelegen om de projecten tijdig te realiseren. Alle ministeries leveren veel inzet om alle maatregelen op tijd in te voeren. Om een tijdige realisatie te waarborgen heeft het kabinet in 2005 voor de eerste keer een risico-analyse laten uitvoeren. De uitkomsten van de risico-analyse worden benut om de uitvoering van de maatregelen te helpen zekerstellen.

De vertraging wordt in 2006 en 2007 ingelopen, mede dankzij de maatregelen die naar aanleiding van de risico-analyse zijn genomen.

Een rijksbreed overzicht van de administratieve lastenontwikkeling tot en met 2005 wordt weergegeven op de volgende pagina's.

Tabel 7.1 Administratieve Lastenontwikkeling per ministerie (cumulatief x € miljoen; volume en prijspeil ultimo 2002)

		Nulmeting Ultimo 2002	Realisatie cumula- tief t/m 2004	Begroting cumula- tief t/m 2005	Realisatie cumula- tief t/m 2005	Verschil
Financiën	R		- 439		- 706	
	T		42		60	
	Totaal	4 325	- 397	- 698	- 646	52
SZW	R		- 248		- 406	
	T		15		19	
	Totaal	2 533	- 233	- 395	- 388	7
VWS	R		- 51		- 144	
	T		1		145	
	Totaal	3 324	- 50	- 75	1	76
Justitie	R		- 63		- 63	
	T		0		3	
	Totaal	2 500	- 63	- 66	- 60	6
VROM	R		- 69		- 134	
	T		21		38	
	Totaal	1 701	- 49	- 138	- 96	42
V&W	R		- 53		- 143	
	T		3		5	
	Totaal	923	- 50	- 152	- 137	15
EZ	R		- 30		- 45	
	T		4		17	
	Totaal	672	- 26	- 37	- 28	9
LNV	R		- 84		- 127	
	T		1		8	
	Totaal	430	- 83	- 108	- 122	- 14
OCW	R		0		0	
	T		0		0	
	Totaal	18	0	0	0	0
BZK	R		0		0	
	T		20		14	
	Totaal	9	20	19	14	- 5
Totaal		16 435	- 931	- 1 650	- 1 463	187
Totaal (%)			- 6%	- 10%	- 9%	

Toelichting

Tabel 1 heeft als doel te informeren over veranderingen in het reductiebeeld vanaf april 2005. Per departement is naast het actuele reductieverloop (R) tot en met 2005 ook het verloop van de gerealiseerde toenames (T) als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving getoond. Het saldo van deze twee reeksen geeft het verloop van de netto-reductie per departement weer.

Per departement is in de laatste kolom aangegeven in hoeverre de netto-reductie in 2005 afwijkt van het in april 2005 overeengekomen administratieve lastenplafond voor 2005.

7.2 Departementale wijzigingen reductiebeeld ten opzichte van de Kabinetsbrief april 2005

Financiën

In 2005 is er een netto administratieve lastenreductie van 249 miljoen euro gerealiseerd op het terrein van de fiscaliteit en financiële markten. Dit betekent dat de totale administratieve lastenreductie eind 2005 ruim 646 miljoen euro bedraagt. De totale reductie per eind 2005 op deze beleids-terreinen komt echter 52 miljoen euro lager uit dan het niveau dat in de voorjaarsbrief is vastgesteld. Het verschil wordt vooral veroorzaakt door

de maatregelen ten aanzien van elektronisch factureren. Deze reductie valt bij herrekening 34 miljoen euro lager uit dan oorspronkelijk geraamd. De grootste reducties hebben zich voorgedaan bij vereenvoudiging op het terrein van het loonbegrip als gevolg van Walvis: Dat heeft in 2005 geleid tot een administratieve lastenreductie van 120 miljoen euro. Daarnaast heeft een aanpassing in de BTW met de implementatie van de richtlijn geleid tot een versoepeling en uitbreiding van de mogelijkheden voor elektronisch factureren. Het resultaat is een besparing van administratieve lasten van 64 miljoen euro per jaar.

SZW

In 2005 bedraagt de administratieve lastenreductie 155 miljoen euro. De totale administratieve lastenreductie eind 2005 komt daarmee uit op 388 miljoen euro. Ten opzichte van de geplande lastenreductie is in 2005 7 miljoen euro minder gerealiseerd. Het gaat hier om een aantal kleinere reductievoorstellen die niet doorgaan, of tegenvallen.

De grootste reductie in 2005 is het wetsvoorstel administratieve lastenverlichting- en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (WALVIS), met een reductie van 75 miljoen euro. Daarnaast zorgt de digitalisering van de branche RI&E's (risico inventarisatie en evaluatie) voor een reductie van 23 miljoen euro vanaf 2005. De introductie van een website door het Arbo-platform ten behoeve van de verbetering van de informatievoorziening voor bedrijven over de arbeidsomstandigheden leidt tot een reductie van 22 miljoen euro.

VWS

In 2005 komt het beeld uit op een netto toename van 51 miljoen euro. Dit betekent dat er eind 2005 per saldo sprake is van een lastentoename van per saldo 1 miljoen euro. Ten opzichte van de geplande reductie is in 2005 76 miljoen euro minder aan lastenvermindering gerealiseerd.

Op het beleidsterrein gezondheidsbescherming zijn een aantal Europese richtlijnen in werking getreden (cosmetica-richtlijn, algemene richtlijn productveiligheid, allergenen richtlijn) die zorgen voor een toename van de administratieve lasten van per saldo 58 miljoen euro. In de gezondheidszorg zijn een aantal reducties (afschaffen machtigingen) gerealiseerd maar daar tegenover staan een aantal toenames, bijvoorbeeld de invoering van de DBC systematiek.

Justitie

Het cumulatieve totaalbeeld over 2005 laat een netto toename zien van 3 miljoen euro. Het verschil ten opzichte van de vooraf geprognosticeerde reductie van 3 miljoen euro is veroorzaakt doordat de invoering van de vereenvoudiging van de Wet op de rechtsbijstand (Vivalt) is verschoven naar 2006. De wijzigingen in de privacywetgeving zijn, in afwachting van de uitkomsten van nader overleg met het CBP over de uitwerking daarvan, doorgeschoven naar 2007. Dit betekent dat het eindbeeld in 2007 voor Justitie vooralsnog ongewijzigd blijft.

VROM

In 2005 is 47 miljoen euro aan reductie gerealiseerd, dat brengt de totale reductie eind 2005 op 96 miljoen. Ten opzichte van de verwachte reductie is 42 miljoen euro minder aan lastenreductie gerealiseerd doordat een aantal besluiten is vertraagd en deze zullen in 2006 inwerking treden (totale reductie 39 miljoen euro). Het gaat om het Besluit Landbouw, het Besluit glastuinbouw en het Besluit uniforme saneringen.

Per 1 april 2005 zijn de voorschriften met betrekking tot de inspectie van vloestofdichte vloeren vereenvoudigd. Het resultaat is een besparing van

administratieve lasten van 33 miljoen euro per jaar. De verplichting om jaarlijks een publieksmilieujaarverslag op te stellen is vervallen met ingang van 2005. De besparing van administratieve lasten bedraagt 15 miljoen euro per jaar. En er is een aantal wijzigingen doorgevoerd in het provinciale meldingssysteem voor afvalstoffen. Het gaat onder andere om het vervallen van het vaste format voor het omschrijvingsformulier, het beperken van de meldingsplicht tot een ontvangstmelding van alleen grotere afvalof verwerkende bedrijven en het zoveel mogelijk elektronisch melden. De besparing bedraagt 12 miljoen euro per jaar.

VenW

In 2005 is een administratieve lastenreductie van 87 miljoen euro gerealiseerd. Dit betekent dat de totale administratieve lastenreductie eind 2005 137 miljoen euro bedraagt. Ten opzichte van de geplande reductie is in 2005 per saldo 15 miljoen euro minder gerealiseerd. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een vertraging in de aanpassing van de grondwaterwet, welke is doorgeschoven van 2005 naar 2006. Met de modernisering en versobering van de *vrachtbrief* is in 2005 een reductie van 49 miljoen euro op de administratieve lasten gerealiseerd. Door het schrappen diverse *informatieverplichtingen* in het Schepenbesluit en de vermindering van de frequentie van verplichte controles is een reductie van 26 miljoen euro op de administratieve lasten gerealiseerd. En verder is de verplichting tot het bijhouden van dagboeken vervangen door een vormvrije gegevensregistratie en de informatieverstrekking aan de Scheepvaartinspectie op aanvraag. Hiermee is een reductie van 9 miljoen euro op de administratieve lasten gerealiseerd.

EZ

In 2005 is een administratieve lastenreductie van 2 miljoen euro gerealiseerd. Dit betekent dat de totale lastenreductie eind 2005 28 miljoen euro bedraagt. Ten opzichte van de geplande reductie is per saldo 9 miljoen euro minder gerealiseerd. Dit wordt onder meer verklaard door enkele niet geplande toenames op het gebied van Chinese textielquota.

LNV

In 2005 is een administratieve lastenreductie gerealiseerd van 36 miljoen euro, daarnaast viel een toename 3 miljoen euro lager uit dan verwacht. Dit betekent dat het totaal van de gerealiseerde reductie van LNV eind 2005 122 miljoen euro bedraagt. De belangrijkste reductie in 2005 was het vervallen van het mestnummer en de invoering van één relatienummer. Hiermee gaat een reductie gepaard van 21 miljoen euro. De mestafzetovereenkomst is per 1 januari 2005 afgeschaft in het kader van het nieuwe mestbeleid. Hiermee gaat een reductie gepaard van 17 miljoen euro.

BZK

In eerdere rapportages is in 2003 een toename opgenomen van 20 miljoen euro als gevolg van de wet Bibob. Dit betrof een voorlopig cijfer. Recentelijk uitgevoerd onderzoek heeft duidelijk gemaakt dat de administratieve lasten van de wet Bibob 14 miljoen euro bedragen.

Bijstellingen in de nulmeting

VWS: Op deze nulmeting zijn twee correcties aangebracht voor een totaalbedrag van plus 132 miljoen euro. De totale administratieve last van VWS ultimo 2002 wordt daardoor hoger en bedraagt miljoen euro. De twee correcties hebben betrekking op de machtigingen (procedurele toegangsvoorwaarden) in de Ziekenfondswet (Zfw) en de Warenwet.

VROM: Op de nulmeting is een correctie aangebracht van minus 13 miljoen euro. De totale administratieve last van VROM ultimo 2002 wordt hierdoor bedraagt 1701 miljoen euro. De correctie heeft betrekking op het Bouwstoffenbesluit.

8. Verticale Toelichting bij Financieel Jaarverslag Rijk 2005

De verticale toelichting bevat een cijfermatig overzicht voor alle begrotingen van budgettaire veranderingen die zich sinds Miljoenennota 2005 hebben voorgedaan in begrotingsjaar 2005. In het Financieel Jaarverslag van het Rijk zijn de toelichtingen op de sectoren Rijksbegroting in enge zin, Sociale Zekerheid en Zorg weergegeven. In deze internetbijlage wordt per begroting een cijfermatig overzicht gepresenteerd, gevolgd door de voornaamste veranderingen gedurende 2005. Voor een meer gedetailleerde toelichting op de veranderingen wordt verwezen naar de afzonderlijke departementale Jaarverslagen en de slotwetten.

De verticale toelichting onderscheidt drie verschillende categorieën mutaties; Mee- en tegenvallers, Beleidsmatige mutaties en Technische mutaties. Alle overboekingen, desalderingen, statistische correcties en mutaties die niet tot de ijklijn behoren, zijn in de laatste categorie «technische mutaties» geclusterd. Overigens hebben vrijwel alle overboekingen en desalderingen wél een beleidsmatig karakter. Dit komt tot uitdrukking in de toelichtingen. Ingeval samenhangende mutaties in meerdere categorieën voorkomen, worden deze éénmaal toegelicht.

De totalen per begroting worden in eerste instantie gepresenteerd exclusief de bedragen die onder de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) vallen. Door middel van een aansluitregel wordt het deel van de begroting dat onder HGIS valt, zichtbaar gemaakt. De laatste regel geeft per begroting de totaalstand inclusief HGIS aan. De veranderingen die optreden binnen het HGIS-deel van de begroting worden gepresenteerd en toegelicht in de verticale toelichting van alle HGIS-uitgaven.

De ondergrens is afhankelijk van de omvang van de begroting en verschilt voor de verschillende categorieën mutaties. De post diversen bevat de mutaties die onder de ondergrens vallen en wordt in principe alleen toegelicht indien zich bijzonderheden voordoen.

Huis der koningin

I HUIS DER KONINGIN: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005	6,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,6
	- 0,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,1
	0,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 0,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	5,7

Staten Generaal

IIA STATEN-GENERAAL: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005	112,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 4,7
	- 4,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	3,6
	3,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	4,4
	4,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	3,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	115,6

IIA STATEN-GENERAAL: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005	1,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,8
	0,8
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,2
	0,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	1,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	3,0

Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten**IIB OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN: UITGAVEN**

	2005
Stand Miljoenennota 2005	90,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 4,7
	- 4,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,0
	0,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,5
	2,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 2,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	88,2

IIB OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005	3,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,3
	0,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,4
	- 0,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,3
	0,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	0,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	3,2

Algemene Zaken**III ALGEMENE ZAKEN: UITGAVEN**

	2005
Stand Miljoenennota 2005	53,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,9
	0,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 3,6
	- 3,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,6
	2,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	53,2

III ALGEMENE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005	4,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,6
	0,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,7
	0,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	1,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	5,7

Koninkrijksrelaties**IV KONINKRIJKSRELATIES: UITGAVEN**

	2005
Stand Miljoenennota 2005	152,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 8,7
	- 8,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Investering kustwacht	5,3
Plan Veiligheid Nederlandse Antillen	7,8
Diversen	- 0,7
	12,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	10,6
	10,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	14,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	166,5

IV KONINKRIJKSRELATIES: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	19,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,8
	2,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 4,5
	- 4,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	9,1
	9,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	7,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	26,4

Mee- en tegenvallers/diversen

Deze mutatie wordt grotendeels verklaard doordat een deel van de uitgaven voor het *Plan Veiligheid Nederlandse Antillen (PVNA)* die voor 2005 waren voorzien, als gevolg van vertraging in de uitvoering niet tot besteding is gekomen in 2005. De vertraging is ontstaan in de uitwerking van het tweede spoor van het plan: de duurzame bedrijfsvoering van de instituties voor rechtshandhaving, o.a. uitbreiding van de detentiecapaciteit en werving en selectie van politieagenten en gevangenispersoneel. Als gevolg hiervan is 6 mln. minder besteed dan gepland. Een deel van deze middelen zal in 2006 worden aangewend.

Investing kustwacht

In 2004 heeft de aanbesteding van de geplande investeringen ten behoeve van de Kustwacht vertraging opgelopen. De hiervoor uitgetrokken middelen zijn in 2005 tot besteding komen.

Plan Veiligheid Nederlandse Antillen

Nederland en de Nederlandse Antillen hebben in januari 2005 afspraken gemaakt over intensieve samenwerking om de criminaliteit in de Antillen terug te dringen. Voor de uitvoering van deze afspraken is cumulatief in 2005 en 2006 22 mln. uitgetrokken.

Buitenlandse Zaken

V BUITENLANDSE ZAKEN: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	6 363,7
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Afrachten aan de eu	274,4
	274,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	274,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	6 638,1
Totaal Internationale samenwerking	4 108,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	10 746,4

V BUITENLANDSE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	458,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Perceptiekosten	53,0
	53,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	53,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	511,5
Totaal Internationale samenwerking	99,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	610,8

Afrachten aan de Europese Unie

De afdrachten van Nederland aan de Europese Unie zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Een deel van de afdrachten is gebaseerd op het nationaal inkomen. De herberekening van het nationaal inkomen over 2001–2004 door het CBS had tot gevolg dat het deel van de afdrachten dat gebaseerd is op het nationaal inkomen over die jaren toeneemt. Dit is in 2005 verrekend. Daarnaast zijn ook de landbouwheffingen en de BTW-afdrachten hoger uitgevallen dan geraamd.

Perceptiekosten

Een lidstaat mag 25 procent van de landbouw- en douaneheffingen houden als vergoeding voor de inningskosten. Deze vergoeding wordt als ontvangst geboekt op de begroting van Buitenlandse Zaken. Door de hogere heffingen is deze vergoeding voor perceptiekosten hoger uitgevallen.

Justitie

VI JUSTITIE: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	5 316,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Asiel: bezetting COA	78,2
Asiel: krimpkosten COA	- 36,5
Asiel: opvang AMV's 18+	27,1
Asiel: rechtsbijstand	- 10,3
Diversen	- 45,2
	13,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Asiel: COA nieuw opvangmodel	10,2
Asiel: lagere kosten terugkeer 26 000	- 10,6
Eindejaarsmarge	35,4
Motie Verhagen: jeugdzorg	12,3
TBS behandelplaatsen	24,2
Terrorismebestrijding	13,2
Diversen	43,8
	128,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling overloop interim	20,8
Loonbijstelling tranche 2005	34,4
Prijsbijstelling	21,5
Diversen	36,1
	112,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	254,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	5 570,7
Totaal Internationale samenwerking	7,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	5 577,8

VI JUSTITIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	989,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Asiel: meevaller COA 2004	47,8
Asiel: ODA toerekening eerstejaars asielopvang	- 49,3
Ontvangsten boeten en transacties	- 36,5
Verbeurd verklaarde goederen en gelden	11,3
Diversen	11,7
	- 15,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	6,0
	6,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	50,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Vergoeding overdracht vermogensbestanddelen RvdR	60,1
Diversen	- 0,1
	110,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	101,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	1 090,3
Totaal Internationale samenwerking	0,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	1 091,1

Asiel: bezetting COA

De gemiddelde bezetting bij het COA blijft dalen, omdat de uitstroom de instroom overtreft. Echter, het tempo waarin dit gebeurt is gedurende het jaar bijgesteld. Met name de uitstroom bleek lager dan verwacht, maar ook de instroom lag dit jaar hoger dan de raming.

Asiel: krimpkosten COA

Vanwege de hogere gemiddelde bezetting bij het COA, vallen de krimpkosten mee.

Asiel: opvang AMV's 18+

Uitgeprocedeerde AMV's 18+ (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen) onder de oude vreemdelingenwet verliezen niet hun recht op opvang zolang er aan hun daadwerkelijke terugkeer wordt gewerkt. Het aantal uitgeprocedeerde AMV's 18+ dat langer in opvang blijft, is hoger dan geraamd. Er is een speciaal project (beëindiging leefgeld) opgezet om de verblijfsduur zo kort mogelijk te houden na uitgeprocedeed te zijn. Dit project beëindiging leefgeld heeft vertraging opgelopen.

Asiel: rechtsbijstand

Bij de raming van de gesubsidieerde rechtsbijstand werd in de begroting voor 2005 nog uitgegaan van een asielinstroom van 14 000 in 2005. Deze raming is in 2005 naar een instroom van 10 000 bijgesteld.

Mee- en tegenvallers/diversen

Deze mutatie bestaat uit een saldo van meerdere kleine posten. De belangrijkste is een meevaller bij de interim-vergoeding van 12,7 mln. Zie voor een nadere toelichting van deze mutatie de omschrijving bij «loonbijstelling overloop interim».

Asiel: COA nieuw opvangmodel

Als uitvloeisel van de Terugkeernota zijn in 2005 door het COA nieuwe opvangmodaliteiten geïmplementeerd voor de oriëntatie- en de terugkeerfase. Hiervoor zijn extra middelen aangewend.

Asiel: lagere kosten terugkeer 26 000

Vanwege de lage instroom van uitgeprocedeerde asielzoekers in de vertrekcentra zijn de (bezettingsgerelateerde) kosten achtergebleven bij de oorspronkelijke begroting. Uitgeprocedeerde asielzoekers die in de opvang verblijven, blijken vaak het proces van gedwongen terugkeer niet langer af te wachten. Ze besluiten eerder de opvang te verlaten, waardoor ze niet instromen bij de vertrekcentra. De hiermee samenhangende opvangkosten zijn hierdoor achtergebleven bij de eerdere ramingen.

Eindejaarsmarge

Bij Voorjaarsnota 2005 is de eindejaarsmarge over 2004 uitgekeerd. De middelen zijn door het ministerie van Justitie onder andere aangewend voor een toevoeging aan het eigen vermogen van de Raad voor de Rechtspraak en de nazorg van ex-gedetineerden.

Motie Verhagen: jeugdzorg

Deze mutatie is in de nota van wijziging op de ontwerpbegroting 2005 reeds toegelicht (Kamerstuk 29 800 VI nr. 4).

TBS behandelplaatsen

De middelen die bij Voorjaarsnota waren toegekend voor uitbreiding van sanctiecapaciteit in het gevangeniswezen zijn later in het jaar overgeheveld ten behoeve van sanctiecapaciteit in de TBS sector. Deze herschikking maakt het mogelijk om de TBS-capaciteit uit te breiden met 45 plaatsen in 2005, 100 behandelplaatsen in 2006 en 120 plaatsen vanaf 2007. Reden van deze wijziging is de grote druk op de TBS en de noodzaak om de passantentermijn te verkorten. Met de uitbreiding van TBS-capaciteit wordt de doorstroom van TBS-passanten uit het gevangeniswezen bevorderd waarmee ook binnen het gevangeniswezen de facto capaciteit vrijkomt.

Terrorismebestrijding

Het betreft de intensiveringen zoals aangekondigd in de brief aan de Tweede Kamer 10 september 2004 (NCTb) resp. 24 januari 2005 (terrorismebestrijding). Het betreft hier onder andere de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding belast met informatie- en risico-analyse, versterking van de Eenheid Bewaken en Beveiligen, het landelijk parket en verruiming van de taakopdracht Landelijk Overleg Minderheden.

Beleidsmatige mutaties/diversen

Deze mutatie bestaat uit een saldo van diverse posten. Er zijn onder andere middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de invoering van het deltaplan gezinsvoogdij, de voortzetting van de remigratiewet, verbeteringen in het Jeugdbeleid en het project beëindiging leefgeld van ex-AMV's.

Loonbijstelling overloop interim

Door de invoering van de Zorgverzekeringswet in 2006 is de tegemoetkoming ziektekosten voor overheidspersoneel (de zogeheten interim-vergoeding) vervallen. In de sectoren Rijk en Rechterlijke Macht werden deze interim-vergoedingen met drie maanden vertraging uitbetaald. Om de regelingen in 2005 af te kunnen sluiten zijn de vergoedingen (ad 20,8 mln.) over de laatste drie maanden in 2005 uitbetaald. Doordat een aantal baten-lastendiensten bij Justitie reeds een voorziening hadden getroffen voor de afschaffing van de interim-vergoeding, heeft er een onderuitputting plaatsgevonden op deze bij Najaarsnota uitgekeerde middelen.

Technische mutaties/diversen

Deze mutatie bestaat uit een saldo van diverse posten. Onder andere als gevolg van de ontvangsten en uitgaven aan kinderopvang binnen het departement en de overgang van de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) naar een baten-lastendienst, hebben een aantal technische mutaties plaatsgevonden. De GBO voert per 1 januari 2005 een financiële administratie volgens het baten-lastenstelsel. Door een technische mutatie wordt onder andere in de begroting verwerkt dat de kosten van de GBO doorberekend worden aan de gebruikers. Daarnaast zijn middelen overgeboekt van en naar andere departementen. Naar het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn bijvoorbeeld pleegzorgmiddelen overgeheveld als gevolg van de invoering van de Wet op de Jeugdzorg per 1 januari 2005.

Asiel: meevaller COA 2004

Het COA heeft in 2004 een positief resultaat behaald, o.a. door de verkoop van gebouwen. Als gevolg van de vaststelling van de subsidie over 2004 is 47,8 mln. terugontvangen van het COA.

Asiel: ODA toerekening eerstejaars asielopvang

De totale kosten van de eerstejaarsopvang van asielzoekers uit ontwikkelingslanden worden volgens internationale afspraken toegerekend aan ODA. Door een gemiddeld korter verblijf van de nieuwe asielinstroom werden minder kosten voor eerstejaars asiel toegerekend aan het ODA-budget.

Ontvangsten boeten en transacties

Ondanks het feit dat de opsporingsdiensten voldoen aan de overeengekomen inspannings-verplichtingen, is het aantal gerealiseerde WAHV-sancties (Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften) circa 500 000 (4 procent) lager dan geraamd.

Verbeurd verklaarde goederen en gelden

De ontvangsten als gevolg van verbeurd verklaarde goederen en gelden zijn dit jaar hoger dan geraamd. Het gaat om incidentele posten die per jaar in omvang fluctueren.

Technische mutaties/diversen

Deze mutatie bestaat uit een saldo van diverse posten. Onder andere als gevolg van de ontvangsten en uitgaven aan kinderopvang binnen het departement en de overgang van de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) naar een baten-lastendienst hebben een aantal technische mutaties plaatsgevonden. De GBO voert per 1 januari 2005 een financiële administratie volgens het baten-lastenstelsel. Door een technische mutatie is onder andere in de begroting verwerkt dat de kosten van de GBO worden doorberekend aan de gebruikers.

Vergoeding overdracht vermogensbestanddelen RvdR

Per 1 januari 2005 voert de Raad voor de Rechtspraak een financiële administratie volgens het baten-lastenstelsel. Op deze datum zijn de activa overgenomen van het moederdepartement. Op basis van de definitieve openingsbalans ontvangt de RvdR een initiële lening die op de begroting van Justitie leidt tot een niet-relevante ontvangst.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties

VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	5 168,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Schattingsbesluit weglek WAO	- 15,0
P-Direkt	20,8
Diversen	- 28,7
	- 22,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afkoop specifieke uitkeringen	170,0
Eindejaarsmarge arbeidsvoorwaarden	45,0
Referendum Europese grondwet	27,1
Terrorismebestrijding	23,4
Diversen	76,9
	342,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
CAO Rijk	- 52,6
Loonbijstelling tranche 2005	42,2
Verdeling inburgeringsmiddelen G30	113,1
Diversen	23,6
	126,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	445,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	5 614,7
Totaal Internationale samenwerking	0,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	5 615,1

VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	453,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Dienst geneeskundige verzorging politie (DGVP)	28,6
Diversen	5,9
	34,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Verdeling inburgeringsmiddelen G30	113,1
Diversen	16,3
	129,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	163,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	617,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	617,1

Schattingsbesluit weglek WAO

De middelen die op de BZK-begroting toegevoegd zijn in het kader van het schattingsbesluit ter compensatie van de weglek van de WAO naar de WW, zijn in 2005 niet tot besteding gekomen. Oorzaak is de vertraging in de uitvoering van de herkeuringsoperatie en de verlaging van de leeftijdsgrens voor herbeoordelingen.

P-Direkt

De samenwerking tussen BZK en IBM/LogicaCMG (ILC) inzake te leveren diensten in verband met P-Direkt is beëindigd. De kosten van de beëindiging van de samenwerking bedragen 20,8 mln. Het bedrag is opgebouwd uit licentiekosten (13,1 mln.) en een afkoopsom (7,8 mln.), waarvoor alle halffabrikaten worden verkregen die in de afgelopen jaren door ILC voor P-Direkt zijn ontwikkeld.

Afkoop specifieke uitkeringen

In het kader van de implementatie van het kabinetsstandpunt op het rapport van de Stuurgroep-Brinkman «Anders gestuurd, beter bestuurd», zijn in 2005 vier specifieke uitkeringen afgekocht. Het gaat om de drie regelingen «Impuls leefbaarheid, veiligheid en stadseconomie» (samen 87 mln.) en om de regeling «Werkgelegenheidsimpuls» (83 mln.). In latere jaren vallen naar rato middelen vrij.

Eindejaarsmarge arbeidsvoorwaarden

Het arbeidsvoorwaardenbudget 2005 is verhoogd met 45 mln. Het betreft middelen die in 2004 niet tot besteding zijn gekomen als gevolg van het uitblijven van een nieuwe CAO voor het Rijkspersoneel.

Referendum Europese grondwet

Voor de organisatie van het referendum over de Europese grondwet is initieel 27,1 mln. uitgetrokken. Hiervan is 22,4 mln. toegevoegd aan het Gemeentefonds ter compensatie van de uitvoeringskosten van de

gemeenten. Aan communicatiekosten, subsidies en project- en organisatiekosten is 4,7 mln. besteed.

Terrorismebestrijding

Bij brief van 24 januari 2005 heeft het kabinet verdere intensiveringen in verband met terrorismebestrijding aangekondigd. Voor BZK gaat het onder andere om extra capaciteit voor het bewaken en beveiligen van personen en objecten, versterking van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst en uitbreiding van de regionale inlichtingendiensten en van de nationale recherche.

CAO Rijk

De middelen die gemeoid zijn met de CAO-afspraken over de eindejaarsuitkering 2004 en 2005 en het Besluit Tegemoetkoming Ziektekosten Rijks-personeel zijn overgeboekt naar de verschillende begrotingen.

Verdeling inburgeringsmiddelen G30

Op basis van de «Regeling voorschotten in verband met uitbreiding van de doelgroep voor inburgering nieuwkomers» zijn voorschotten aan de steden verleend voor het organiseren van inburgeringstrajecten. Deze middelen voor inburgering zijn in 2005 overgeheveld van de begroting van het ministerie van Justitie naar die van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die ze vervolgens beschikbaar heeft gesteld aan de G30.

Dienst geneeskundige verzorging politie (DGVP)

Er is sprake van hogere premieontvangsten bij de dienst geneeskundige verzorging politie (DGVP). De DGVP gaat in beginsel uit van een kosten-dekkende premieheffing bij politie.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP: UITGAVEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	26 556,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Leerlingen- en studentenaantallen	105,6
Achterstallig recht prestatiebeurs	- 29,7
Autonome raming studiefinanciering	- 86,5
Compensatie ziektekosten studenten ivm zorgstelsel	- 32,0
Prestatiebeurs effecten (bv introductie BOL)	27,2
Diversen	- 34,7
	- 50,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Vervangings- en participatiefonds	59,0
Afschaffen tegemoetkoming lesgeld (wtos)	- 125,0
Gemiddelde personeelslasten eindejaarsuitkering 2005	60,5
Intertemporele compensatie commissie Schutte	35,6
Motie Verhagen onderwijsachterstandenbeleid	42,0
Eindejaarsmarge	74,4
Diversen	- 27,1
	119,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Fes monumentenzorg & archeologische opgravingen	100,0
Loonbijstelling tranche 2005	210,2
Prijsbijstelling	72,4
Versneld uitbetalen interim i.v.m. zorgstelsel	326,9
Diversen	8,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Autonome raming studieleningen	100,4
Diversen	28,5
	846,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	915,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	27 472,6
Totaal Internationale samenwerking	61,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	27 534,4

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 303,6
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Autonome raming studiefinanciering	- 33,9
Renteontvangsten en terugbetaling lesgeldvoorschotten	- 26,9
Diversen	10,6
	- 50,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afschaffen lesgeld	- 211,0
Oalt	34,5
Diversen	- 2,6
	- 179,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Fes: monumentenzorg & archeologische opgravingen	100,0
Diversen	- 19,4
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	8,8
	89,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 140,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	1 163,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	1 163,6

Leerlingen- en studentenaantallen

Er is sprake van toenemende deelname aan het onderwijs. Stijgingen van leerlingen- en studentenaantallen zitten voornamelijk in voltijds MBO, HBO en in het WO. De daarvoor benodigde financiële middelen zijn aan de begroting toegevoegd.

Achterstallig recht prestatiebeurs

Het in 2005 alsnog uitgekeerde bedrag aan (prestatie)beurs dat over de afgelopen jaren ten onrechte niet was uitgekeerd en/of omgezet, is lager uitgevallen dan verwacht.

Autonome raming studiefinanciering

Ondanks de stijging van het aantal studenten waren er ook een aantal factoren die de verwachte uitgaven aan studiefinanciering juist beperken. Uit realisatie-gegevens over 2004 is gebleken dat studenten minder snel studeerden. Minder diploma's leiden via de prestatiebeurssystematiek tot het minder snel honoreren van de prestatiebeurs als gift, en dus tot lagere relevante uitgaven aan studiefinanciering. Tot slot zijn als gevolg van de prestatiebeurs ook de (historisch onder de studiefinanciering geboekte) lesgeldvoorschotten afgeschaft, wat tot lagere uitgaven *en* ontvangsten in de raming leidt.

Compensatie ziektekosten studenten in verband met zorgstelsel

De oorspronkelijk gemaakte reservering voor de verhoging van de aanvullende beurs teneinde studenten te compenseren voor de inkomenseffecten van het nieuwe zorgstelsel leidt vanaf 2006 tot relevante uitgaven als gevolg van de prestatiebeurssystematiek. Dit gaat echter langzamer dan eerder verwacht, omdat studiefinanciering het uitgavenkader niet belast zolang studenten nog niet zijn afgestudeerd. Via een intertemporele compensatie zijn de middelen naar voren gehaald ter dekking van de in het najaar afgesloten CAO voor primair en voortgezet onderwijs.

Prestatiebeurs effecten (bv introductie BOL)

De instroom van leerlingen in de prestatiebeurs BOL is kleiner dan oorspronkelijk verwacht. Leerlingen worden pas gedurende het schooljaar 18 en blijven daarom langer gebruik maken van kinderbijslag dan in de berekeningen werd verwacht.

Vervangingsfonds- en Participatiefonds

De inkomsten in het Vervangingsfonds zijn gedaald vanwege de taakstelling ziekteverzuim en een daling van compensatie voor WAO-uitkeringen (ten gevolge van de wet Poortwachter). Deze daling van inkomsten in het Vervangingsfonds is via de begroting gecompenseerd, om vervanging van zieke leraren mogelijk te blijven maken. Door het gedaalde lerarentekort daalt het ziekteverzuim de laatste jaren onder gelijktijdige stijging van de vervanging. De lesuitval in het onderwijs is hiermee minder geworden. Het betreft ook ID-banen in het participatiefonds.

Afschaffen tegemoetkoming lesgeld (WTOS)

Het lesgeld voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs (m.u.v. Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO)) en 16-17 jarigen in het middelbaar beroepsonderwijs is afgeschaft. Daarmee is ook de tegemoetkomingsregeling voor dit lesgeld (via de WTOS) voor minder draagkrachtige ouders komen te vervallen. Omdat bij de WTOS geen sprake was van gespreide betaling is het volledige effect voor schooljaar 2005-2006 reeds in 2005 opgetreden.

Gemiddelde personeelslasten eindejaarsuitkering 2005

Conform de in oktober 2005 afgesloten CAO voor primair en voortgezet onderwijs is een eindejaarsuitkering uitgedeeld.

Intertemporele compensatie Commissie Schutte

In 2005 hebben de eerste terugvorderingen voortvloeiende uit het werk van de Commissie Schutte (onderzoek naar de HBO-fraude) plaatsgevonden. Door vertragingen in de inning zal 35,6 mln. aan vorderingen pas binnenkomen in 2006. Daarnaast is als gevolg van de vertraging sprake van een lichte opwaartse bijstelling van de uitvoeringskosten. Omdat ontvangsten in het kader van Schutte in mindering worden gebracht op de reguliere bestedingen aan instellingen, heeft de vertraging in terugvorderingen tot hogere netto uitgaven geleid die het beeld in 2005 hebben belast. Via een intertemporele compensatie zullen de in 2006 binnenkomende ontvangsten op hun beurt weer aan het generaal beeld worden afgestaan.

Motie Verhagen onderwijsachterstandenbeleid

De ombuiging op het onderwijsachterstandenbeleid is als onderdeel van de motie Verhagen teruggedraaid. De middelen zijn geherprioriteerd binnen het onderwijsachterstandenbeleid en ingezet voor VVE en achterstandsleerlingen in het VMBO.

Eindejaarsmarge

De eindejaarsmarge is bij Voorjaarsnota toegevoegd aan de OCW-begroting. De eindejaarsmarge is enerzijds ingezet voor uitgaven en projecten die over de jaargrens liepen, en anderzijds via een intertemporele compensatie ingezet ter dekking van dreigend tekort op de OCW-begroting in 2006. Dit tekort dreigde onder andere te ontstaan als gevolg van de herberekeningen van de autonome raming studiefinanciering (minder meevallende uitgaven in 2006).

FES: Monumentenzorg en archeologische opgravingen

Dit betreft een impuls waarmee de restauratieachterstand van rijksmonumenten verder kan worden weggewerkt. Daarnaast is geïnvesteerd in een tijdelijke regeling met een tegemoetkoming voor excessieve kosten van archeologisch bodemonderzoek.

Versneld uitbetalen interim i.v.m. zorgstelsel

Door de invoering van de Zorgverzekeringswet in 2006 vervalt de tegemoetkoming ziektekosten voor overheidspersoneel (de zogeheten interim-vergoeding). Deze interim-vergoedingen worden met drie of negen maanden vertraging uitbetaald. Om de regelingen in 2005 af te kunnen sluiten zijn de vergoedingen over de laatste maanden in 2005 versneld uitbetaald.

Autonome Raming Studieleningen

Studenten hebben naast hun prestatiebeurs meer bijgeleend. Deze leningen zijn niet-relevant voor de ijklijn, omdat deze immers in beginsel worden terugbetaald.

Rente-ontvangsten en terugbetaling lesgeldvoorschotten

De rente-ontvangsten zijn lager uitgevallen wegens een overschatting van het aantal vorderingen waar reeds rente over wordt betaald. Tevens zijn in 2005 minder achterstallige betalingen binnengekomen dan verwacht.

Afschaffen lesgeld

Het lesgeld is afgeschaft voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs (m.u.v. VAVO) en de 16- en 17-jarigen in het middelbaar beroepsonderwijs.

OALT

Met ingang van 1 augustus 2004 is de bekostiging van het Onderwijs in Allochtone Levende Talen (OALT) beëindigd. Vooruitlopend op de beëindiging van het OALT-beleid zijn de bevoegdheidseisen voor OALT-leraren aangescherpt. Hierdoor werden minder OALT-leraren aangenomen en ontstonden reserves bij gemeenten. Deze reserves zijn in 2005 teruggevorderd en zullen in de periode 2006–2009 ingezet worden voor flankerend beleid (o.a. loonsuppletie en werkloosheidsuitkering) voor voormalige OALT-leraren.

Nationale Schuld

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS): UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	14 619,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Wijziging kapitaalmarktberoep en rente	- 697,9
Diversen	10,1
	- 687,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,3
	0,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Agio bij inkoop	134,7
Leningen kasbeheer	- 829,9
Mutaties rekening courant	- 57,7
Diversen	22,8
	- 729,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 1 417,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	13 202,1
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	13 202,1

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS): NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 678,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Rente swaps	65,1
Wijziging kapitaalmarktberoep en rente	73,0
Diversen	26,9
	165,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,2
	0,2
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Aflossingen kasbeheer	93,4
Mutaties rekening courant	1 900,5
Diversen	2,8
	1 996,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	2 161,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	3 840,7
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	3 840,7

Wijziging kapitaalmarktberoep en rente

De gunstige tekortontwikkeling levert zowel aan de uitgaven- als aan de ontvangstenkant een meevaller op. Enerzijds is minder kapitaal nodig dan geraamd om het tekort te financieren. Anderzijds zijn middelen tijdelijk weggezet wat heeft geleid tot meevallende rentebaten. Daarnaast zijn nieuwe leningen uitgegeven tegen een rendement dat lager lag dan de rekenrente.

Agio bij inkoop

Er zijn twee redenen dat het agio betaald bij de inkoop van leningen hoger is uitgekomen dan voorzien. Ten eerste is de inkoop van leningen hoger uitgevallen in verband met het lagere financieringstekort. Ten tweede was de rente op het moment van de inkoop lager dan geraamd, waardoor relatief veel agio is betaald.

Leningen kasbeheer

Agentschappen en RWT's hebben minder gebruik gemaakt van de leenfaciliteit dan verwacht. Dat komt voornamelijk door het achterblijvende beroep van onderwijsinstellingen op deze faciliteit. Onderwijsinstellingen kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan geïntegreerd middelenbeheer. Het is moeilijk om in te schatten hoeveel onderwijsinstellingen hier gebruik van maken en wat hun individuele kapitaalbehoefte is.

Mutaties rekening courant

De mutaties aan de uitgavenkant hadden in 2005 betrekking op de rekening-courantsaldi van de sociale fondsen. De mutaties aan de

ontvangstenkant betroffen dit jaar de rekening-courantsaldi (inclusief deposito's) van baten-lastendiensten en, voor het overgrote deel, van RWT's. De extra toename van de RWT-saldi werd veroorzaakt doordat meer gelden dan verwacht werden overgeheveld naar de schatkist bij de uitbreiding van geïntegreerd middelenbeheer.

Rente swaps

Als gevolg van rente-ontwikkelingen in 2005 zijn er met betrekking tot de swapportefeuille meer ontvangsten gerealiseerd dan eerder werd voorzien.

Aflossingen kasbeheer

In de laatste maanden van het jaar hebben enkele RWT's vervroegd afge-lost op aan hen verstrekte leningen. De oorzaak ligt bij de interne bedrijfsvoering van deze organisaties.

Financiën

IXB FINANCIEN: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	3 712,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Apparaat Belastingdienst	- 33,7
EKI- schadeuitkeringen	- 88,3
Overheidsbijdrage DNB	47,7
Diversen	- 35,1
	- 109,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Apparaat Belastingdienst	115,5
Waardering onroerende zaken	21,3
Diversen	23,1
	159,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	51,4
Niet tot een ijklijn behorend	
Heffings- en invorderingsrente	- 196,2
Verwerving transportbedrijf Gasunie	10 067,3
Diversen	8,8
	9 931,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	9 981,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	13 694,1
Totaal Internationale samenwerking	325,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	14 019,4

IXB FINANCIEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

2005

Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	2 919,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Afdrachten	17,9
Aflossing Kliq (reïntegratie dienst)	- 17,0
Dividend	54,0
EKI premies	- 17,9
Provenuontvangsten	413,6
Rente koopsommen	22,0
Verkoop onroerende zaken	47,0
Winstafdracht DNB	42,9
Diversen	57,8
	620,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Lagere uitkering SENS door VPB plicht	- 42,7
Verkoop landbouwgronden	15,0
Verkoop Zeeburgereiland	18,6
Verwerving transportbedrijf Gasunie	155,0
Wet kosten vervolging	30,0
Diversen	2,7
	178,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	4,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Heffings- en invorderingsrente	- 202,6
Verkoop Staatsdeelnemingen	3 696,7
Diversen	38,0
	3 536,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	4 335,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	7 254,7
Totaal Internationale samenwerking	1,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	7 256,1

Apparaat Belastingdienst

De stijging van de uitgaven kent verschillende oorzaken. Ten eerste is het beroep op de Belastingtelefoon toegenomen en is tegelijkertijd de bereikbaarheid verbeterd. Dit vertaalt zich in hogere kosten, mede door het inzetten van meer medewerkers. Ten tweede zijn de uitgaven voor Toeslagen (Zorg en Huur) hoger dan geraamd om een goede telefonische bereikbaarheid te garanderen. Een derde oorzaak betreft het project SUB (Samenwerking UWV en Belastingdienst). Extra eisen hebben geleid tot hogere automatiseringsuitgaven en overige projectkosten. Ten slotte zijn op het terrein van automatisering en het inlopen van achterstallig onderhoud bij huisvesting de uitgaven hoger dan voorzien.

In de planning ten tijde van de Najaarsnota werd rekening gehouden met een maximale inzet van de beschikbare capaciteit van de Belastingtelefoon. Aan het einde van het jaar bleek echter niet alle extra capaciteit

noodzakelijk. Omdat de Belastingdienst gebruik heeft gemaakt van flexibele contracten, was het mogelijk snel te reageren en alsnog minder uit te geven.

EKI schade-uitkeringen

De schade-uitgaven vallen lager uit dan verwacht doordat er minder claims zijn ingediend op de lopende verzekeringsportefeuille.

Overheidsbijdrage DNB

Er is in het verleden voor gekozen om de overheidsbijdrage voor het door DNB uit te oefenen toezicht te verrekenen met de winstuitkering van DNB. Daarop is de van DNB ontvangen winst als nettobedrag geboekt. Met het oog op de transparantie en de comptabiliteitswet is alsnog voor een gedesaldeerde boeking gekozen. Dit heeft tot een correctieboeking heeft geleid. Dit bedrag betreft de overheidsbijdrage van 2004 en 2005, die beide in 2005 met de winstafracht zijn verrekend. De realisatiecijfers 2002 t/m 2004 zijn exclusief desaldering en daardoor niet vergelijkbaar met 2005.

Mee- en tegenvallers/diversen

De meevaller aan de uitgavenkant wordt voor een groot deel veroorzaakt door het uitblijven van aanvragen voor leningen ten behoeve van anticiperende aankopen.

Waardering Onroerende Zaken

In 2005 vindt de definitieve afwikkeling plaats van de WOZ-vangnetregeling.

Heffings- en invorderingsrente

Bij de verdeling van heffings- en invorderingsrente van Inkomstenbelasting/Premies volksverzekeringen (IB/PVV) aanslagen over inkomstenbelasting en premieheffing wordt een verdeelsleutel gehanteerd. Als gevolg van de eind 2005 definitief vastgestelde sleutel over het belastingjaar 2001 is een omvangrijke verschuiving opgetreden van het Rijk (IXB) naar de sociale fondsen. Daarnaast zijn in 2005, als gevolg van het spaareffect en betere winstverwachtingen, door ondernemingen minder verzoeken tot vermindering Vennootschapsbelasting ingediend.

Verwerving transportbedrijf Gasunie

Met Shell en ExxonMobil is overeengekomen de NV Nederlandse Gasunie te splitsen in een handels- en transportbedrijf. De Staat is per 1 juli 2005 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2005 100 procent aandeelhouder van het transportbedrijf Gasunie (NV Nederlandse Gasunie) (TK 28 109 IXB, nr. 7). Tegenover deze bruto-aankooprijks (ruim 10 mld.) staan belastingontvangsten (Vpb en BTW) en heffingen (aardgasbaten) die terugvloeien naar de Staat. De netto som die met de transactie gemoeid is bedraagt 2,8 mld. De Staat ontvangt tevens jaarlijks dividend (zie onder ontvangsten).

Afdrachten

De afdrachten van de Staatsloterij en Holland Casino zijn hoger dan verwacht door meevallende omzetcijfers.

Aflossing KLIQ (reïntegratie dienst)

Het betreft een boekhoudkundige correctie van de relevante ontvangsten ten opzichte van de ontwerpbegroting 2004. De even grote verhoging van de niet-relevante ontvangsten valt onder de post diversen bij de technische mutaties.

Dividend

Op grond van bedrijfseconomische afwegingen hebben KPN en Nozema interim dividend uitgekeerd dat niet eerder was voorzien.

EKI premies

De premieontvangsten van de Export Krediet Verzekeringen (EKV) zijn lager dan voorzien.

Provenuontvangsten

In de Club van Parijs zijn afspraken gemaakt over de vervroegde terugbetaling van de totale CvP-schuld van Polen in 2005. Dit leidt tot een positieve bijstelling van de ontvangsten in 2005 en een negatieve bijstelling in latere jaren. De verwachtingen over het betalingsgedrag van andere landen zijn positief bijgesteld. De meerjarenramingen blijven per saldo onveranderd. Uitgangspunt blijft meerjarige kostendekkendheid van de faciliteit.

Rente koopsommen

De vervroegde aflossing van een grote koopsom leidt tot een positieve bijstelling van de renteontvangsten in 2005.

Verkoop onroerende zaken

De verkoop van gronden in het kader van de taakstelling verkoop agrarische gronden – conform het met de Tweede Kamer afgestemde beleidskader – verloopt in 2005 sneller dan verwacht.

Winstafdracht DNB

Er is in het verleden voor gekozen om de overheidsbijdrage voor het door DNB uit te oefenen toezicht te verrekenen met de winstuitkering van DNB. Daarop is de van DNB ontvangen winst als nettobedrag geboekt. Omwille van de transparantie en de comptabiliteitswet is alsnog voor een gesaldeerde boeking gekozen.

Mee- en tegenvallers (ontvangsten)/diversen

De meevaller aan de ontvangstenkant wordt veroorzaakt door verschillende posten zoals meeropbrengsten van de verkoop van het scangebouw van de douane, erfpachtopbrengsten die minder snel afnemen dan geraamd en opbrengsten uit zandwinning die hoger zijn uitgevallen.

Lagere uitkering SENS door VPB plicht

Vanaf 2005 betaalt SENS (Staatsloterij) VPB over de winst, hierdoor wordt minder dividend uitgekeerd.

Verkoop landbouwgronden

In 2004 is op verzoek van een aantal pachters de beslistermijn in de aankoopprocedure verlengd. Hierdoor is de realisatie van agrarische verkopen achtergebleven bij de raming. In 2005 zijn deze pachters alsnog tot aankoop van gronden overgaan wat heeft geleid tot extra opbrengsten.

Verkoop Zeeburgereiland

De verkoop door Domeinen van het Zeeburgereiland te Amsterdam heeft 18 mln. opgebracht.

Wet kosten vervolging

Hogere ontvangsten als gevolg van aanpassing in de kostenwet invordering rijksbelastingen. De tarieven die bij maatregelen van vervolging (zoals aanmaning, dwangbevel en beslag) in rekening worden gebracht om belastingschuldigen tot betaling te dwingen en de jaarlijkse indexering zijn aangepast.

Verkoop Staatsdeelnemingen

Er zijn in 2005 aandelen TNT, KPN, KLM en Pink Roccade verkocht.

Defensie

X DEFENSIE: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	7 457,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Baten-lastendiensten	40,2
Herschikking exploitatiebudget	- 136,1
Investerings landstrijdkrachten	80,8
Loonbijstelling	- 85,6
Overige exploitatie	20,5
Overige investeringen	31,0
Pensioenen en uitkeringen	22,3
Personeelsmiddelen	- 28,5
Diversen	- 12,3
	- 67,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Doorverdeling loon- en prijsbijstelling	- 99,0
Eindejaarsmarge	27,1
Herschikking exploitatiebudget	129,6
Herschikking investeringsbudget	- 23,3
Investerings EVDB	- 53,0
Investerings luchtmacht	95,1
Diversen	- 2,4
	74,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling	44,5
Prijsbijstelling	39,3
Diversen	- 1,3
Niet tot een ijklijn behorend	
Herziening diensteinstelling	- 60,1
Diversen	- 23,5
	- 1,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	5,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	7 462,9
Totaal Internationale samenwerking	230,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	7 693,4

X DEFENSIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	396,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Baten-lastendiensten	30,6
Diversen	- 12,9
	17,7
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	3,2
	3,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	20,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	417,1
Totaal Internationale samenwerking	10,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	427,8

Baten-lastendiensten

Het merendeel van deze post hangt samen met de afdracht van de in 2004 gerealiseerde bedrijfsresultaten van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen (DGW&T – DVD i.o.) en Defensie Telematicaorganisatie (DTO) aan het moederdepartement (deze mutatie hangt samen met de ontvangstenzijde van de begroting). Deze resultaten vloeien voort uit enerzijds gehanteerde tarieven door de baten-lastendiensten en anderzijds de gerealiseerde doelmatigheidswinst. Daarnaast zijn er hogere uitgaven gerealiseerd door additionele dienstverlening.

Herschikking exploitatiebudget

Deze mutatie op de apparaatsuitgaven dient te worden gezien in samenhang met de programmauitgaven als gevolg van de uitwerking van de nieuwe organisatie (nieuw evenwicht).

Investeringen landstrijdkrachten

Deze post is het saldo van in 2005 versnelde betalingen voor projecten enerzijds en het doorschuiven van betalingen naar 2006 anderzijds. Zo is in overleg met de Tweede Kamer besloten het project Infanterie Gevechtsvoertuigen te versnellen. Overige verschuivingen betreffen verhoogde uitgaven voor het project Fennek waarbij is besloten tot versnelde levering. Daarentegen zijn betalingen van het project Tactische Indoor Simulatie vanwege onduidelijkheid over de aanpak van het infrastructurele deel doorgeschoven naar 2006. Voorts wordt een aantal betalingen bij het project Vervanging M109 door technische tekortkomingen verschoven naar 2006.

Loonbijstelling

Als gevolg van het opnieuw uitblijven van een CAO-akkoord wordt het op dit artikelonderdeel resterende bedrag doorgeschoven naar 2006. Het blijft derhalve beschikbaar ter invulling van de arbeidsvoorwaarden in 2006.

Overige exploitatie

De hogere uitgaven zijn ontstaan door meeruitgaven voor personeel (prijs- en hoeveelheidverschil), voor de materiële exploitatie, alsmede voor brandstoffen.

Overige investeringen

Voor een aantal projecten vinden eerder dan oorspronkelijk verwacht uitgaven plaats, dit geldt onder meer voor de projecten F16 L/G bewapening, F16 luchtverkenningssysteem en Patriot PAC-III. Daartegenover staan lagere realisaties door uitstel van betalingen voor foutieve leveringen van containers en flatracks voor het Wissellaadsysteem 165 KN en voor het project Medium Range Anti-Tank (MRAT) vanwege tekortkomingen.

Pensioenen en uitkeringen

Het betreft meeruitgaven (in- en uitstroom) voor militair diensttijd-pensioen en invaliditeitspensioen.

Personeelsmiddelen

Het betreft onder meer een lagere realisatie van de middelen in het kader van het Sociale Beleids Kader en het niet uitdelen van middelen voor additionele personeelsmaatregelen. Daarnaast heeft uitdeling plaatsgevonden van de op het artikel nominaal en onvoorzien centraal geparkeerde wachtgeldmiddelen.

Mee- en tegenvallers/diversen

Deze uitgavenverlaging hangt samen met de lagere verkoopopbrengsten en ontvangsten voor verrichte diensten voor derden. Voorts zijn diverse uitgaven voor Navo-projecten lager. Dit betreft onder meer het veiligheidsproject Army Command and Control System (ACCS), Army Research Center (ARC)-project en de projecten Cannerberg en Headquarter Joint Force Command (HQ JFC) Brunssum.

Doorverdeling loon- en prijsbijstelling

Als gevolg van het uitblijven van een CAO-akkoord is de loonbijstelling 2004 niet aangewend. Bij Najaarsnota 2005 is besloten dit budget door te schuiven naar 2006. Voorts vindt uitdeling van de prijsbijstelling plaats en wordt een deel van het bedrag voor de Ziektekostenvoorziening Defensiepersoneel (ZVD) ten gunste van de loonbijstelling gebracht.

Eindejaarsmarge

Een deel van de eindejaarsmarge 2004 is in 2005 ingezet ten behoeve van investeringen, exploitatie en pensioenen.

Herschikking exploitatiebudget

Deze mutatie op de apparaatsuitgaven dient te worden gezien in samenhang met de programmauitgaven als gevolg van de uitwerking van de nieuwe organisatie (nieuw evenwicht).

Herschikking investeringsbudget

Deze mutatie dient te worden gezien in samenhang met de uitwerking van de nieuwe organisatie (nieuw evenwicht). Daarnaast zijn de ramingen van diverse grote projecten, waaronder NIMCIS (Nieuwe generatie Mariniers Communicatie en Informatie Systeem), geactualiseerd.

Investeringen EVDB

Een aantal projecten in het kader van het Europese Veiligheids- en Defensiebeleid wordt later opgestart of vertraagd. Het gaat onder meer om een

aantal kleinere Nucleair Biologische Chemische-projecten, het – deels – verschuiven van het project Titaan, het project Unmanned Reconnaissance Aerial Vehicle en het Landing Platform Dock II. De vertraging in de uitvoering van de EVDB- en infrastructuurprojecten wordt in 2006 ingelopen.

Investeringen Luchtstrijdkrachten

Ten aanzien van de SDD-fase van de JSF (System Design and Development) heeft een versnelde betaling plaatsgevonden.

Herziening diensteindestelsel

Aangezien het kabinet heeft besloten tot het afschaffen van het prepensioen vallen de hiervoor gereserveerde middelen vrij.

Technische mutaties (niet relevant)/diversen

Het betreft hier uitgaven voor ouderdomspensioen.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

XIA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER: UITGAVEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	3 104,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Huursubsidie	49,9
Onderuitputting en vertraging Energiepremieregeling (EPR) en energiebudgetten	- 16,5
Diversen	- 20,9
	12,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Energiepremieregeling	30,0
Fasering BLS (Besluit Locatiegebonden Subsidies)	- 35,3
Fasering nieuwe energiepremieregeling	- 20,0
Gelijkmatig verdelen kasritme ISV (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing)	118,5
Huisvesting Koninklijk Huis, Hoge Colleges van Staat en ministerie van AZ	18,0
Huursubsidie	58,2
Huursubsidie: kan-bepaling	30,8
Klimaat- en co2 middelen	15,0
Vertraging diverse investeringsprojecten	- 15,1
Diversen	- 1,8
	198,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijdrage uit FES t.b.v. BIRK-projecten	69,6
Bijdrage uit FES t.b.v. BSIK-projecten	20,6
Oude bodemsaneringssystematiek	33,0
Diversen	35,2
	158,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	369,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	3 473,0
Totaal Internationale samenwerking	21,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	3 494,3

XIA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	130,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Minder restituties huursubsidie	- 38,7
Diversen	21,5
	- 17,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Vermogensafdracht over RGD over 2004	36,9
Aandeel staat in akkoord collectieve regeling bouwnijverheid	13,0
Diversen	2,1
	52,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijdrage uit FES t.b.v. BIRK-projecten	69,6
Bijdrage uit FES t.b.v. BSIK-projecten	20,6
Oude bodemsaneringssystematiek	33,0
Diversen	11,5
	135,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	169,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	299,8
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	299,8

Huursubsidie

De huursubsidie-uitgaven zijn in 2005 toegenomen. Dit is veroorzaakt door een toename van het aantal huishoudens dat gebruik heeft gemaakt van huursubsidie. Ook kregen de huishoudens gemiddeld meer huursubsidie dan was geraamd omdat hun inkomen lager was dan verwacht.

Onderuitputting en vertraging Energiepremieregeling (EPR) en programma energiebudgetten

Bij de energiepremieregeling (EPR) is in 2005 een deel van het budget niet tot besteding gekomen. Eindafrekeningen met een aantal energiebedrijven zijn uitgesteld naar 2006. Bij het programma energiebudgetten is een aantal grote projecten vertraagd, bijvoorbeeld het dossier «Kompas, energiebewust wonen en werken 2004-2005».

Mee- en tegenvallers/diversen

De diversenenpost bestaat uit een zeer groot aantal kleine posten: de realisatiecijfers bij Voorlopige Rekening en Slotwet. In 2005 was sprake van onderuitputting op de VROM-begroting.

Energiepremieregeling

Dit betreft de afwikkeling van eindafrekeningen met energiebedrijven, die grotendeels in 2005 is afgerond.

Fasering BLS (Besluit Locatiegebonden Subsidies)

De fasering van de middelen van het Besluit Locatiegebonden Subsidies is aangepast op basis van met de regio's gemaakte woningbouwafspraken. Deze afspraken zijn sterker gekoppeld aan de daadwerkelijke oplevering van nieuwe woningen dan voorheen het geval was. Hierdoor worden middelen uit 2005 en uit 2010 naar de jaren 2006 t/m 2009 geschoven.

Fasering nieuwe EPR (energiepremieregeling)

Het kabinet is voornemens een vervolg te geven aan de energiepremieregeling. Omdat de precieze vormgeving nog niet bekend is, wordt het budget uit 2005 en een deel uit 2006 doorgeschoven naar 2007–2009.

Gelijkmatig verdelen uitbetalingen ISV (investeringsbudget stedelijke vernieuwing)

De uitbetaling van ISV was onevenredig verdeeld over de jaren. Van het totaalbudget van 1,5 mld. zou slechts 10% in 2005 worden uitbetaald, tegenover 19% in 2006 en 22% in 2007. Mede op verzoek van de G4 en de G26 is het kasritme aangepast door in totaal 102,5 mln. in de tijd naar voren te halen. Tevens zijn in 2005 afspraken gemaakt met de G4 om specifieke problemen met betrekking tot stedelijke vernieuwing versnel op te lossen. Daarvoor is de daadwerkelijke uitbetaling van de budgetten voor de Impulsregeling Stedelijke Vernieuwing aangepast.

Huisvesting Koninklijk Huis, Hoge Colleges van Staat en Ministerie van Algemene Zaken

Het budget voor de Rijksgebouwendienst is verhoogd vanwege investeringen ten behoeve van de huisvesting van de Hoge Colleges van Staat, het ministerie van Algemene Zaken en het Koninklijk Huis. Daarbij gaat het voornamelijk om renovatiewerkzaamheden (bijvoorbeeld van het Catshuis) en beveiligingsmaatregelen (bijvoorbeeld van de Tweede Kamer).

Huursubsidie

De uitgaven voor de huursubsidie zijn hoger uitgevallen, met name als gevolg van de compensatie van de koopkrachteffecten van de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen (AWIR).

Huursubsidie: kan-bepaling

In 2005 zijn de normhuren – het deel van de huur de huurder zelf moet betalen – geïndexeerd met het percentage van de bijstandsontwikkeling (– 0,6%). Dit betekende een verlaging van de eigen bijdrage van de huurder met ongeveer 4 euro per maand.

Klimaat en CO₂-middelen

De gereserveerde klimaat- en CO₂-middelen zijn bij Miljoenennota over de afzonderlijke begrotingen verdeeld.

Vertraging diverse investeringsprojecten

Bij de Rijksgebouwendienst hebben zich vertragingen voorgedaan bij diverse investeringen. De grootste vertraging is opgetreden bij de beveiliging van de Tweede Kamer. Door de verhoogde terreurdreiging sinds de zomer van 2004 voldoet het oorspronkelijke programma van eisen voor de beveiliging van de Tweede Kamer niet meer. De vertraging wordt vooral veroorzaakt doordat het advies voor de aanvullende beveiliging onvoldoende uitgewerkt was om een programma van eisen te formuleren.

Bijdrage uit FES ten behoeve van Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)

Het BIRK-budget is bestemd voor het bevorderen van de veiligheid, het verbeteren van de bereikbaarheid en het inrichten van de openbare ruimte. De grootste BIRK-projecten waar in 2005 budget voor beschikbaar is gesteld uit het Fonds Economische Structuurversterking (FES) zijn Spoorzone Delft (25 mln.) Arnhem Rijnboog, Enschede Muziekkwartier en Zaanstad Inverdan (ruim 11 mln. per project), Spoorzone Tilburg (5 mln.) en Spoorweg-emplacement Venlo (4 mln.).

Bijdrage uit FES ten behoeve van Besluit Subsidies Investerings in de Kennisinstructuur (BSIK)

In 2005 is voor een aantal projecten budget beschikbaar gesteld in het kader van het Besluit Subsidies Investerings in de Kennisinstructuur (BSIK): klimaat voor Ruimte (8 mln.), Geo-informatie (6 mln.), Habiforum (7 mln.) en het kennisnetwerk KSI (2 mln.).

Oude bodemsaneringsystematiek

In het verleden kregen provincies en gemeenten jaarlijkse project-subsidies voor bodemsanering. In de loop van het jaar werden voorschotten verstrekt. In de gevallen waarin de voorschotten in een jaar meer bedroegen dan een gemeente of provincie uiteindelijk aan projecten realiseerde, vorderde VROM het teveel betaalde terug. Deze 33 mln. is een deel van de terugvordering over 2001 en is benut voor betaling aan gemeenten of provincies die te weinig aan voorschotten hebben ontvangen. Deze systematiek is vanaf 2002 losgelaten door over te gaan op meerjarenprogramma's. Daardoor hebben gemeenten en provincies meer flexibiliteit voor wat betreft de verdeling van middelen over projecten en tempo van uitvoering. Verwacht wordt dat in 2006 een laatste afrekening van deze oude systematiek zal plaatsvinden.

Technische mutaties/diversen

De diversenpost bestaat voor het merendeel uit ontvangsten en de bijbehorende uitgaven uit het Fonds Economische Structuurversterking. Zo is bijvoorbeeld voor één van de nieuwe sleutelprojecten (NSP) budget uit het FES beschikbaar gesteld. «Nieuwe sleutelprojecten» is de verzamelnaam voor zes projecten rond locaties rond de Hogesnelheidslijn. Voor Den Haag Centraal Station is in 2005 8 mln. uit het FES naar de VROM-begroting overgeheveld. Voor het project Hart voor Dieren heeft VROM ruim 3 mln. uit het FES ontvangen. Daarnaast heeft VROM in 2005 per saldo 13 mln. ontvangen via overboekingen met andere departementen.

Minder restituties huursubsidie

De terugvordering van onterecht verstrekte huursubsidie verloopt langzamer dan geraamd. Dit leidde in 2005 tot 38,7 mln. lagere ontvangsten.

Vermogensafdracht Rijksgebouwendienst over 2004

Ultimo 2004 heeft de Rijksgebouwendienst een hoger eigen vermogen gerealiseerd dan volgens de afspraken, die gelden voor agentschappen, is toegestaan. Het overschot is via het moederdepartement vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen.

Aandeel staat in akkoord collectieve regeling bouwnijverheid

Naar aanleiding van de parlementaire enquête bouwfraude is in 2004 een opbrengst geraamd voor juridische procedures en verhaalacties. De schikking, ook wel «Akkoord Collectieve Regeling Bouwnijverheid» genoemd, heeft voor het Rijk tot ruim 13 mln. extra ontvangsten geleid in 2005.

Verkeer en Waterstaat

XII VERKEER EN WATERSTAAT: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	6 464,6
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 72,7
	- 72,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afkoop kapitaallasten metro	28,2
Aanbestedingsresultaten	- 40,0
Eindejaarsmarge	23,7
Geluids Isolatie Schiphol (GIS)	- 32,1
Verlaging Fesbrug	42,0
Diversen	- 25,8
	- 4,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Prijsbijstelling	37,4
Diversen	28,3
Niet tot een ijklijn behorend	
BTW-compensatie	471,7
Diversen	- 21,0
	516,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	439,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	6 904,3
Totaal Internationale samenwerking	14,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	6 918,2

XII VERKEER EN WATERSTAAT: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	118,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 8,8
	- 8,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	11,5
	11,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	6,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 15,2
	- 8,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 6,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	112,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	112,7

Mee- en tegenvallers/diversen

Betreft uiteenlopende mutaties tot maximaal 15 mln. De belangrijkste worden hieronder toegelicht:

- Met name door de versnelde teruggang van de personeelsomvang bij de verschillende onder Rijkswaterstaat ressorterende diensten is een meevaller opgetreden (12 mln.).
- Bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat is het Fonds Stimulering Binnenvaart dit jaar niet tot uitkering gekomen (7,2 mln.).
- Daarnaast heeft besluitvorming binnen de Europese Unie geleid tot vertraging van de invoering van de digitale tachograaf (6,4 mln.).
- Middelen ten behoeve van de Pilot Chipkaart (- 7,8 mln. ten behoeve van het amendement Dijkema (TK 28 600 XII nr.21)), die via een kasschuif naar andere jaren zijn geschoven.

Afkoop kapitaallasten metro

Dit betreft een versnelling van de afkoop kapitaallasten van de metro (zowel Amsterdam en Rotterdam). Bij beschikking van 6 december 1995, DGV/PVV/v-524196/876 is de afkoop in de vorm van een annuïteit vastgesteld.

Aanbestedingsresultaten

Het betreft de verwerking van meevallende aanbestedingsresultaten die zijn ingezet ter dekking van de op de Aanvullende Post geparkeerde taakstelling «Procedures Bouwbedrijven». Deze mutatie heeft betrekking op het Infrastructuurfonds.

Eindejaarsmarge

Dit betreft de toedeling van de eindejaarsmarge aan de begroting van Verkeer en Waterstaat.

Geluids Isolatie Schiphol

De uitgaven voor het project Geluids Isolatie Schiphol zijn bijgesteld naar aanleiding van nieuwe kostenramingen. De vrijvallende middelen zijn ten gunste gekomen van de algemene middelen.

Verlaging Fesbrug

De verlaging van de Vennootschapsbelasting wordt thans gecorrigeerd via het voedingspercentage Fes. De tijdelijke verhoging van de Fesbrug wordt hiermee teruggedraaid, waardoor de bijdrage van V&W aan het Infrafonds stijgt.

Prijsbijstelling

Met de prijsbijstelling tranche 2005 is Verkeer en Waterstaat gecompenseerd voor de stijging van de prijzen in 2005.

BTW-compensatie

Over de uitgaven op het Infrastructuurfonds voor lokaal- en regionaal openbaar vervoer, de HSL-Zuid en de Betuweroute is BTW afgedragen. Hiervoor heeft compensatie plaatsgevonden vanuit de aanvullende post Algemeen. De verwerking van deze uitgaven verloopt via HXII (begroting VenW).

Economische Zaken

XIII ECONOMISCHE ZAKEN: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 431,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Innovatiesubsidie samenwerkingsprojecten	28,4
Ruimtevaart	- 18,5
Scheepsbouw	21,8
Smartmix/microelectronica	25,5
Versterken kennisbasis	- 17,1
Diversen	- 37,4
	2,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Demkolec	46,3
Klimaat- en co2 middelen	17,3
Mep 2005	176,0
Pia taakstelling	36,7
Terugbetaling zero base	20,6
Diversen	- 11,3
	285,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 8,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	3,6
	- 4,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	283,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	1 714,8
Totaal Internationale samenwerking	150,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	1 864,9

XIII ECONOMISCHE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	2 925,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 26,5
	- 26,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Vervallen uitzondering ebn in voeding fes	- 64,4
Diversen	27,6
	- 36,8
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 17,8
Niet tot een ijklijn behorend	
Aardgasbaten	1 548,3
Herstructurering gasgebouw: terugontvangsten over bruto aankoopbedrag	3 295,0
Herstructurering gasgebouw: verschuiving opbrengsten van aardgasbaten	- 130,0
Herstructurering gasgebouw: wijziging mor-overeenkomst	- 111,0
Vervallen uitzondering ebn in voeding fes	64,4
Diversen	17,4
	4 666,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	4 603,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	7 528,5
Totaal Internationale samenwerking	13,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	7 541,5

Innovatiesubsidie samenwerkingsprojecten

Het programma innovatiesubsidie samenwerkingsprojecten vereiste in 2005 hogere kasuitgaven als gevolg van de uitvoering van de bestaande verplichtingen. Deze subsidieregeling heeft als doelstelling de samenwerking tussen het bedrijfsleven en de publieke kennisinstellingen te stimuleren.

Ruimtevaart

Eind 2004 bleek dat het Europese ruimtevaartagentschap ESA te weinig kasmiddelen had voor de uitvoering van overeengekomen programma's. Nederland heeft daarom een deel van de bijdrage die oorspronkelijk begroot stond voor 2005 al in 2004 overgemaakt.

Scheepsbouw

In 2004 is besloten de Tijdelijke Regeling Ordersteun Scheepsbouw (TROS) met een jaar te verlengen. De bekendmaking hiervan is later gebeurd dan oorspronkelijk de bedoeling was. Hierdoor zijn er in 2005 uitgaven geweest in het kader van de TROS-regeling, welke eerst geraamd stonden voor 2004.

Smartmix/microelectronica

Dit betreft uitgaven aan micro-elektronicastimulering en aan de Smartmix ter ondersteuning van publiek-private R&D-samenwerking. De uitgaven aan micro-elektronicastimulering zijn hoger uitgevallen doordat er hogere voorschotten benodigd zijn dan oorspronkelijk geraamd.

De projecten Holst Centrum, scheidingstechnologie en WCFS+ zouden gefinancierd worden met Fesmiddelen. Gelet op onzekerheid hieromtrent voor de komende jaren, heeft EZ zich in 2005 alleen gecommitteerd aan de kosten van project Holst Centrum. Een gedeelte van de middelen van de andere projecten voor 2005 zijn daarom ingezet voor het Holst Centrum.

Versterken kennisbasis

Vanwege onzekerheid over aanvullende financiering in de toekomst vanuit de FES, heeft EZ zich niet gecommitteerd aan projecten in het kader van scheidingstechnologie en WCFS+. Dit heeft geleid tot lagere uitgaven voor deze programma's.

Mee- en tegenvallers/diversen

Dit betreft vooral meevallers in het kader van het aantrekken van buitenlandse investeringen, aantrekkelijke regio's en steden, bevorderen van innovatie in de Markt. Deze meevallers worden veroorzaakt door een tragere uitfinanciering van in het verleden aangegane verplichtingen.

Een gedeelte van de bijdrage aan Syntens heeft al in 2004 plaatsgevonden; hierdoor is de bijdrage aan Syntens lager uitgevallen.

Tevens is er sprake van een tegenvaller op de post Excellent basis ICT (10,9 mln.).

Demkolec

In 2001 is de experimentele kolenvergassingscentrale Demkolec door de eigenaar, Nederlandse Emissie Autoriteit (NEA), (rechtsoptvolger Samenwerking Elektriciteitsproducenten) via een veiling verkocht. Omdat Demkolec uit milieuoogpunt op aandringen van de overheid gebouwd werd en in een geliberaliseerde markt niet meer rendabel zou zijn, heeft de Staat toegezegd het verschil tussen de boekwaarde en de lagere veilingopbrengst (zijnde niet-marktconforme kosten) te vergoeden. Staat en NEA hebben besloten tot arbitrage omtrent de bepaling van die boekwaarde. Dit heeft geresulteerd in een betaling van 46,3 mln. (inclusief rente) door de Staat.

Klimaat- en CO₂ middelen

Op de aanvullende post stonden nog middelen geparkeerd voor klimaatverbetering en CO₂-reductie. Hiervoor zijn nu concrete projecten uitgewerkt. Daarom zijn de benodigde middelen nu overgeboekt naar de EZ-begroting.

Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP) 2005

In het kader van de MEP wordt een rijksbijdrage voor de stimulering van duurzame energie verstrekt (vanuit de aanvullende post Algemeen) via de begroting van EZ. Hiermee wordt voorkomen dat het afnemertarief voor elektriciteit voor huishoudens fors zal stijgen.

PIA taakstelling

Door professioneel inkopen en aanbesteden (PIA) kan efficiency voordeel gerealiseerd worden. Hiertoe is bij Miljoenennota 2005 een taakstelling geparkeerd op de EZ-begroting. Samen met het restant van de PIA taak-

stelling uit hoofde van het Hoofdlijnenakkoord is deze taakstelling nu over de departementen verdeeld, waardoor een mutatie op de begroting van EZ te zien is.

Terugbetaling Zero Base

In 2003 heeft een veiling van commerciële FM-frequenties plaatsgevonden, ook wel genoemd *Zero Base*. Bij deze veiling is gebruik gemaakt van het zogenaamd Financieel Instrument. Dit houdt in dat per vergunning een vaste prijs betaald moet worden, bovenop het financiële bod dat deel uitmaakt van de vergelijkende toets. Als gevolg van een rechterlijke uitspraak moet EZ aan een vijftal radiostations het via het Financieel Instrument ontvangen bedrag terug betalen.

Mee- en tegenvallers (ontvangsten)/ diversen

Dit betreft voornamelijk de posten Bevorderen van de innovatiekracht (– 10 mln.) en Ontvangsten Energievoorziening (– 13,5 mln.). De Ontvangsten Energievoorziening worden naar verwachting niet meer in 2005 gerealiseerd, maar in 2006. Ook de realisatie van de terugontvangsten voor het bevorderen van de innovatiekracht zijn lager dan oorspronkelijk gerealiseerd.

Vervallen uitzondering EBN voeding FES

De voeding Fes uit aardgasbaten wordt sinds de verwerving van de certificaten EBN gecorrigeerd voor de ontvangsten uit deze certificaten. Bij de aanstaande wetswijziging komt enerzijds deze uitzondering te vervallen, anderzijds wordt het voedingspercentage Fes uit aardgasbaten tegelijkertijd aangepast zodat de voeding Fes per saldo gelijk blijft.

Aardgasbaten

De raming van de aardgasbaten is opwaarts bijgesteld als gevolg van de in het Centraal Economisch Plan (CEP) opgenomen nieuwe ramingen van de olieprijs en dollarkoers en als gevolg van bijgestelde verwachtingen ten aanzien van productie en afzet.

Herstructurering gasgebouw: terugontvangsten over bruto aankoopbedrag

Een inhoudelijke beschrijving van de splitsing van Gasunie, de overname van het transportbedrijf en de wijziging van de MOR-Overeenkomst is opgenomen in de brief van 1 november 2004 van de Minister van Economische Zaken (Kamerstukken II 2004/05, 28 109, nr. 6).

Het aankoopbedrag voor het transportbedrijf van Gasunie bedraagt naar huidige inzichten 2,8 mld., na belasting en heffingen. Om hierop uit te komen moet dit bedrag worden gebruteerd tot 8,3 mld. ex. BTW, waarvan de Staat dezelfde dag via de niet-belasting middelen 3,3 mld. terugontvangt op de begroting van EZ. Daarnaast vinden terugontvangsten plaats via de vennootschapsbelasting.

Herstructurering gasgebouw: verschuiving opbrengsten van aardgasbaten naar dividend

Binnen de huidige structuur van het Gasgebouw vloeien opbrengsten uit transport van aardgas, via de Maatschap Groningen, in de aardgasbaten. Na herstructurering worden handel en transport van gas gescheiden. De aardgasbaten zullen dan alleen nog opbrengsten uit handel omvatten, waardoor de niet-belasting middelen met circa 200 mln. zullen dalen. Hier tegenover staan op begroting IXB dividendontvangsten uit het transportbedrijf.

Herstructurering gasgebouw: wijziging van de MOR-Overeenkomst
 Als onderdeel van het akkoord tussen de Staat en Shell en ExxonMobil wordt de MOR (Meer Opbrengst Regeling)S-Overeenkomst gewijzigd, waarbij het geschil over de toepasselijkheid van de MOR over de diensten wordt beëindigd. Hiermee komt de MOR over transport te vervallen, terwijl de MOR over capaciteit gehandhaafd blijft. Dit leidt tot een verlaging van de aardgasbatenraming.

Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

XIV LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 950,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Apurementskosten	9,1
Natte Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	- 9,5
Uitfinanciering regelingen glastuinbouw	- 5,3
Diversen	9,2
	3,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Apparaatskosten	15,5
Eindejaarsmarge	8,1
Implementatie natuurregelgeving	22,7
Nadeelcompensatie kokkelvisserij Waddenzee	18,9
Opleidingskosten keurmeesters roodvlees	5,7
Diversen	2,4
	73,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afrekening FIOV en O&S-fonds Vis	- 12,3
Loonbijstelling	14,5
Loonbijstelling overloop interim	14,6
V&W/Sanering kottervloot	10,0
Diversen	5,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Terugbetaling mineralenheffing	10,6
Diversen	0,0
	42,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	119,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	2 070,2
Totaal Internationale samenwerking	26,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	2 096,7

XIV LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	419,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
EU-ontvangsten Mond- en Klauwzeer (MKZ)	9,5
Ramingsbijstelling Natuuroffensief	8,0
Diversen	0,8
	18,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	3,5
	3,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afrekening FIOV en O&S-fonds Vis	- 12,3
Diversen	- 5,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Landbouwheffingen	152,0
Diversen	11,9
	146,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	167,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	587,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	587,2

Apurementskosten

Correcties door de Europese Commissie op de uitkering van Europese landbouwsubsidies hebben geleid tot betaling van zogenoemde apurementskosten aan Brussel. Het betreft met name betaling van achterstandsrente in verband met te late afdracht van eigen middelen.

Natte Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Als gevolg van het ontbreken van voldoende aankoopmogelijkheden voor verwerving van gebieden ten behoeve van de natte Ecologische Hoofdstructuur, zijn de verwervings- en inrichtingskosten voor 2005 lager uitgevallen dan was geraamd.

Uitfinanciering regelingen glastuinbouw

De uitgaven voor diverse regelingen voor de glastuinbouw vallen lager uit dan begroot. De lange realiseringstermijn van de Regeling Structuurverbetering Glastuinbouw en het feit dat aanvragen veelal op het laatste moment worden ingediend, hebben ertoe geleid dat een groot deel van de betalingen naar verwachting pas in latere jaren tot uitkering zal komen.

Mee- en tegenvallers/diversen

Onder deze post vallen onder meer een eenmalige hogere bijdrage in 2005 aan de Plantenziektenkundige Dienst (4,1 mln.) en uitgaven voor het project «Kennissenetwerk Transitie Duurzame Landbouw» (3,2 mln.).

Apparaatskosten

In 2005 zijn de apparaatsuitgaven hoger uitgevallen dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van een groter beroep op de FPU/Remkes-regeling dan verwacht en hogere huisvestingskosten die voortvloeien uit de renovatie van het hoofdgebouw van het kerndepartement.

Eindejaarsmarge

De eindejaarsmarge is bij Voorjaarsnota aan de LNV-begroting toegevoegd. De eindejaarsmarge is ingezet voor uitgaven in het kader van het fokverbod Klassieke Varkenspest.

Implementatie natuurregelgeving

De uitvoering van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet leidt, mede door een aantal wijzigingsvoorstellen van de Tweede Kamer, tot hogere uitvoeringskosten dan oorspronkelijk geraamd. Deze hebben betrekking op het verlenen van vergunningen en ontheffingen en het opstellen van beheersplannen in het kader van de Natuurbeschermingswet, alsmede op tegemoetkomingen in schade in het kader van de Flora- en Faunawet.

Nadeelcompensatie kokkelvisserij Waddenzee

Om schade aan het Wadden-milieu te voorkomen, is besloten om geen vergunningen meer te verlenen voor de mechanische kokkelvisserij. De compensatie voor de kokkelvissers voor het beëindigen van deze vergunningen is voor een deel in 2005 betaald.

Opleidingskosten keurmeesters roodvlees

Er stappen minder keurmeesters over van de Voedsel- en Warenautoriteit naar de nieuwe private keuringsinstantie (Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector, KDS) dan oorspronkelijk was voorzien. Daarom was het opleiden van nieuwe keuringsassistenten bij KDS noodzakelijk. Dat heeft in 2005 tot extra uitgaven geleid. De dekking komt uit de voor 2006 en 2007 beschikbare budgetten voor de transitie van de roodvleeskeuring.

Beleidsmatige mutaties/diversen

Onder deze post vallen onder meer vrijgemaakte middelen ten behoeve van de sanering van de IJsselmeer-vloot (2,8 mln.), extra uitgaven voortvloeiende uit de productie van vaccins tegen Monden Klauwzeer (2,2 mln.) en een additionele besparing als gevolg van de leningconstructie EHS (- 3,6 mln.).

Afrekening FIOV en O&S-fonds Vis

Aangezien er minder voor visserij is uitgegeven dan was begroot, zijn de daarmee samenhangende Europese ontvangsten (FIOV) en ontvangsten uit het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij (O&S-fonds Vis) naar beneden bijgesteld.

Loonbijstelling

De loonbijstelling tranche 2005 is bij Voorjaarsnota overgeboekt naar de departementale begrotingen.

Loonbijstelling overloop interim

Met de invoering van de Zorgverzekeringswet in 2006 is de tegemoetkoming ziektekosten voor overheidspersoneel (de zogeheten interim-vergoeding) komen te vervallen. Deze interim-vergoedingen werden met drie of

negen maanden vertraging uitbetaald. Om de regelingen in 2005 af te kunnen sluiten zijn de vergoedingen over de laatste maanden in december 2005 uitbetaald.

V&W/Sanering kottervloot

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft in 2005 een bijdrage geleverd aan de sanering van de kottervloot. Met het terugbrengen van de capaciteit van de kottervloot kan overbevissing worden tegengegaan. De toegevoegde middelen zullen in latere jaren weer terugvloeien naar de V&W-begroting.

Technische mutaties/diversen

Onder deze post vallen onder meer de prijsbijstelling 2005 (7,1 mln.), een bijdrage van het ministerie van VROM voor de Subsidieregeling Gebiedsgericht Beleid (5,2 mln.) en een bijdrage vanuit de LNV-begroting aan het Provinciefonds voor de kosten die de provincies moeten maken voor de uitvoering van de (nieuwe) Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet (- 9,1 mln.).

Terugbetaling mineralenheffing

In 2005 heeft terugbetaling aan veehouders plaatsgevonden voor in het verleden (te hoog) opgelegde mineralenheffingen (MINAS). Dit is het gevolg van een - voor veehouders gunstige - verlenging van de verrekeningssystematiek. Hier staan ontvangsten uit heffingen tegenover.

EU-ontvangsten Mond- en Klauwzeer (MKZ)

Er zijn in 2005 middelen uit Brussel ontvangen voor declaraties ingediend tijdens de MKZ-crisis van 2001.

Ramingsbijstelling Natuuroffensief

In 2001 zijn middelen voor nieuwe natuur aan de LNV-begroting toegevoegd, die via het Groenfonds zijn ingezet voor verschillende projecten. Na afronding resteert een incidentele meevaller van 8 mln. Deze meevaller is elders binnen de begroting op natuurterrein ingezet.

Landbouwheffingen

Er is in 2005 152 mln. meer aan landbouwheffingen ontvangen dan verwacht. Oorzaak hiervan zijn aanzienlijk hogere importvolumes dan oorspronkelijk was geraamd.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	23 868,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 18,3
Sociale zekerheid	
Bijstandsbesluit zelfstandigen volume	38,3
Handhaving	- 29,2
Kinderopvang	- 123,9
Raad voor Werk en Inkomen (stimuleringsregeling)	- 17,5
Toeslagenwet volume	34,4
Wajong volume	50,0
Wwb overig	20,3
Wwb volume	- 359,9
Diversen	- 61,4
	- 467,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,7
Sociale zekerheid	
Eindejaarsmarge	156,4
Eindejaarsmarge: vrijval	- 46,0
Stimuleringsregeling id-banen intertemporele compensatie	- 27,0
Uitstel invoering wet kinderalimentatie	90,0
Wsw (amendement smilde)	20,0
Wwb: sociaal akkoord aanhouden kortdurende uitkering	- 59,2
Wwb: uitstel wekeneis tot 1 september	- 18,3
Diversen	- 28,4
	86,8
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	15,8
Sociale zekerheid	
Loonbijstelling tranche 2005	53,1
Diversen	25,6
Niet tot een ijklijn behorend	
Aanpassing rijksbijdrage ouderdomsfonds	470,0
Extra tegemoetkoming AOW	100,7
Diversen	- 33,8
	631,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	251,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	24 119,9
Totaal Internationale samenwerking	0,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	24 120,6

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	532,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,5
Sociale zekerheid	
Correctie taakstelling handhaving	- 15,7
Verzamelpost ontvangsten	29,4
Ontvangsten kinderopvang	17,5
Diversen	86,4
	120,1
Beleidsmatige mutaties	
Sociale zekerheid	
Terugontvangsten WIW	43,0
Diversen	2,0
	45,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 13,8
Sociale zekerheid	
Diversen	19,7
Niet tot een ijklijn behorend	
Rijksbijdrage Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen	55,7
Diversen	0,0
	61,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	226,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	758,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	758,9

Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)

De BBZ heeft de afgelopen jaren toenemende uitgaven laten zien. Aangenomen wordt dat de tegenvallende economische conjunctuur hier een belangrijke oorzaak van is. Het is aannemelijk dat er dan meer kredieten worden verstrekt en tegelijkertijd minder verstrekte kredieten worden afgelost.

Handhaving

De onderuitputting op het handhavingbudget wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat een deel van de activiteiten op een efficiëntere wijze wordt uitgevoerd dan begroot. Het gaat hierbij om onder andere de bestrijding van internationale fraude. Daarnaast is sprake van vertraging bij sommige activiteiten zoals de interventieteams die later op gang gekomen zijn.

Kinderopvang

Het kinderopvangbudget laat in 2005 een onderuitputting zien. Dit is het resultaat van een groot aantal factoren die naar de huidige inzichten anders uitvallen dan bij de raming van de begroting van 2005 was voorzien. Zo is er minder gebruik gemaakt van kinderopvang en wijkt de verdeling van de gebruikers van de verschillende inkomensklassen af van

de eerdere veronderstelling. Een andere belangrijke factor is het feit dat een groter aantal gebruikers naar verwachting pas in 2006 de tegemoetkoming kinderopvang over 2005 aanvraagt.

Raad voor Werk en Inkomen (stimuleringsregeling)

De RWI voert de Stimuleringsregeling Vacaturevervulling door Werklozen en met werkloosheid bedreigde Werknemers (SVWW) uit. Gedurende 2005 is onderuitputting opgetreden op dit budget. Dit is via de eindejaarsmarge meegenomen naar 2006.

Toeslagenwet volume

De toeslagenwet draagt zorg voor een eventuele aanvulling van o.a. een WW uitkering tot het sociaal minimumniveau. Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV is het volume van de Toeslagenwet opwaarts bijgesteld.

Wajong volume

Het aantal Wajong uitkeringen is in 2005 sterker gestegen dan verwacht. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door een toename van de instroom van personen met psychische problemen. Ook neemt het aantal personen dat na een periode van arbeidsgeschiktheid weer arbeidsongeschikt raakt de laatste drie jaar met 1,5 tot 3 procent per jaar toe. De hogere uitstroom als gevolg van de herkeuringen heeft deze toegenomen instroom niet kunnen compenseren.

Wet Werk en Bijstand overig

Dit betreffen nabetalings op grond van bezwaar en beroep door gemeenten, en de lasten van de aanvullende uitkeringen als gevolg van uitspraken door de toetsingscommissie WWB. Gemeenten kunnen namelijk een aanvraag bij de toetsingscommissie doen voor aanvullend WWB-budget indien hun bijstandsuitgaven buiten hun schuld (vast te stellen door de commissie) meer dan 10 procent hoger zijn uitgevallen dan het hen toegekende budget.

Wet Werk en Bijstand volume

Op basis van macro-economische ontwikkelingen is de werkloze beroepsbevolking neerwaarts bijgesteld, hetgeen doorwerkt in het WWB-macrobudget. Daarnaast zorgt het lagere gerealiseerde WWB-volume 2004 voor een lager WWB-budget in 2005.

Eindejaarsmarge

SZW heeft ruim 156 mln. aan eindejaarsmarge ontvangen. Hiervan is 111,5 mln. ingezet voor eindejaarsmargeproblematiek, zoals het CWI (15,9 mln.) en de stimuleringsregeling ID-banen (59,2 mln.). Het restant is ingezet voor overige beleidsmatige problematiek.

Het budget voor CWI wordt ingezet voor overlopende verplichtingen als gevolg van boedelscheiding Arbvo, transformatiekosten en het programma «matchen op competenties». Door verlenging van de aanvraagtermijn voor de stimuleringsregeling ID-banen (afpraak uit het Najaarsakkoord 2002) en de vertraging in de uitvoering zijn de gereserveerde middelen later nodig dan was voorzien.

Eindejaarsmarge: vrijval

Van de beschikbare 156 mln. voor eindejaarsmargeproblematiek is ruim 46 mln. ingezet voor beleidsmatige problematiek.

Uitstel invoering Wet Kinderalimentatie

Er wordt nu uitgegaan van invoering van de Wet Herziening Kinderalimentatiestelsel per 1 januari 2007, zodat de besparing in de bijstand later optreedt dan verwacht.

Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) (amendement Smilde)

Bij de begrotingsbehandeling is een amendement aangenomen om de uitgaven van de WSW in 2006 te verhogen met 20 mln.

WWB: sociaal akkoord aanhouden Kortdurende Uitkering (KDU)

In het Sociaal Akkoord is afgesproken dat het wetsvoorstel afschaffing kortdurende uitkering zou worden aangehouden tot na besluitvorming over het SER-advies WW. Hierdoor is in 2005 het bijbehorende beroep op de bijstand niet opgetreden (weglek). In het SER-advies is afschaffing van de KDU overigens niet opgenomen.

WWB: Uitstel wekeneis tot 1 september

Het kabinetsvoorstel tot het aanscherpen van de wekeneis is aangehouden tot de besluitvorming naar aanleiding van het SER-advies WW. In de reeks SER-pakket WW is invoering van aanscherping van de wekeneis opgenomen per 1 april 2006. Uitstel van de aanscherping van de wekeneis heeft geleid tot een lagere weglek naar de bijstand in 2005.

Loonbijstelling tranche 2005

De loonbijstelling tranche 2005 is overgeboekt naar de begroting van SZW.

Aanpassing rijksbijdrage ouderdomsfonds

Om de vermogenspositie van het ouderdomsfonds ultimo 2005 op nul te doen uitkomen, is de rijksbijdrage in 2005 opwaarts bijgesteld.

Extra tegemoetkoming AOW

Deze post bestaat uit twee componenten. In het kader van de motie Verburg over het verzilveren van ouderenkortingen is besloten een extra tegemoetkoming AOW van € 40 per persoon per jaar te verstrekken. De totale tegemoetkoming over 2005 bedraagt daarmee € 100 per persoon per jaar, aangezien al in een tegemoetkoming van € 60 per persoon per jaar was voorzien.

Correctie taakstelling handhaving

De taakstelling handhaving SIOD komt tot uitdrukking in lagere uitkeringslasten en hogere premieopbrengsten. Deze correctie herstelt een onjuiste verwerking van deze taakstelling.

Ontvangsten kinderopvang

In 2005 is de uitkering in het kader van de Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang (Rkb) bij nagenoeg alle deelnemende gemeenten vastgesteld. Met de definitieve vaststelling van de Rkb wordt een deel van de bevoorschotting teruggevorderd.

Terugontvangsten Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW)

De terugontvangsten WIW zijn hoger dan eerder geraamd. Deze zijn ingezet onder andere ter dekking van de motie Verhagen.

Rijksbijdrage Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)

SZW heeft in het verleden rijksbijdragen verstrekt in het kader van de WAZ. Deze was bedoeld voor dekking, in het geval de WAZ-premie die beroepsbeoefenaren inbrachten onvoldoende was om hun arbeidsongeschiktheidslasten te financieren. Bij de afrekening over de periode 1998–2001 is gebleken dat de rijksbijdrage te hoog is geweest.

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT: UITGAVEN	
2005	
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	11 269,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Elektronisch kinddossier	– 25,9
Garantieregeling	23,3
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven	– 19,3
Wetten en regelingen oorlogsgetroffenen	19,1
Diversen	– 84,8
	– 87,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Elektronisch kinddossier	25,0
Infectieziektenbestrijding	26,0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	52,0
Diversen	29,1
	132,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	– 45,0
Diversen	116,2
Niet tot een ijklijn behorend	
Bijdrage in de kosten van kortingen (bikk) AWBZ	– 49,7
Zorgtoeslag	196,2
Diversen	30,3
	248,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	292,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	11 562,4
Totaal Internationale samenwerking	2,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	11 565,2

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	23,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	25,0
	25,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,3
	- 0,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	19,5
	19,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	44,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	67,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	67,3

Elektronisch kinddossier

Er is 25 mln. ter beschikking gesteld om de invoering van het elektronisch kinddossier in de jeugdgezondheidszorg (EKD), dat is gekoppeld aan het Burger Service Nummer, te versnellen (zie onder «beleidsmatige mutaties»). Vanaf 1 januari 2007 krijgen alle nieuwgeborenen een EKD. De 25 mln. is in 2005 niet tot besteding gekomen en wordt daarom toegevoegd aan de begroting voor 2006.

Garantieregeling

In het kader van de uitvoering van de garantieregelingen is VWS als borg, voor door het Rijk gegarandeerde geldleningen, aangesproken. Dit is een gevolg geweest van onrechtmatige handelingen, waarover de Kamer reeds geïnformeerd is. Het bijbehorende bedrag van 23,3 mln is betaald aan de Bank Nederlandse Gemeenten en is ten laste van de VWS-begroting gebracht.

Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven

De onderuitputting is veroorzaakt doordat er in de raming onvoldoende rekening is gehouden met de ingroeitijd voor een nieuwe regeling, zoals de TBU. Het eerste jaar (2004) is er beperkt gebruik van de TBU gemaakt en in 2005 was er weliswaar een verdubbeling van het gebruik, maar nog steeds onderuitputting. In 2006 zal naar verwachting geen onderuitputting meer zijn.

Wetten en regelingen oorlogsgetroffenen

De jaarlijkse actualisatie van de (meerjaren)ramingen van de uitgaven ten behoeve van oorlogsgetroffenen heeft tot een verhoging geleid.

Mee- en tegenvallers/diversen

Op een aantal posten is minder uitgegeven dan geraamd. Dit betreft onder meer indicatiestelling bij de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (6,2 mln.), bovenregionaal vervoer (6 mln.), pilots voor de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (4,3 mln.), opleidingen (5,8 mln.) en de informatiecampagne voor het zorgstelsel (6,1 mln.). De oorzaken voor de onderuitputting zijn divers. Soms betreft het vertraging, soms blijkt het doel met minder geld te zijn bereikt. Daarnaast is het voor de periode 2005–2007 reeds beschikbare budget voor de uitbreiding van projecten voor heroïneverslaafden (4 mln.), in één keer aan gemeenten ter beschikking gesteld.

Infectieziektenbestrijding

Er zijn antivirale middelen aangekocht ter voorbereiding op een mogelijke griepandemie en pneumokokkenvaccins voor de noodzakelijke bestrijding van infectieziekten.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Er zijn middelen vrijgemaakt om een succesvolle invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in 2006 mogelijk te maken. De middelen worden enerzijds ingezet bij de gemeenten voor de invoering van de WMO (45 mln.; ditzelfde bedrag ziet men onder «technische mutaties» overgeboekt naar het Gemeentefonds), anderzijds voor het opzetten van pilots waarbinnen de prestatievelden en de belangrijke thema's van de WMO worden ontwikkeld (7 mln.).

Beleidsmatige mutaties/diversen

Er zijn voor diverse doeleinden meer middelen uitgetrokken dan geraamd. De belangrijkste mutaties betreffen onder meer geld voor de vorming van de Zorgautoriteit (6,0 mln.), verbetering van de kwaliteit in de verpleeghuizen (5 mln.), aanpak van de wachtlijsten bij Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (6 mln.), de afkoop van huisvestingscontracten (11,1 mln.) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Nederlands Vaccin Instituut (NVI) en een eenmalige vermogensinjectie voor het RIVM (3,5 mln.).

Bijdrage in de kosten van kortingen AWBZ

De bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK) compenseert de premie-derving bij onder andere de AWBZ, die ontstaat door de grondslagverkleining voor de premieheffing. Deze grondslagverkleining trad op na de invoering van het nieuwe belastingstelsel. De hoogte van de BIKK is afhankelijk van de mate waarin heffingskortingen leiden tot reductie van de premieontvangsten bij het Algemene Fonds Bijzondere Ziektekosten (AFBZ). Op basis van gegevens van het CPB is de BIKK voor de AWBZ verlaagd. In 2005 was dit het gevolg van kleine wijzigingen in de heffingskortingen.

Zorgtoeslag

Huishoudens met lage inkomens ontvangen een zorgtoeslag als bijdrage in de kosten die zij moeten maken vanwege de nieuwe zorgverzekeringswet (Zvw) per 1-1-2006. De zorgtoeslag wordt maandelijks vooruitbetaald. Vandaar dat reeds in december 2005 de eerste uitgaven moesten worden gedaan.

Technische mutaties/diversen

Dit betreft diverse mutaties, waarvan de grootste het inleveren van ruim 15 mln. betreft ten behoeve van de taakstelling niet-belastingontvangsten.

Gemeentefonds

GEMEENTEFONDS: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	11 699,6
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Behoedzaamheidsreserve 2004	185,9
Wijziging betalingsverloop 2004	26,1
Wijziging betalingsverloop 2005	- 28,4
Diversen	- 1,9
	181,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	5,5
	5,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Accres: uitdeling tranche 2005	58,0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	45,0
Diversen	6,3
	109,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	296,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	11 996,2

GEMEENTEFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2005
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,1
	0,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	0,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	0,1

Behoedzaamheidsreserve 2004

Bij de nacalculatie van het accres van het uitkeringsjaar 2004 is het accrespercentage uitgekomen onder de raming van de VJN 2004. Dit is verrekend met de behoedzaamheidsreserve, die bij VJN 2005 is uitgekeerd. De uitkering van de behoedzaamheidsreserve bedroeg 186 mln.

Wijziging betalingsverloop 2004

Omdat de gegevens op basis waarvan het gemeentefonds wordt verdeeld in 2004 nog niet allemaal definitief waren, is de algemene uitkering in 2004 niet helemaal uitgeput. Deze middelen zijn toegevoegd aan de algemene uitkering voor 2005.

Wijziging betalingsverloop 2005

Als gevolg van wijzigingen in het betalingsverloop, die te maken hebben met het vertraagd beschikbaar komen van data voor de bevoorschotting, is de algemene uitkering 2005 niet helemaal uitgeput. De bijbehorende uitgaven schuiven door naar 2006.

Accres: uitdeling tranche 2005

Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven is het accres 2005 toegevoegd aan het Gemeentefonds.

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

Om gemeenten in de gelegenheid te stellen zich organisatorisch voor te bereiden op de overheveling van de huishoudelijke zorg van de AWBZ naar gemeenten onder de WMO met ingang van 2006, is in 2005 45 mln. overgeheveld van de begroting van VWS naar het gemeentefonds. De fondsbeheerders en de staatssecretaris van VWS hebben hiertoe eerder besloten in overleg met de VNG. De Tweede Kamer heeft dit bekrachtigd. Het bedrag is verdeeld via de maatstaven inwoners en een vast bedrag voor iedere gemeente.

Provinciefonds

PROVINCIEFONDS: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	981,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Behoedzaamheidsreserve 2004	16,3
Diversen	- 1,5
	14,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,0
	0,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	7,8
	7,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	22,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	1 004,0

Behoedzaamheidsreserve 2004

Bij de nacalculatie van het accres van het uitkeringsjaar 2004 is het accrespercentage uitgekomen onder de raming van de VJN 2004. Dit is verrekend met de behoedzaamheidsreserve, die bij VJN 2005 is uitgekeerd. De uitkering van de behoedzaamheidsreserve bedraagt 16 mln.

Infrastructuurfonds

INFRASTRUCTUURFONDS: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	5 789,6
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Algemene kosten railwegen	16,2
Hoge snelheidslijn (HSL)	- 19,6
Rijkswegen diversen	- 87,8
Waterbeheren en vaarwegen diversen	- 65,0
Waterkeren diversen	- 42,0
Diversen	- 0,8
	- 199,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Voordelig saldo	117,1
Aanbestedingsresultaat Betuweroute	- 20,0
Aanpassing kasprognose Betuweroute	- 80,0
Oplossing kasritmeproblematiek	17,0
Aanpassing kasprognose HSL	- 26,7
Bijdrage A2 Maastricht (ondertunneling)	36,0
Temporisering rijkswegen	- 24,0
Rijkswegen diversen	- 294,7
Betuweroute o.a. overkapping Barendrecht	- 40,7
Subsidies/dijkversterkingsproject Flevoland	- 22,8
Waalsprong	48,6
Waterbeheren en vaarwegen diversen	- 47,7
Regionale mobiliteitsfondsen	- 20,0
Terugsluisgelden bereikbaarheidsoffensief Randstad	41,9
Schuldreductie Prorail	- 25,0
Hoge snelheidslijn (HSL)	- 73,0
Afkoop Brokx-nat	266,0
Versnelde betaling Randstadrail	189,8
Regeling De Boer	91,0
Diversen	- 40,8
	92,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Regeling De Boer	- 91,0
Vervroegde aflossingen van schatkistleningen	68,1
Verwerking aanbestedingsresultaten	- 40,0
Diversen	9,9
Niet tot een ijklijn behorend	
Btw-compensatie	457,4
Diversen	- 11,6
	392,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	285,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	6 075,4

INFRASTRUCTUURFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	5 709,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Eu/bijdrage andere overheden	19,6
Variabel onderhoud/bijdrage derden	43,6
Diversen	4,0
	67,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 4,9
	- 4,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Regeling de boer	- 91,0
Vervroegde aflossing van de schatkistleningen	68,1
Verwerking aanbestedingsmeevaller	- 40,0
Diversen	9,9
Niet tot een ijklijn behorend	
BTW-compensatie	457,4
Diversen	- 11,6
	392,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	455,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	6 164,3

Algemene kosten railwegen

De hogere uitgaven in 2005 voor voorbereiding, administratie en toezicht die Prorail maakt in de planstudiefase en de realisatiefase van een project zijn het gevolg van een gewijzigde systematiek.

Hoge snelheidslijn (HSL)

Door het langer uitblijven van overeenstemming over de (financiële omvang van) noodzakelijke contractwijzigingen en vertragingen op onderdelen die niet in de hoofdcontracten zijn opgenomen (aansluiting Rotterdam, aansluiting op het elektriciteitsnet), zijn de uitgaven lager dan geraamd.

Rijkswegen diversen

De onderuitputting bij Zichtbaar, Slim een Meetbaar (ZSM) en het wegenprogramma valt voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de problematiek van de luchtkwaliteit, waarbij voor een aantal (nieuwe) projecten nieuw of aanvullend luchtonderzoek moet worden gedaan.

Waterbeheren en vaarwegen diversen

De lagere uitgaven zijn veroorzaakt door uitgestelde betalingen bij de projecten «verruiming Twenthekanalen», Zuid-Willemsvaart, renovatie middeldeel klasse II, afstandsbediening Schijnde-Oosterhout, Haringvliet de Kier, SUBBIED (tijdelijke regeling eenmalige uitkering baggerwerkzaamheden bebouwd gebied) en sanering Petroleumhaven.

Waterkeren diversen

De lagere uitgaven zijn een combinatie van uitstel van het masterplan Hoek van Holland tot 2006, vertraging bij het project Active Directory, niet volledige realisatie van extra zandsuppleties en overdrachten van waterkeringen op de Waddeneilanden, minder uitgaven aan grondaankopen, nadeelcompensatie kabels en leidingen en archeologie. Daarnaast zullen bij het project Ruimte voor de Rivier uitgaven met betrekking tot de Planologische Kernbeslissing later worden gedaan.

Voordelig saldo

Dit betreft de toedeling van het voordelige saldo van het Infrafonds over 2004.

Aanbestedingsresultaat Betuweroute

De meevaller aanbestedingsresultaat Betuweroute wordt aangewend voor onder meer diverse overwegen en emplacementen, het station Breda en voor aanpak van de onderhoudsachterstanden bij de sluizen in de Zuid-Willemsvaart. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd per brief (Kamerstuk 2004–2005, 22 589, nr. 239).

Aanpassing kasprognose Betuweroute

Op basis van de meest recente projectraming is besloten het kasritme van de Betuweroute aan te passen.

Betuweroute (o.a. overkapping Barendrecht)

De lagere uitgaven in 2005 vindt zijn oorzaak in twee factoren: In 2005 is de post onvoorzien verlaagd naar aanleiding van een saldo van mee- en tegenvallers (zie ook 18e voortgangsrapportage Betuweroute aan de Tweede Kamer). De tweede factor betreft een correctie op de uitgaven voor het onderdeel Barendrecht. De overkapping bij Barendrecht dient naast de sporen van de Betuweroute ook de HSL-Zuid.

Aanpassing kasprognose HSL

Op basis van de meest recente projectraming is besloten het kasritme voor de HSL-Zuid aan te passen.

Hoge snelheidslijn (HSL)

De lagere uitgaven kennen uiteenlopende oorzaken, zoals: eindafrekeningen van kabel- en leidingeigenaren die niet zijn binnengekomen of lager uitvallen, later dan verwachte overeenstemming bij diverse contractwijzigingen en verlate betalingen.

Oplossing kasritmeproblematiek

Met deze mutatie is kasritmeproblematiek op het Infrastructuurfonds in 2005 opgelost.

Temporiseren Rijkswegen

In verband met het actualiseren van de planning van de projecten Rijksweg 12 Veenendaal en CRAAG (Corridors Regio Amsterdam, Almere, en 't Gooi) is de raming van het kasritme aangepast.

Rijkswegen diversen

Aan deze lagere uitgaven liggen verschillende oorzaken ten grondslag, namelijk: vertraagde grondverwervingen, onteigeningen, gunningen en/of voorbereiding (o.a. veroorzaakt door de luchtproblematiek bij ZSM projecten), andere verträgen in de uitvoering (deels opgelopen door Nota Mobiliteit) en verlate betalingen.

Bijdrage A2 Maastricht (ondertunneling)

De bijdrage A2 Maastricht heeft betrekking op kosten die de gemeente heeft gemaakt ten behoeve van het Project Passage Maastricht. Deze kosten bestaan uit de noodzakelijke aankoop van huizen, die op de locatie van de beoogde tunnel staan. Het betreft een versnelde bijdrage.

Subsidies/dijkversterkingsproject Flevoland

Door hoofdzakelijk het achterblijven van verzoeken voor subsidies (o.a. Hoogheemraadschappen) en een interne verschuiving bij het dijkversterkingsproject Flevoland (heeft geen invloed op de opleveringstermijn) zijn de uitgaven in 2005 lager dan geraamd. Van de onderuitputting van 50,2 mln. is een bedrag van 27,4 mln. aangewend voor met name hogere uitgaven op beheer en onderhoud waardoor 22,8 mln. resteert.

Waalsprong

De hogere uitgaven in 2005 worden veroorzaakt door de compensatie van de planschade Veur-Lent, die ontstaan is door het interveniëren in de ontwikkeling van de VINEX-locatie Waalsprong.

Waterbeheren en vaarwegen diversen

Door de vertraging bij het depot Hollands Diep, het later of minder declareren van subsidieaanvragers en een aantal vertragingen bij projecten (Lek-/Twentekanaal) zijn de uitgaven lager dan geraamd.

Regionale Mobiliteitsfondsen

Er zijn minder verzoeken dan verwacht ontvangen voor rijksbijdragen aan Regionale Mobiliteits-fondsen waarvoor de verdubbelingseis geldt. De verdubbelingseis houdt in dat indien de regio's een bedrag in het Fonds storten V&W een gelijk bedrag in het Fonds stort.

TerugsluisgeldenBereikbaarheidsoffensief Randstad

In de begroting zijn middelen gereserveerd voor het Bereikbaarheidsoffensief Randstad. De BOR-regio's Noordelijke Randstad, regio Rotterdam en Haaglanden worden vanaf 2005 gecompenseerd voor het niet doorgaan van de proef met het spitstarief. In het Strategisch Akkoord (begroting 2003) zijn afspraken gemaakt om hiervoor middelen te begroten. In 2005 is nu ook de voor 2006 begrote compensatie betaald.

Schuldreductie Prorail

Voor schuldreductie Prorail is in 2005 100 mln. van de geraamde 125 mln. gerealiseerd. (zie ook vervroegde aflossingen van schatkistleningen).

Afkoop Brokx-nat

Dit betreft de afkoop van beheer- en onderhoudscontracten met derden (met name lagere overheden). Het betreft afkopen die in 2005 gerealiseerd zijn.

Versnelde betaling Randstadrail

Reeds ontvangen facturen van Randstadrail op basis van reeds behaalde mijlpalen zijn versneld betaald.

Regeling De Boer

Met deze laatste betalingen aan regionale overheden in verband met de regeling de Boer (extra investeringsimpuls infrastructuur in het stads- en streekvervoer 1996–2000) is de financiële afwikkeling van de inmiddels beëindigde regeling afgerond. Deze uitgaven worden verantwoord op

HXII (VenW begroting), echter de inpassing van deze betaling daar wordt gefaciliteerd via een kasschuif op het Infrastructuurfonds.

Vervroegde aflossingen van schatkistleningen

De hogere uitgaven en ontvangsten hebben betrekking op de vervroegde aflossingen van schatkistleningen met Financiën. De door VenW opgenomen leningen bij Financiën zijn aan de uitgavenkant van het IF opgenomen als een schuld aan Financiën; de door VenW aan ProRail verstrekte leningen komen aan de ontvangstenkant van het IF terug als een vordering van VenW op ProRail.

Verwerking aanbestedingsresultaten

Het betreft de verwerking van meevallende aanbestedingsresultaten ter dekking van de op de Aanvullende Post geparkeerde taakstelling «Procedures Bouwbedrijven». Deze mutatie heeft tevens betrekking op de begroting van V&W.

BTW-compensatie

Over de uitgaven voor lokaal- en regionaal openbaar vervoer, de HSL-Zuid en de Betuweroute wordt BTW afgedragen. Hiervoor heeft compensatie plaatsgevonden vanuit de aanvullende post Algemeen.

EU/bijdrage andere overheden

De hogere ontvangsten zijn met name veroorzaakt doordat meer van de EU is ontvangen, alsmede bijdragen van andere overheden voor en door gewenste aanpassingen.

Variabel onderhoud/bijdrage derden

De hogere ontvangsten betreffen meer bijdragen bij variabel onderhoud en meer bijdragen van derden in de wegeaanleg.

Fonds Economische Structuurversterking

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 900,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Birk + sanerings concept	– 56,2
Bsik	– 41,2
Correctie vpb-verlaging	– 42,0
Impuls 2005: monumenten	100,0
Niet tot uitvoering gekomen projecten	123,0
Sleutelprojecten	– 106,6
Diversen	– 21,0
	– 44,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	– 44,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	1 856,0

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	2 258,4
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Correctie vpb-verlaging	- 42,0
Mutatie aardgasbaten	875,3
Diversen	- 19,8
	813,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	813,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	3 071,9

Birk + Saneringsconcept

De in het Fes gereserveerde middelen voor Birk (Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit) + Saneringsconcept zijn in 2005 niet tot besteding gekomen en worden doorgeschoven naar 2006.

Bsik

Deze mutatie wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de uitvoering van diverse BSIK projecten (Besluit Subsidies Investerings Kennisinstructuur) op de begrotingen van EZ, VROM, OCW en LNV in 2005 is vertraagd. De middelen worden derhalve doorgeschoven naar latere jaren.

Correctie vpb-verlaging

De verlaging van de VPB uit het Belastingplan 2005, waarvan het effect eerst werd gecorrigeerd via de Fesbrug, zal in de aanstaande wetswijziging van het Fes gecorrigeerd worden via een aanpassing van het voedingpercentage Fes. Enerzijds leidt dit tot lagere voeding Fes uit aardgasbaten, anderzijds wordt deze verlaging gecompenseerd door een gelijktijdige verlaging van de Fesbrug.

Impuls 2005: Monumenten

Met deze middelen uit de Impuls 2005 wordt de restauratieachterstand van rijksmonumenten teruggebracht.

Niet tot uitvoering gekomen projecten

Deze mutatie betreft voornamelijk gereserveerde middelen voor Sleutelprojecten in voorbereiding welke in 2004 niet tot uitvoering zijn gekomen en derhalve zijn doorgeschoven naar 2005.

Sleutelprojecten

De in het Fes gereserveerde middelen voor Sleutelprojecten in voorbereiding welke in 2005 niet tot besteding zijn gekomen worden doorgeschoven naar 2006.

Mutatie aardgasbaten

De voeding FES bestaat onder meer uit een vast percentage van de aardgasbaten. De aardgasbaten zijn onder meer bijgesteld als gevolg van nieuwe ramingen van de olieprijs en dollarkoers.

AOW-spaarfonds

AOW-SPAARFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	3 704,5
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 8,3
	- 8,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 8,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	3 696,2

Diergezondheidsfonds

DIERGEZONDHEIDSFONDS: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	5,2
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	13,2
	13,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	13,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	18,4

DIERGEZONDHEIDSFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	5,2
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Bestrijding van dierziekten	11,9
Diversen	5,7
	17,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	17,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	22,8

Bij Voorjaarsnota 2005 is aan de uitgavenzijde van de begroting van het Diergezondheidsfonds (DGF) het positieve saldo over 2004 (8,7 mln.) toegevoegd. Daarnaast zijn de uitgaven en ontvangsten in 2005 met 5,7 mln. toegenomen. Op basis van de afspraken uit het dierziekteconvenant

levert het bedrijfsleven een bijdrage voor verschillende activiteiten in het kader van dierziektebestrijding. Tot slot zijn er middelen ontvangen uit Brussel voor additionele declaraties welke verband houden met de MKZ-uitbraak in 2001. Uitgaven hiervoor zijn destijds voorgefinancierd vanuit het DGF.

BTW-compensatiefonds

BTW-COMPENSATIEFONDS: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 742,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Voorlopige realisatiecijfers 2004	119,5
Diversen	9,4
	128,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	129,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	1 871,0

Gemeenten, provincies en kaderwetgebieden kunnen de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komt, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds. Doordat gemeenten over 2004 een hoger bedrag aan BTW hebben gedeclareerd bij de Belastingdienst is per saldo circa 129 mln. meer uitgegeven dan werd geraamd in de ontwerpbegroting 2005.

Accres Gemeentefonds/Provinciefonds

ACCRES GEMEENTEFONDS/PROVINCIEFONDS: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005	39,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Accres gemeentefonds	58,0
Vrijval nacalculatie 2004	- 59,1
Diversen	- 0,4
	- 1,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Accres: uitdelen tranche 2005	- 58,0
Diversen	20,2
	- 37,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 39,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	0,0

Accres gemeente- en provinciefonds

Om provincies en gemeenten te compenseren voor de wijzigingen in hun uitgaven ten gevolge van prijsstijgingen en maatschappelijke en politieke ontwikkelingen ontvangen zij een accres. Het accres wordt afgeleid van de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven («gelijk de trap op en af»). Als gevolg van wijzigingen in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven en de nacalculatie 2004 is het accres van het gemeente- en provinciefonds voor 2005 bijgesteld.

Accres: uitdelen tranche 2005

Het accres over 2005 is structureel overgeheveld naar het gemeente- en provinciefonds.

Internationale Samenwerking

HOMOGENE GROEP INTERNATIONALE SAMENWERKING: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005	4 672,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
BNP-bijstelling	174,8
Eerstejaarsasiel toerekening	- 52,4
EKI-toerekening	380,5
Diversen	8,1
	511,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Armoedebestrijding	- 334,4
Bevorderen van internationaal ondernemen	- 22,0
Europees ontwikkelingsfonds	27,7
Financieringsmaatschappij voor OS-landen (FMO)	- 37,3
Goed bestuur	- 35,2
Handels- en financieel systeem	- 32,1
Humanitaire hulpverlening	127,6
Internationale rechtsorde en mensenrechten	17,3
Investerings- en beveiliging	16,4
Multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen	144,0
Ondernemingsklimaat	- 16,9
Onderwijs	- 16,8
Participatie Civil Society	- 16,3
Regionale stabiliteit en crisisbeheersing	133,8
Schuldkwijtschelding Nigeria	- 158,9
Diversen	- 42,9
	- 246,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	11,2
	11,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	276,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	4 948,6

HOMOGENE GROEP INTERNATIONALE SAMENWERKING: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005	117,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Koersverschillen	- 16,3
Diversen	13,0
	- 3,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	11,2
	11,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	7,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	125,1

BNP-bijstelling

Als gevolg van macro-economische bijstellingen is de omvang van de HGIS opwaarts bijgesteld. Het ODA-budget is aanzienlijk hoger uitgevallen door de revisie van het Bruto Nationaal Product (BNP) door het CBS.

Eerstejaarsasiel toerekening

Door een lagere instroom en een gemiddeld korter verblijf zijn minder kosten voor eerstejaarsasiel toegerekend aan het ODA-budget.

EKI-toerekening

Het bedrag aan schuldkijscheldingen uit hoofde van exportkredietverzekeringen is lager uitgevallen dan geraamd. Hierdoor zijn extra ODA-middelen beschikbaar gekomen die aan andere doeleinden konden worden besteed.

Armoedebestrijding

De verlaging van de uitgaven is een saldo. Extra uitgaven hebben plaatsgevonden voor onder meer het moratorium op de schuldendienst van Indonesië en Sri Lanka in het kader van de tsunamihulp. Verder is aan een aantal landen meer macrosteun gegeven en is de afbouw van programma's in exit-landen voorspoedig verlopen. Ten slotte vindt via dit artikel de uitdeling plaats van additionele ODA-middelen, waardoor de grote negatieve omvang van de mutatie wordt verklaard.

Bevorderen van internationaal ondernemen

Op een aantal EZ-programma's heeft onderuitputting plaatsgevonden. Door een besluit van de EU heeft er vertraging plaatsgevonden in de uitbetaling in het kader van het Besluit Subsidies Energiebeparingsprogramma's (BSE). Verder kende het Programma Starters op Buitenlandse (PSB) markten minder aanvragen dan verwacht. Ten slotte zijn door de late tenderpublicatie minder uitgaven gedaan voor het Programma Samenwerking Oost-Europa (PSO).

Europees Ontwikkelingsfonds

De bijdrage aan het 9e Europese Ontwikkelingsfonds (EOF) is hoger uitgevallen doordat de Europese Commissie de uitvoering van het EOF heeft verbeterd. Daarnaast zijn de afdrachten aan de Europese Investeringsbank (EIB) lager uitgevallen doordat geen nieuwe middelen nodig waren.

Financieringsmaatschappij voor OS-landen (FMO)

Eind 2004 heeft een betaling aan de Financieringsmaatschappij voor OS-landen (FMO) plaatsgevonden die gepland stond voor 2005. Hiervoor is het budget in 2005 aangepast.

Goed bestuur

Er bestaat een sterk empirisch verband tussen de kwaliteit van bestuur in ontwikkelingslanden en de effectiviteit van de hulp. Daarom worden in veel partnerlanden de inspanningen om de kwaliteit van het bestuur te verbeteren geïntensiveerd. Dat dit artikel toch een min laat zien, komt met name door de overheveling van de voor de wederopbouw van Sudan gereserveerde middelen naar het artikel *Regionale stabiliteit en crisis-beheersing*. Verder hebben programma's in onder meer Indonesië, Tanzania en Suriname vertraging opgelopen. Ten slotte kent ook het MATRA-programma – dat zich richt op het bevorderen van de overgang naar een pluriforme, democratische rechtsstaat – vertraging door het uitblijven van rapportages van contractpartners.

Handels- en financieel systeem

Door de lagere rentestand valt het bedrag dat aan rentesubsidies wordt uitgegeven lager uit. Daarnaast is de omvang van de leningenportefeuille van de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden (NIO) afgenomen. Ook heeft de NIO minder aanspraak gemaakt op de garanties Internationale Samenwerking. Ten slotte is minder gebruik gemaakt van het vraaggestuurde gemeenschappelijk grondstoffenproject.

Humanitaire hulpverlening

Door diverse crises in 2005 is het budget voor humanitaire hulpverlening een aantal keren verhoogd. Bij Voorjaarsnota is het budget opgehoogd voor hulp aan de door de tsunami getroffen landen. Daarna zijn extra middelen uitgetrokken voor noodhulp in Afrika, onder meer in Sudan, Chad, Niger, Uganda, het Grote Merengebied en de Hoorn. Ten slotte is het budget ook opgehoogd in verband met de aardbeving in Pakistan en de orkaan Stan in Midden-Amerika.

Internationale rechtsorde en mensenrechten

Het mensenrechtenbudget is verhoogd met 8 mln. Daarnaast zijn uitgaven gedaan voor beveiliging van het Vredespaleis en heeft er een betaling plaatsgevonden voor de tijdelijke huisvesting voor het Internationaal Strafhof.

Investerings en beveiliging

In 2005 zijn uitgaven gedaan voor een aantal bouwkundige projecten in het buitenland en voor de uitrol van ICT-infrastructuur die oorspronkelijk in 2004 plaats zouden vinden. Daarnaast zijn extra middelen ingezet voor de beveiliging van de posten en het departement.

Multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen

Door de revisie van het BNP door het CBS en de verlaging van de raming van de kwijtschelding van exportkredietsschulden is het ODA-budget in de loop van 2005 aanzienlijk hoger uitgevallen. Daarom is besloten om een

aantal betalingen aan de Wereldbank en andere ontwikkelingsbanken die in 2006 en 2007 gepland stonden al in 2005 te voldoen. De Kamer is hierover zowel bij Najaarsnota en de tweede suppletore wet van Financiën als bij Decemberbrief geïnformeerd.

Ondernemingsklimaat

Per saldo is er sprake van een verlaging. Door de verkoop van de participatie in het MOL Fonds vallen middelen vrij. Intensiveringen vinden plaats bij de posten in plattelandsontwikkeling en bij het Nederlandse Investerings Matching Fonds. Verder wordt eenmalig 2 mln. uitgetrokken voor Euro-Mediterrane Faciliteit voor Investerings en Partnerschap (FEMIP). Ten slotte zijn onder meer in Bolivia en Bosnië-Herzegovina programma's gericht op verbetering van het ondernemersklimaat geïntensiveerd.

Onderwijs

De uitgaven voor onderwijs zijn lager uitgevallen dan geraamd. Dit is vooral een gevolg van lagere uitgaven op bilaterale onderwijsprogramma's, onder meer in Burkina Faso, Indonesië en Tanzania. Verder kent een aantal in 2005 opgestarte programma's vertraging, onder meer op het Silent Partnership in Nicaragua. Naar aanleiding van de aardbeving zijn extra uitgaven gedaan voor Pakistan.

Participatie Civil Society

De opgelopen vertraging in 2004 bij de uitvoering van programma's door SNV bleek nog een doorlopend effect te hebben in 2005, waardoor een deel van de uitgaven niet meer in 2005 kon plaatsvinden. Daarnaast kon slechts een deel van de beschikbare 15 mln. voor het beleidskader «mediapluriformiteit in Iran» (amendement Karimi/Van Baalen) worden uitgegeven.

Regionale stabiliteit en crisisbeheersing

Er is in 2005 een aanzienlijk budget beschikbaar gesteld voor de wederopbouw na de tsunami. Ook zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor wederopbouw van Sudan en de verkiezingen in Afghanistan. Ten slotte zijn binnen het stabiliteitsfonds middelen voor het demobilisatieprogramma in de Grote Meren doorgeschoven naar 2006 en 2007.

Schuldkwijtschelding Nigeria

Afgelopen jaar besloot de Club van Parijs dat Nigeria in aanmerking komt voor schuldkwijtschelding. Deze schuldkwijtschelding wordt conform de DAC-criteria aangemerkt als ODA en wordt daarom toegerekend aan het ODA-budget. Om te voorkomen dat een dergelijke grote kwijtschelding negatieve gevolgen heeft voor de continuïteit van de OS-programma's wordt de toerekening gespreid over drie jaar.

Koersverschillen

De hogere dollarkoers in 2005 heeft een negatief koerseffect tot gevolg, doordat de uitgaven in euro's hoger uitvallen. Dit negatieve koerseffect wordt verwerkt op het artikel koersverschillen.

Prijsbijstelling/Indexering Studiefinanciering

PRIJSBIJSTELLING/INDEXERING WSF: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005	480,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Nominale ontwikkeling	- 188,6
Diversen	- 1,0
Sociale zekerheid	
Diversen	- 2,0
	- 191,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,0
	0,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Uitdeling tranche 2005	- 226,6
Diversen	- 12,0
Sociale zekerheid	
Diversen	- 18,4
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 32,3
	- 289,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 480,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005	0,0

Prijsbijstelling

Op de aanvullende post prijsbijstelling worden de middelen gereserveerd die worden gebruikt om de prijsgevoelige uitgaven op de diverse begrotingen te indexeren. Dit gebeurt door middel van prijsbijstelling die jaarlijks uit deze aanvullende post wordt overgeboekt naar de departementale begrotingen. In 2005 is de uitgavenraming voor de prijsbijstelling neerwaarts bijgesteld.

Indexering WSF

Op de aanvullende post Indexering WSF wordt de prijsbijstelling over de uitgaven voor de studiefinanciering geraamd. Het betreft uitgaven die voor een deel relevant en voor een deel niet relevant zijn voor het uitgavenkader. Gedurende het begrotingsjaar wordt de indexering van de uitgaven voor de studiefinanciering aangepast aan de macro-economische ontwikkelingen en aan de nieuwste inzichten ten aanzien van de studenten-aantallen. In 2005 is de indexering opwaarts bijgesteld en vervolgens overgeboekt naar de begroting van OCW.

Arbeidsvoorwaarden

ARBEIDSVORWAARDEN: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	294,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Nominale bijstelling	573,0
Sociale zekerheid	
Nominale bijstelling	32,3
	605,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2005	- 425,5
Uitdeling overloop interim	- 401,9
Diversen	- 7,6
Sociale zekerheid	
Loonbijstelling tranche 2005	- 53,1
Diversen	0,0
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 11,4
	- 899,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 294,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	0,0

Nominale bijstelling

Op grond van veranderende inzichten in de ontwikkeling van de loonkosten hebben zich ramingsbijstellingen voorgedaan.

Daarnaast is in deze post een reservering opgenomen van 401,9 mln. ter dekking van dubbele lasten als gevolg van het vervallen van de tegemoetkoming voor ziektekosten voor Rijkspersoneel, Defensie burgerpersoneel, personeel in de Rechterlijke Macht en onderwijspersoneel. Overheidswerkgevers betaalden deze zogeheten interim-vergoeding met drie tot negen maanden vertraging. Samen met de verplichte werkgeversbijdrage voor de nieuwe Zorgverzekering vanaf 2006 betekende dit dubbele lasten voor de overheidswerkgevers.

Het totaal aan dubbele lasten bedroeg 483,5 mln. 401,9 mln. hiervan is uitbetaald in 2005. Het resterende deel (81,6 mln.) wordt echter uitbetaald in 2006. Dit deel van de reservering is in 2005 vrijgevallen en wordt in 2006 overgeboekt naar de betreffende departementale begrotingen.

Loonbijstelling tranche 2005

Op de aanvullende post Arbeidsvoorwaarden worden de middelen gereserveerd die worden gebruikt om de loongevoelige uitgaven op de verschillende begrotingen te indexeren. Op basis van het Centraal Economisch Plan 2005 is de loonbijstellingstranche 2005 overgeboekt naar de departementale begrotingen.

In de uitdeling van de loonbijstelling is de door het kabinet vastgestelde matiging van de contractloonontwikkeling tot 0 procent in 2005 verwerkt. Tevens is in de uitdeling de bij Hoofdlijnenakkoord afgesproken korting op de vergoeding voor incidentele loonontwikkeling naar 0 procent verwerkt. Tenslotte is al bij Strategisch Akkoord besloten voor 2005 een taakstelling ziektekosten van 0,15 procent op te leggen.

De reguliere loonbijstelling tranche 2005 bleek niet toereikend te zijn voor de gestegen loonkosten van de overheidswerkgevers, die voornamelijk het gevolg waren van de gestegen ABP-premies. Hierdoor ontstond een arbeidsvoorwaardenruimte die negatief was. Om die reden is naast de reguliere loonbijstelling tranche 2005 ook nog een incidentele compensatie van deze negatieve ruimte uitgedeeld.

Uitdeling overloop interim

Ter dekking van de dubbele lasten als gevolg van het vervallen van de tegemoetkoming voor ziektekosten is de voor 2005 getroffen reservering uitgedeeld aan de departementen (zie toelichting «Nominale bijstelling»).

Algemeen

ALGEMEEN: UITGAVEN	
	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	856,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Behoedzaamheidsreserve GF/PF	- 266,2
Externe veiligheid	- 27,2
CO ₂ middelen	- 55,1
Ramingstechnische veronderstelling in=uit	87,2
Vrijval reserveringen	- 16,6
Waddenfonds	- 50,0
Diversen	- 13,4
Sociale zekerheid	
Diversen	- 2,7
	- 344,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Btw openbaar vervoer	- 512,1
	- 512,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 868,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	- 12,3
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	- 12,3

ALGEMEEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2005
Stand Miljoenennota 2005 (excl. IS)	1 814,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Nbo taakstelling	- 246,9
Procedures bouwbedrijven	- 40,0
Diversen	- 4,0
	- 290,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Dividendderving	152,8
Diversen	- 21,0
	131,8
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Verkoop staatsdeelnemingen	- 1 625,0
Diversen	- 30,0
	- 1 655,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2005	- 1 814,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (excl. IS)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2005 (incl. IS)	0,0

Behoedzaamheidsreserve GF/PF

Jaarlijks wordt ten behoeve van de behoedzaamheidsreserve een bedrag ingehouden op het gemeente- en provinciefonds. Deze reserve wordt tijdelijk geparkeerd op de aanvullende post Algemeen. Op grond van de nacalculatie is het grootste deel van de behoedzaamheidsreserve over het jaar 2004 in 2005 niet uitgekeerd aan gemeenten en provincies.

Externe veiligheid

De middelen voor externe veiligheid die dit jaar niet tot besteding zijn gekomen, vallen nu vrij. De middelen blijven beschikbaar voor latere jaren.

CO₂ middelen

De resterende Klimaat- en CO₂-middelen zijn overgeheveld naar de begrotingen van VROM, V&W, LNV en EZ.

Ramingstechnische veronderstelling in=uit

Bij Voorjaarsnota is de eindejaarsmarge uitgekeerd. Als tegenhanger hiervan is de ramingstechnische veronderstelling in=uit op de aanvullende post verwerkt. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de onderuitputting die zich in 2004 heeft voorgedaan ook in 2005 zal optreden. Deze veronderstelde onderuitputting heeft zich in 2005 daadwerkelijk voorgedaan en is tegengeboekt op de aanvullende post Algemeen.

Vrijval reserveringen

De reserveringen op de aanvullende post Algemeen voor COA, beheer staatsdeelnemingen en uitvoeringskosten voor fiscale wetsvoorstellen worden niet meer opgevraagd in 2005 en vallen derhalve vrij.

Waddenfonds

De compensatie voor kokkelvisserij voor de schade als gevolg van het beëindigen van de vergunningen voor mechanische kokkelvisserij is voor een deel (19 mln.) overgeboekt naar de begroting van LNV. Het overige deel (31 mln.) komt niet in 2005 tot besteding als gevolg van nog lopende juridische procedures. Deze middelen blijven beschikbaar voor volgend jaar.

BTW openbaar vervoer

Op basis van de meest recente inzichten in de uitvoering van projecten op de begroting van V&W en het Infrastructuurfonds, is de raming voor BTW compensatie openbaar vervoer op de aanvullende post Algemeen met 40 mln. neerwaarts bijgesteld. Vervolgens is de totale geraamde BTW compensatie (472 mln.) overgeheveld naar de begroting van V&W.

NBO-taakstelling

Conform de begrotingsregels worden meevallende ontvangsten op departementale begrotingen ingeleverd voor de NBO-taakstelling. De meevallende ontvangsten bij Najaarsnota van ruim 36 mln. komen voornamelijk van de begrotingen Financiën en VWS. Daarmee is de gehele NBO-taakstelling van 250 mln. in 2005 gerealiseerd.

Procedures bouwbedrijven

De meevallende aanbestedingsresultaten Infrastructuur (zie ook Verticale Toelichting begroting Verkeer en Waterstaat/Infrastructuurfonds) worden tegengeboekt bij de post Procedures Bouwbedrijven.

Dividendderving

Het FES wordt in de ramingen onder andere gevoed met de rentevrijval naar aanleiding van de verkoop staatsdeelnemingen gecorrigeerd voor de te verwachten dividendderving. De te verwachten dividendderving wordt voorzien op de aanvullende post Algemeen. Voor 2005 wordt er verder geen dividendderving meer verwacht. De geraamde dividendderving wordt hierop aangepast.

Verkoop staatsdeelnemingen

De taakstelling «verkoop staatsdeelnemingen» voor 2005 is gerealiseerd met de verkoop van aandelen TNT, KLM, KPN en PinkRocade. De daadwerkelijke verkoop staatsdeelnemingen in 2005 is hoger dan de taakstelling. Derhalve zijn de taakstellingen voor 2006 en 2007 verlaagd. De daadwerkelijke ontvangsten uit hoofde van verkoop staatsdeelnemingen worden verwerkt op de begroting van Financiën.